

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Ontwerp

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

1	Aanbieding.....	5
1.1	Inleiding.....	5
1.2	Leeswijzer.....	6
2	Jaarrekening in één oogopslag	7
2.1	Algemeen.....	7
2.2	Jaarrekeningresultaat	7
2.3	Vermogenspositie	8
2.4	Wet normering topinkomens.....	9
3	Jaarverslag.....	10
3.1	Realisatie programma's.....	10
3.2	Programma Toetsing en Vergunningverlening.....	10
3.3	Programma Toezicht en Handhaving	13
3.4	Uitvoeringsbeleid en kwaliteitscriteria VTH	15
3.5	Klanttevredenheidsonderzoek	17
3.5.1	KTO T&V.....	17
3.5.2	KTO T&H	18
4	Paragrafen.....	19
4.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	19
4.1.1	Weerstandscapaciteit	19
4.1.2	Risicoanalyse.....	20
4.1.3	Ratio.....	21
4.1.4	Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer	21
4.2	Financiering	22
4.2.1	Schatkistbankieren	22
4.2.2	Kasgeldlimiet en de renterisiconorm	22
4.2.3	Kredieten.....	22
4.3	Bedrijfsvoering	22
4.3.1	Personeel en organisatie	22
4.3.2	Klachten handelen ODH.....	24
4.3.3	Informatisering en automatisering	25
4.3.3.1	Informatiebeveiliging en AVG	25
4.3.3.2	Digitale informatievoorziening	26
4.4	Openbaarheid	26
4.5	Onderhoud kapitaalgoederen	27
5	Jaarrekening.....	28
5.1	Programmaverantwoording	28
5.1.1	Toelichting programma's	28
5.1.2	Programma Toetsing en Vergunningverlening.....	28
5.1.3	Programma Toezicht en Handhaving	28
5.1.4	Overhead	29
5.1.5	Onvoorzien.....	29
5.1.6	Algemene dekkingsmiddelen.....	29
5.1.6.1	Deelnemersbijdragen.....	29
5.1.6.2	Additionele projecten	30
5.1.6.3	Overige opbrengsten	31
5.1.7	Heffing Vpb	31
5.1.8	Mutaties reserves	31
5.2	Overzicht incidentele lasten en baten.....	32
6	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	34
6.1	Wet- en regelgeving.....	34
6.2	Algemene waarderingsgrondslagen	34
6.3	Activa	34
6.3.1	Materiële vaste activa	34
6.3.2	Vlottende activa	34
6.4	Passiva	35

6.4.1	Eigen vermogen.....	35
6.4.2	Vlottende passiva	35
7	Balans en toelichting	36
7.1	Balans	36
7.2	Toelichting op de balans	36
7.2.1	Vaste activa	36
7.2.2	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	37
7.2.3	Liquide middelen.....	37
7.2.4	Overlopende activa.....	37
7.2.5	Eigen vermogen.....	37
7.2.6	Voorzieningen.....	38
7.2.7	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	38
7.2.8	Overlopende passiva	38
7.3	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	39
8	Besluit Algemeen Bestuur	41
9	Bijlagen.....	43
9.1	Exploitatierkening	43
9.2	Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	45
9.3	BBV-informatie.....	46
9.4	Wet normering topinkomens.....	48
9.5	Kwantitatieve verantwoording realisatie programma's	49
9.5.1	Programma T&V	49
9.5.1.1	Milieu-inrichtingen.....	49
9.5.1.2	Bodem & Ondergrond.....	50
9.5.1.3	Natuurbescherming	50
9.5.1.4	Milieu & RO.....	52
9.5.1.5	Overige taken	52
9.5.1.6	Kritische Prestatie Indicatoren T&V	54
9.5.2	Programma T&H.....	56
9.5.2.1	Toezicht	56
9.5.2.2	Overlast.....	58
9.5.2.3	Duurzaamheid	60
9.5.2.4	Handhaving.....	61
9.5.2.5	Overige taken	61
9.5.2.6	Totaalbeeld	61
9.5.2.7	Kritische Prestatie Indicatoren T&H.....	61
9.6	Totaalbeeld raming en realisatie werkplannen in uren	64
9.7	Raming en realisatie werkplan T&V	65
9.8	Raming en realisatie werkplan T&H	68
10	SiSa-bijlage	73
11	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	74
12	Begrippen- en afkortingenlijst.....	75

1 Aanbieding

1.1 Inleiding

Het negende jaar van de Omgevingsdienst Haaglanden startte wederom onder bijzondere omstandigheden door de Covid maatregelen. En wederom hebben we zo normaal mogelijk voor de deelnemende gemeenten en de provincie Zuid-Holland vergunningen verleend, toezicht gehouden en waar nodig gehandhaafd. Met een positief resultaat want de meeste streefcijfers zijn gehaald en de werkplannen zijn grotendeels gerealiseerd. De samenloop van veel coronabesmettingen en heersende griepgolven hebben geleid tot een fors ziekteverzuim. Tel daarbij de krapte op de arbeidsmarkt op en het was een uitdagend jaar om alle werkzaamheden af te ronden. De werkzaamheden hebben desondanks redelijk normaal hun voortgang gehad.

En 2022 het was het jaar waarin we duidelijke resultaten gingen zien van onze samenwerking met onze 4 omgevingsdienst collega's in Zuid-Holland. Samen stonden we op de carrièrebeurs in de RAI en gezamenlijk benaderen we de arbeidsmarkt met het thema: De betere Wereldbaan. We versterken onze samenwerking op het gebied van data en databeheer en we benutten elkaars kennis en kunde op dat gebied. En natuurlijk wisselen we onze kennis uit op het brede gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Samen staan we voor een robuust VTH-stelsel in Zuid-Holland.

Stond 2020 in het teken van allerlei onderzoeken op het gebied van het VTH-stelsel, dit jaar was het de zoektocht om te komen tot antwoorden op de wens om het stelsel effectiever en slagvaardiger te maken. Het Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel deed zijn intrede en op het gebied van zes thema's zijn zes werkgroepen aan het werk waarbij wordt samengewerkt door het Rijk, de Provincies middels het IPO, de gemeenten middels de VNG en onze eigen vereniging Omgevingsdienst.NL. Als ODH zijn we betrokken bij veel van de werkgroepen en denken we mee. Het is nog te vroeg om te kunnen spreken over de resultaten. Gezien de complexiteit blijft het een uitdaging om te zorgen voor een goede voortgang, het borgen van de samenhang tussen verschillende thema's en het zorgen voor een slagvaardig bureau van OD.NL.

Repetierend is onze boodschap over de invoering van de Omgevingswet. Wederom is invoering uitgesteld zodat de Omgevingswet steeds meer op een fata morgana begint te lijken; telkens als de invoering dichterbij lijkt te komen wordt deze weer uitgesteld. Het wordt tijd dat er nu definitief een keuze wordt gemaakt om de wet in te voeren of niet. Als de voortekenen ons niet bedriegen lijkt 1 januari 2024 steeds meer de definitieve invoeringsdatum te worden. De voorbereidingen gaan vooralsnog gewoon door en we zijn in goed overleg met onze deelnemers om samen gesteld te staan voor de Omgevingswet.

De jaarrekening 2022 sluit met een batig saldo. Dit batig saldo komt onder andere doordat we lagere personeelslasten hadden, mede omdat ook iets minder uren zijn gerealiseerd en minder kosten aan woon-werkverkeer door het hybride werken en lagere indirecte kosten als gevolg van aanvullende opdrachten van onze deelnemers.

Zoals al gezegd werken we hard aan een robuuster en slagvaardiger VTH-stelsel zodat we gesteld staan voor de uitdagingen die op ons afkomen. Onze inwoners verwachten van ons een veilige, duurzame en natuur-inclusieve leefomgeving. Onze deelnemers hebben een groeiende behoefte aan onze kennis en kunde om de vele complexe opgaven waar zij voor staan te kunnen realiseren. Deze ontwikkelingen en verwachtingen gaan veel vragen van de ODH. Ook als dienst zullen we robuuster, slagvaardiger, maar ook wendbaarder moeten zijn. Dat vraagt dat we onze productievaardigheden uiteraard behouden, maar deze ook uitbreiden met een hoogwaardiger inbreng op de vele vragen en opgaven. Daarom willen we een deel van het resultaat benutten om ruimte voor te maken voor deze doorontwikkeling. Want ook hier geldt dat de kosten voor de baat uitgaan.

Als laatste hebben we in 2022 na de gemeenteraadsverkiezingen een nieuw bestuur gekregen. Het is goed om vast te stellen dat dit bestuur enthousiast en met betrokkenheid met ons wil samenwerken aan de toekomst van de ODH. Samen gaan we voor een mooier, veiliger en natuurvriendelijker leefomgeving in Haaglanden.

Mr. Christiaan van der Kamp
Directeur Omgevingsdienst Haaglanden

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 vindt u een samenvatting van de financiële verantwoording van de jaarrekening. In hoofdstuk 3 is het jaarverslag opgenomen en hoofdstuk 4 behandelt de paragrafen. Hoofdstuk 5 behandelt de jaarrekening en in hoofdstuk 6 zijn de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling opgenomen. In hoofdstuk 7 is de balans met toelichting opgenomen, waarna in hoofdstuk 8 het besluit van het Algemeen Bestuur is opgenomen. De bijlagen zijn in hoofdstuk 9 opgenomen, waarna in hoofdstuk 10 de Sisa-bijlage en in hoofdstuk 11 de controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen. De jaarrekening wordt afgesloten met een begrippen- en afkortingenlijst.

2 Jaarrekening in één oogopslag

2.1 Algemeen

Dit hoofdstuk geeft voor de programma's Toetsing en Vergunningverlening (T&V) en Toezicht en Handhaving (T&H) de realisatie op de begroting 2022 weer. In paragraaf 2.2 wordt het jaarrekeningresultaat op programmaniveau weergegeven en in paragraaf 2.3 wordt de verkorte balans van de ODH weergegeven om inzicht te geven in de vermogenspositie.

2.2 Jaarrekeningresultaat

Tabel 1 Programmaverantwoording

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting primitief 2022	Wijziging VJN 2022	Wijziging NJN 2022	Administratieve wijzigingen t/m NJN	Begroting na NJN	Administratieve wijzigingen na NJN	Begroting na wijziging	Realisatie 2022
1. Programma Toetsing en Vergunningverlening	9.236.800	8.073.900	200.300	35.800	2.707.600	11.017.600	33.600	11.051.200	10.539.586
2. Programma Toezicht en Handhaving	6.907.152	7.004.200	69.700	123.700	194.000	7.391.600	3.094.600	10.486.200	7.013.858
Totaal lasten programma's	16.143.952	15.078.100	270.000	159.500	2.901.600	18.409.200	3.128.200	21.537.400	17.553.444
3. Algemene dekkingsmiddelen	-27.112.897	-25.142.300	-640.800	-93.400	-3.765.000	-29.641.500	-3.128.200	-32.769.700	-29.593.003
4. Overhead	10.223.245	10.017.700	704.900	-66.100	863.400	11.519.900	0	11.519.900	10.912.102
5. Heffing Vpb	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Onvoorzien	0	46.500	0	0	0	46.500	0	46.500	0
Saldo van baten en lasten	-745.700	0	334.100	0	0	334.100	0	334.100	-1.127.457
7. Mutaties reserves	0	0	-334.100	0	0	-334.100	0	-334.100	-334.098
Mutatie reserves	0	0	-334.100	0	0	-334.100	0	-334.100	-334.098
Gerealiseerd resultaat	-745.700	0	0	0	0	0	0	0	-1.461.555

Resultaatbestemming

De jaarrekening 2022 sluit met een positief rekeningresultaat van € 1.461.555.

Voorgesteld wordt het rekeningresultaat 2022 van € 1.461.555 te bestemmen voor:

1. Nacalculatie 2022	€	575.760
2. Aanvulling algemene reserve (weerstandsvermogen tot 5% van de structurele lasten)	€	55.115
3. Overheveling restantbudget project 'Digitaal ordenen documenten' naar 2023	€	102.680
4. 10-jarig bestaan ODH	€	75.000
5. Overheveling budget ten behoeve van 'Organisatieontwikkelingskosten'	€	653.000
Totaal	€	1.461.555

Het bedrag van de nacalculatie van € 575.760 wordt overeenkomstig het besluit van het AB van 26 juni 2019 collectief met de deelnemers afgerekend op basis van het werkelijk aantal bestede uren en het werkelijk uurtarief per deelnemer. Het betreft hier het verschil tussen voor- en nacalculatie als gevolg van niet gerealiseerde productie die via de methodiek nacalculatie wordt doorgeschoven naar 2023 dan wel wordt afgerekend (zie tabel 15).

De ODH krijgt de komende jaren met een aantal uitdagingen te maken:

- de komst van de Omgevingswet per 1 januari 2024;
- het rapport van de commissie Aartsen: het rapport heeft geleid tot het opstellen van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel, waarmee de samenwerking tussen de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland verder wordt gestimuleerd. Dat vraagt extra inzet van medewerkers;
- de gevolgen van de 'vergrijzing' binnen de ODH: de ODH krijgt te maken met de gevolgen van de 'vergrijzing' waardoor de komende jaren veel medewerkers door pensionering uitstromen. Ter borging van de continuïteit is het noodzakelijk daarop te anticiperen door nu al nieuwe medewerkers aan te trekken zodat kennisoverdracht kan plaatsvinden.

Op korte termijn heeft vooral de uitstroom van medewerkers door pensionering gevolgen voor de bedrijfsvoering. Voorgesteld wordt het nog beschikbare bedrag van € 653.000 via budgetoverheveling te reserveren. Met deze middelen kunnen dan in het kader van loopbaanontwikkeling extra medewerkers worden aangetrokken, die dan met de huidige medewerkers meelopen, opleidingen kunnen volgen, ervaringen kunnen opdoen en uiteindelijk kunnen instromen in de functie van de uittrekkende medewerker. In hoofdstuk 5.1 is een nadere toelichting op de programmaverantwoording opgenomen.

2.3 Vermogenspositie

Tabel 2 Verkorte balans

Activa	31-12-2022	31-12-2021	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa	998.107	938.466	Eigen vermogen	2.952.965	1.817.085
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	16.803.304	17.411.045	Voorzieningen	906.708	178.306
Liquide middelen	5.920	2.343.218	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.025.085	3.872.203
Overlopende activa	594.398	664.292	Overlopende passiva	11.516.971	15.489.427
TOTAAL ACTIVA	18.401.729	21.357.021	TOTAAL PASSIVA	18.401.729	21.357.021

De post vaste activa geeft de stand van de investeringen in materiële vaste activa na afschrijvingen weer die ten laste zijn gebracht van de door het AB beschikbaar gestelde kredieten voor ICT en voor Huisvesting en inventaris.

Van de vanaf 2017 beschikbaar gestelde kredieten voor de vervanging van ICT-investeringen was ultimo 2021 nog een restantkrediet van € 762.800 beschikbaar. Hiervan is in 2022 een bedrag van € 289.700 uitgegeven zodat nog een restantkrediet resteert van € 473.100. Voor Huisvesting en inventaris was ultimo 2021 nog een restantkrediet beschikbaar van € 11.100.

Bij besluit van 13 juli 2022 heeft het AB een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 2.500.000 waarvan € 2.000.000 voor IT-hardware en € 500.000 voor huisvesting en inventaris. Ten behoeve van huisvesting en inventaris is in 2022 € 101.300 uitgegeven, waarvan € 63.500 voor de inrichting van de thuiswerkplek.

In totaal is voor IT-hardware ultimo 2022 nog een krediet beschikbaar van € 2.473.100 en voor Huisvesting en inventaris € 409.800.

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bestaan met name uit de eind 2022 gefactureerde deelnemersbijdragen over 2023 en de rekeningcourant Schatkistbankieren. De liquide middelen betreft het saldo dat ultimo van het jaar aan banksaldi beschikbaar was. De in de overlopende activa opgenomen posten hebben betrekking op kosten die in 2022 zijn betaald, maar die betrekking hebben op 2023 alsmede nog te ontvangen bijdragen in de additionele projectkosten.

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het rekeningresultaat voor bestemming.

De voorzieningen bestaan uit het saldo van de voorziening werkloosheidsuitkeringen. De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bestaan voornamelijk uit nog af te dragen BTW, loonheffing, sociale premies en pensioenpremies.

De overlopende passiva bestaan uit de over het eerste halfjaar van 2023 bij de deelnemers in rekening gebrachte voorschotbijdragen, de gefactureerde dwangsommen, de verrekening met de deelnemers op basis van nacalculatie en uit nog te nog te ontvangen facturen van in 2022 geleverde goederen en diensten.

Meer gedetailleerde informatie is opgenomen onder 7.1 Balans.

2.4 Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de ODH. Het voor de ODH toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (het algemene bezoldigingsmaximum).

Het WNT-maximum voor de leden van het AB bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

De ODH heeft in 2022 geen topfunctionarissen en leden en voorzitters van interne toezichthoudende organen, waarvan de bezoldiging boven het bezoldigingsmaximum uitkomt.

In bijlage 9.4 is de verantwoording van de ODH op grond van de WNT opgenomen.

3 Jaarverslag

3.1 Realisatie programma's

Jaarlijks wordt per deelnemer een werkplan opgesteld als basis voor de uitvoering van vergunningverlening¹, toezicht² en handhavingstaken (VTH-taken). De taken zijn in 2021 grotendeels uitgevoerd volgens deze werkplannen. Er wordt zaakgericht gewerkt, ondersteund door digitale processen en op basis van de bestuurlijk vastgestelde PDC³ van de omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Op de VTH-taken zijn de kwaliteitscriteria van de Wabo van toepassing en de kaders die worden gesteld in de wet VTH.

Voorfinanciering vindt plaats op basis van output, dat wil zeggen aan de hand van de per opdrachtgever te leveren producten en diensten. De deelnemersbijdrage is op basis van voorcalculatie vastgesteld. Verantwoording over 2021 vindt conform de bestuurlijke afspraak via nacalculatie op basis van het aantal gerealiseerde uren.

Het werkaanbod is voor een groot deel vraag gestuurd en daardoor deels afhankelijk van externe ontwikkelingen en factoren. Het gaat dan vooral om vergunningaanvragen, meldingen, klachten en toezichtresultaten die leiden tot verder toezicht en/of handhaving. In de diverse ambtelijke voortgangsrapportages (juni en september) en de jaarrapportage is aan de deelnemers uitgebreid gerapporteerd over de voortgang van de werkzaamheden per deelnemer.

Indien de daadwerkelijke kentallen (in uren) lopende een uitvoeringsjaar significant afwijken van de kentallen (in uren) van de begroting, wordt hierover tussentijds per deelnemer (ambtelijk) gerapporteerd. Deze afwijkingen worden in de Voorjaars- of Najaarsnota gerapporteerd indien ook sprake is van een effect op de totale deelnemersbijdrage. De kwantitatieve verantwoording (aantallen) is opgenomen in bijlage 9.5 en vindt plaats op basis van de registratie van werkzaamheden in het zaakstelsel.

3.2 Programma Toetsing en Vergunningverlening

Het programma T&V bestaat uit de volgende werkvelden:

- Milieu-inrichtingen (inclusief asbestsloop)
- Bodem & Ondergrond (bodemkwaliteit, grondwater, ontgroning, PMV)
- Natuurbescherming
- Milieu & RO (lucht, geluid, externe veiligheid, MER)
- Overige taken

In grafiek 1 is een grafische weergave opgenomen van de percentuele verdeling van het aantal zaken en het werkvolume per werkveld. In de grafiek is te zien dat het werkveld Milieu-inrichtingen als gevolg van de (asbest)sloopmeldingen een groot aantal zaken omvat. Omdat deze (asbest)sloopmeldingen een relatief laag werkvolume kennen, ligt het volume-aandeel van Milieu-inrichtingen een stuk minder hoog. Omgekeerd bestaan de "overige taken" vooral uit een werkvolume zonder dat daaraan aantallen zijn verbonden.

In grafiek 2 is het werkvolume in aantal zaken en aantal uren weergegeven over de jaren 2015 t/m 2022.

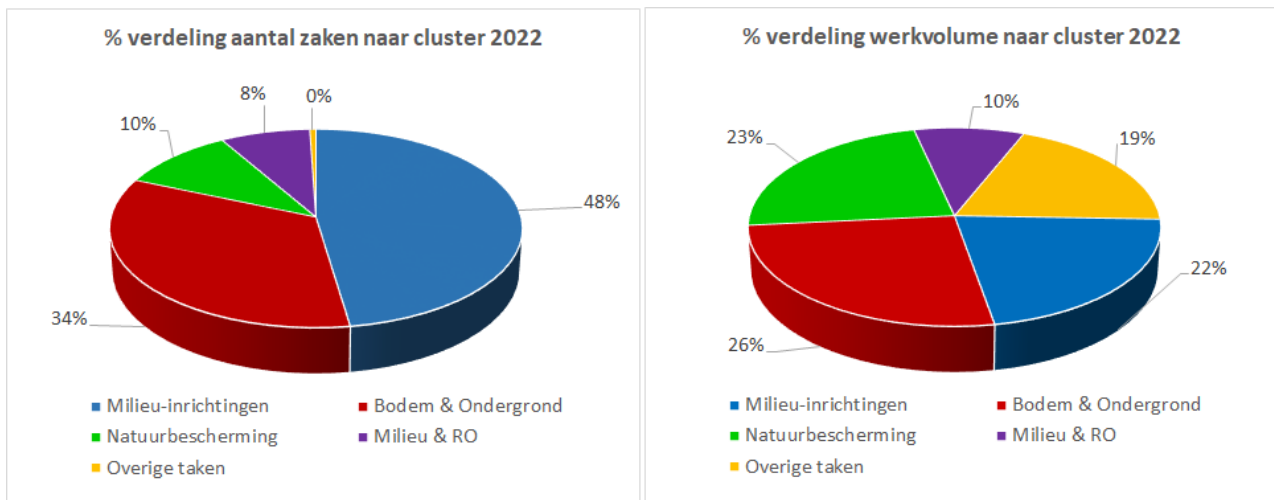
De taken zijn uitgevoerd conform de werkplannen van de individuele deelnemers. Het gaat daarbij om de reguliere wettelijke taakuitvoering (meldingen, toetsingen, vergunningen en beschikkingen) en de opgedragen taken ter ondersteuning van bijvoorbeeld planontwikkeling of MER-procedures. Daarnaast zijn met name op het gebied van bodem, externe veiligheid en geluid op reguliere basis adviestaken verricht voor verschillende opdrachtgevers. Verder zijn veranderingen in regelgeving opgepakt en geïmplementeerd, zoals ontwikkelingen op het vlak van natuurregelgeving en de voorbereiding op de Omgevingswet.

¹ Onder "vergunningverlening" wordt tevens begrepen de taken op het gebied van toetsing en advisering

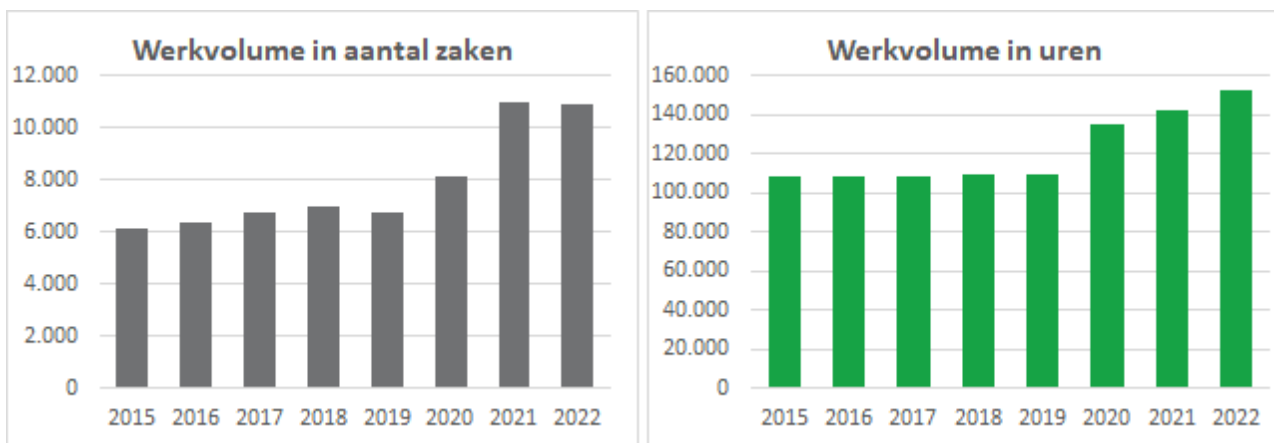
² Onder "toezicht" wordt tevens begrepen het behandelen van overlastmeldingen

³ Producten- en Diensten Catalogus Omgevingsdiensten Zuid-Holland, versie 1.0 d.d. 9 september 2013

Grafiek 1 Procentuele verdeling naar cluster op basis van gerealiseerde aantallen en gerealiseerd werkvolume

Grafiek 2 Werkvolume in aantal gerealiseerde aantal zaken en uren (2015-2022)

Het gerealiseerde aantal zaken is in 2022 net als in 2021 beduidend hoger geweest dan de daarvoor liggende jaren. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de taakuitbreiding op (asbest)slopmeldingen en de toegenomen inzet op natuurbescherming. Lopende 2022 is de raming naar boven bijgesteld omdat sprake bleek van een noodzakelijke intensivering voor natuurbescherming, de waterwet en een aantal milieutaken voor enkele gemeenten. Het totaal aantal uitgevoerde zaken binnen het programma T&V is wat lager dan de bijgestelde raming voor 2022. Dit zit vooral in een lager aantal (asbest)slopmeldingen. Fluctuaties in vraag als gevolg van externe factoren doen zich overigens elk jaar voor en zijn van invloed op het werkaanbod.

Het gerealiseerde werkvolume (aantal uren) is in 2022 hoger geweest dan in voorgaande jaren. Dit wordt (naast eerder genoemde toename voor asbest en natuur) hoofdzakelijk veroorzaakt door het werkveld milieu-inrichtingen en de overige taken (waaronder de implementatie van de Omgevingswet). Het lager aantal gerealiseerde (asbest)slopmeldingen heeft vanwege de lage tijdsinzet per melding geen grote invloed op de gerealiseerde uren. Het totaal aantal gerealiseerde uren binnen het programma T&V ligt net boven de bijgestelde raming.

Voor natuurbescherming is 2022 (evenals 2021) een intensief jaar geweest. Zowel voor gebiedsbescherming (waaronder stikstof) als voor soortenbescherming is in 2022 sprake geweest van een substantiële intensivering. Voor stikstof was in 2022 sprake van een aantal complicerende ontwikkelingen zoals het vervallen van de bouwvrijstelling en het via rechtszaken aanscherpen van juridische kaders voor de vergunningverlening. Op het vlak van de soortenbescherming wordt de afhandeling van aanvragen bemoeilijkt door de strikte regelgeving, het detailniveau van de te beoordelen aanvragen en de kwaliteit van de aanvragen, onderliggende ecologische onderzoeken en onderbouwingen. In samenwerking met de provincie worden oplossingen onderzocht om hierin verbetering te brengen.

Voor de Waterwet is al een aantal jaren sprake van een toenemend aantal aanvragen. Dit is vooral het gevolg van het aantrekken van het bouwen van wooncomplexen in combinatie met het doorvoeren van aardgas-loze energievoorzieningen voor woningen, kantoren en bedrijven. Ook voor de Waterwet was 2022 een intensief jaar.

Voor de gemeenten Rijswijk en Wassenaar heeft een intensivering plaatsgevonden vanwege het hogere aantal adviezen en toetsen op het werkveld Milieu & RO. Verder is generiek de aandacht verhoogd voor het actualiseren van milieuvergunningen. Evenals in 2021 is in 2022 bijzondere aandacht besteed aan de maatwerkverzoeken voor assimilatiebelichting van een aantal rozentelers in Westland, Midden-Delfland en Pijnacker-Nootdorp. Dit proces heeft door bestuurlijke afstemming binnen Haaglanden, met aangrenzende regio's en met de aanvragende bedrijven, geleid tot nieuwe maatwerkbesluiten rond de jaarwisseling van 2021-2022. Voor Westland is in 2022 gestart met het voorbereiden en verlenen van maatwerkbesluiten voor het in de bodem lozen van brijn afkomstig van glastuinbouwbedrijven.

In 2022 is het bodemplatform Haaglanden gecontinueerd. Drie tot vier keer per jaar komen betrokken bodemambtenaren van de Haaglanden gemeenten, de ODH en de provincie samen. Het doel van het bodemplatform is kennisuitwisseling en kennisdelen op bodemgebied in Haaglanden, samen kijken naar uitdagingen en veranderingen die de omgevingswet op het bodemwerkveld heeft, onderzoeken of gezamenlijk lokaal beleid in Haaglanden mogelijk en wenselijk is.

De voorbereiding op de Omgevingswet (Ow) vindt plaats samen met de gemeenten en provincie in diverse overleggen en werkgroepen en ook door nieuwe regelgeving inhoudelijk te beoordelen en desgevraagd van commentaar te voorzien. Bij enkele gemeenten wordt deelgenomen aan een zogenaamde vergunningentafel om ervaring op te doen met een meer integrale benadering van de afhandeling van aanvragen. In 2021 is gestart met de voorbereidingen om de veranderingen als gevolg van de Omgevingswet in de taakuitvoering door de ODH te implementeren. Hiertoe is een implementatieprogramma in uitvoering en is een (interne) projectstructuur ingericht. De interne implementatie is een intensief proces en is eind 2022 in een vergevorderd stadium.

Het jaar 2022 kenmerkte zich verder door een gedeeltelijke terugkeer naar het kantoor als werkplek. Als gevolg van de Coronamaatregelen in 2020 heeft de ODH noodgedwongen ervaren dat de organisatie goed in staat is haar werk plaats- en tijdonafhankelijk uit te voeren. Deze ervaring maakte de weg vrij om een nieuwe vorm van werken te introduceren, die bestaat uit een mix van thuis en op kantoor werken. De werkzaamheden binnen het programma T&V zijn ook vrijwel niet afhankelijk van activiteiten buiten op locatie. Deze gewijzigde werkwijze heeft nagenoeg geen effect gehad op de productiviteit en effectiviteit van de werkzaamheden.

Een meer gedetailleerde verantwoording is opgenomen in bijlage 9.5.1.

3.3 Programma Toezicht en Handhaving

Het programma T&H bestaat uit de volgende werkvelden:

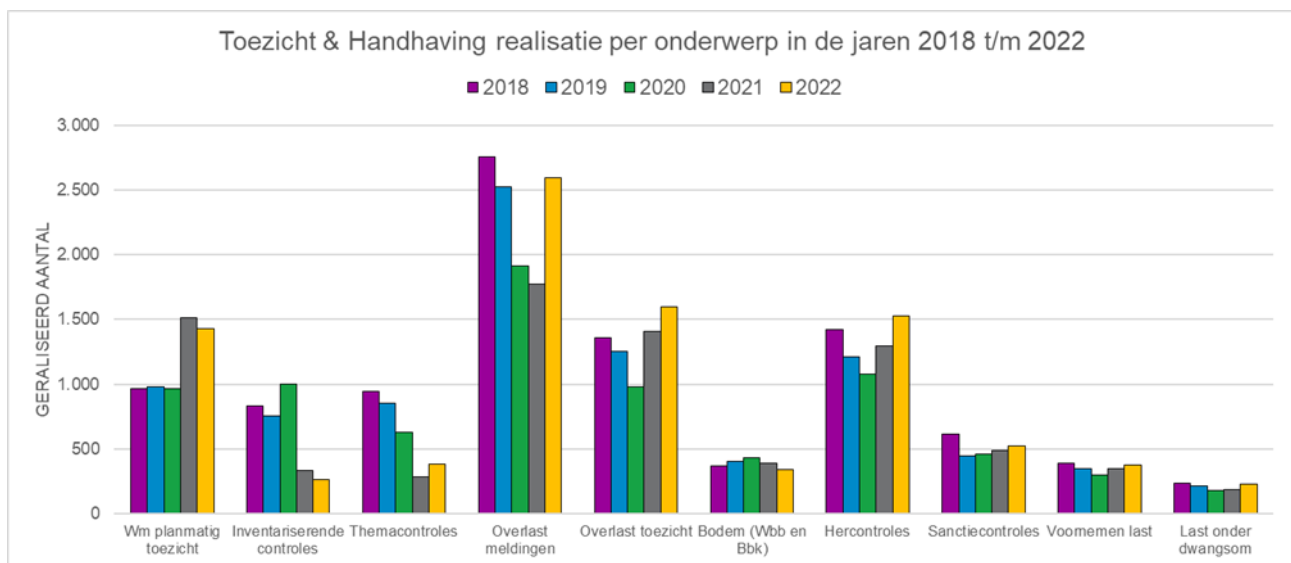
- Toezicht
- Overlast
- Duurzaamheid
- Handhaving
- Overige taken

In 2022 zijn fysieke en administratieve controles ingezet om te controleren en te beoordelen of voorgeschreven technische en organisatorische voorzieningen of maatregelen ook daadwerkelijk aanwezig waren en/of werd voldaan aan een gestelde norm. Inrichtingen met een hoge milieurelevantie zijn gecontroleerd door toezichthouders van de ODH. De controles bestonden uit periodieke-, administratieve-, hercontroles en incidentele controles naar aanleiding van overlastmeldingen.

In 2022 is het aantal uitgevoerde zaken binnen het programma gemiddeld 11% boven de prognose uitgekomen. Voor 2022 was een aantal van 11.746 zaken gepland terwijl uiteindelijk een aantal van 13.022 zaken is uitgevoerd.

De overall tijdsbesteding ligt wel rond de prognose. Veel werk is op een andere wijze uitgevoerd (met minder tijdsinspanning) en ook zijn andere werkzaamheden uitgevoerd dan op voorhand in aantallen geraamd.

Grafiek 3 Realisatiecijfers toezicht T&H 2018 – 2022

Er is een aantal meer specifieke en projectmatige werkzaamheden verricht zoals:

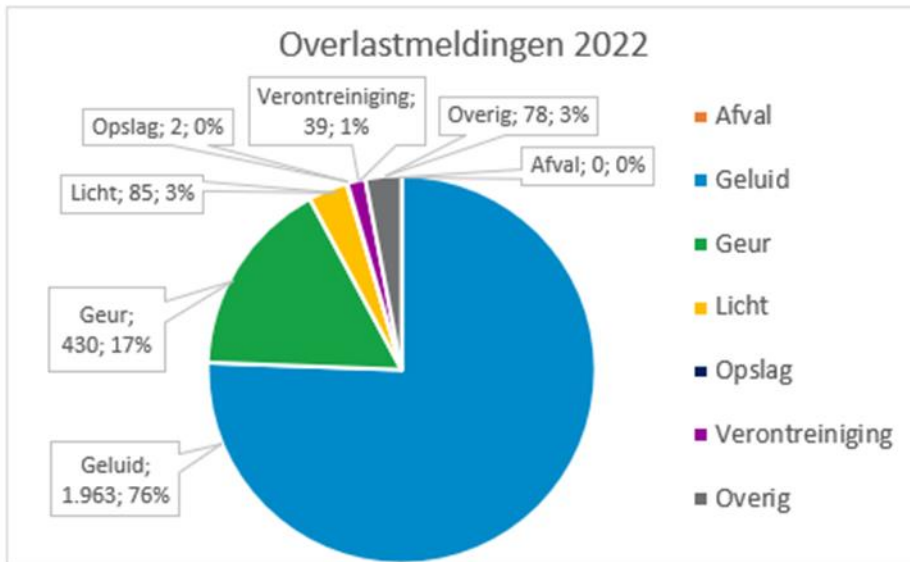
- Risico Register Gevaarlijke Stoffen (RRGS): controle van de inrichtingen die op de risicokaart staan op naleving van wetgeving en juistheid van gegevens in het RRGS;
- Controle natte koeltorens;
- Controle op (open en gesloten) bodem-energiesystemen (WKO's);
- Ketentoezicht op afval en asbest;
- Controle op de informatie- en energiebesparingsplicht.

De inzet op de handhaving is hoger uitgevallen dan van tevoren is ingeschat. Meer voornemens tot opleggen van een last onder dwangsom, meer handhavingsbesluiten, meer invorderingen en tevens meer ingetrokken handhavingsbesluiten dan in 2021. Het aantal opgelegde lasten is niet onevenredig hoger. Dit geeft het beeld dat onze handhaving effectief is en dat vaak besluitvorming kan worden voorkomen of kan worden ingetrokken door verbeterde naleving.

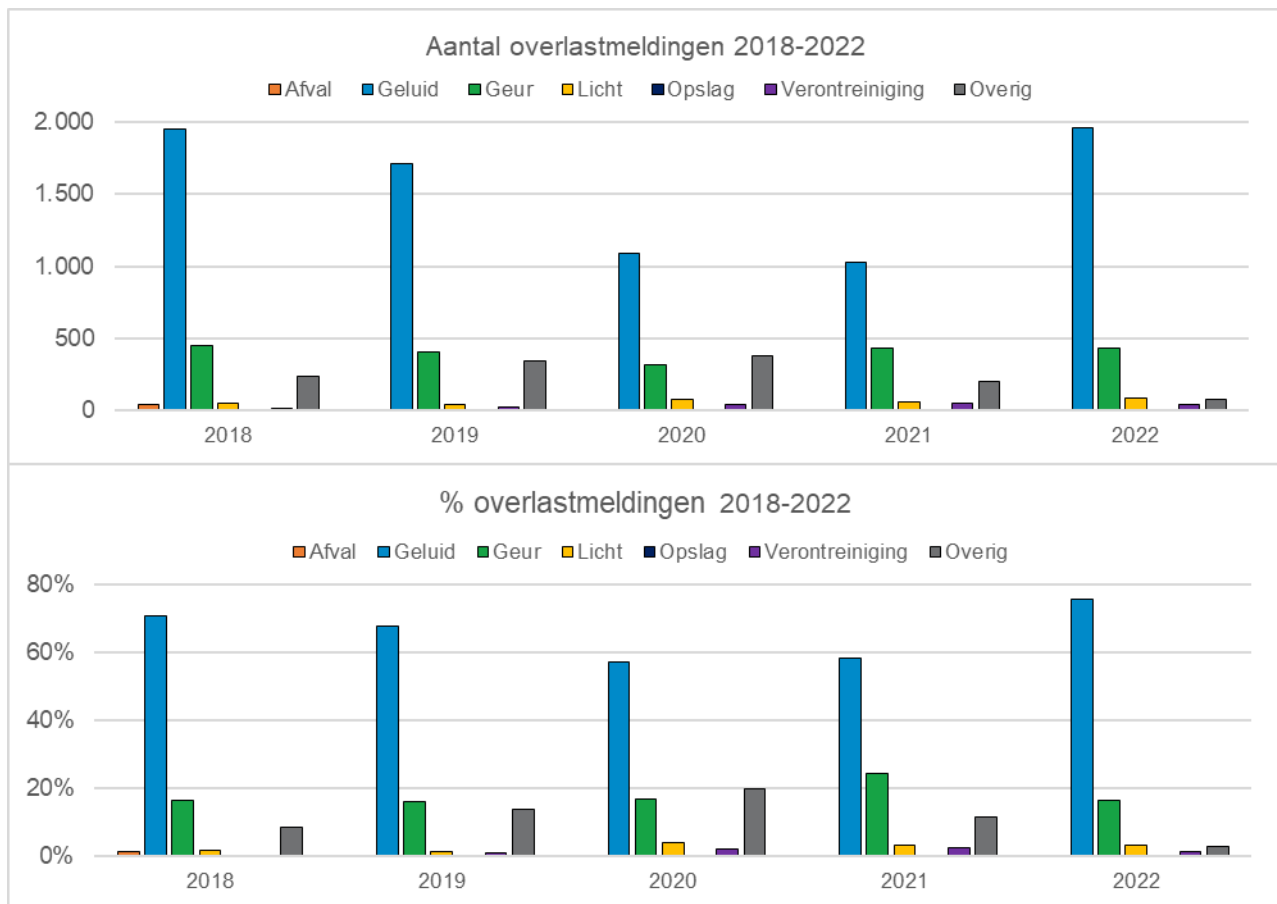
Er zijn 2.597 overlastmeldingen geweest tegen 1.774 in 2021. Het aantal is hoger dan voorgaande jaren, en zelfs hoger dan het aantal meldingen in 2019, voor COVID-19 (2.527 meldingen). Nu COVID-19 zijn grip op de samenleving heeft verloren lijkt de situatie zich te herstellen naar het niveau van voor COVID-19 met als

bijzondere waarneming dat bepaalde overlastvormen die tijdens COVID-19 vaker voor kwamen niet lijken af te nemen. Bewoners in de regio werken vaker thuis en ervaren hinder die voor COVID-19 niet werd opgemerkt, omdat ze toen niet thuis werkten. Met name geluidshinder is daardoor een vaker voorkomende ergernis van bewoners in Haaglanden.

Grafiek 4 Overlastmeldingen per type overlast in 2022

Grafiek 5 Overlastmeldingen in aantal en type in % 2018-2022

Een meer gedetailleerde verantwoording is opgenomen in bijlage 9.5.2.

3.4 Uitvoeringsbeleid en kwaliteitscriteria VTH

Gemeentelijke nota VTH

Op 14 april 2016 is de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (hierna te noemen: wet VTH) in werking getreden. In de wet VTH is de vernieuwing van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving vastgelegd. Deze wet legt de basis voor de landelijk georganiseerde omgevingsdiensten. Naast de wet VTH is op 1 juli 2017 ook de AMvB VTH in werking getreden. Op grond van deze AMvB dienen alle participanten gezamenlijk voor de Omgevingsdienst Haaglanden een uniform uitvoerings- en handhavingbeleid op te stellen.

De Omgevingsdienst Haaglanden werkt conform de gemeentelijke nota VTH die in 2020 is voorgelegd aan het DB en AB waarna deze ter vaststelling is aangeboden aan de colleges van B&W. Met deze nota wordt het uniforme VTH uitvoerings- en handhavingbeleid voor de Omgevingsdienst Haaglanden gebundeld, waardoor transparantie en samenhang ontstaat. Het opgestelde uniforme uitvoeringsbeleid van de Omgevingsdienst Haaglanden betreft een raamwerk van reeds vastgestelde (handhavings- en gedoogstrategie) en nieuwe strategieën (toezicht-, preventie- en vergunningenstrategie) en vormt daarmee het uitvoeringskader voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma van de negen gemeentelijke participantenopdrachtgevers van de Omgevingsdienst Haaglanden. De provincie werkt al langer met een eigen nota VTH.

Probleemanalyse en prioriteiten

Conform het Besluit omgevingsrecht (art. 7.2) dient een handhavingsorganisatie te handelen op grond van een analyse van de problemen in de fysieke leefomgeving, de effecten van niet-naleving en de kansen op niet-naleving, teneinde sturing te kunnen geven aan haar handhavingsinspanningen. Deze probleemanalyse dient iedere vier jaar te worden uitgevoerd en in de analyse dient rekening te worden gehouden met naleefgedrag en risico's bij niet naleving.

Stappen nieuwe risicomethodiek Wm toezicht

1. Complexe bedrijven	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijven met buitengewoon milieubezwarende/risicovolle bedrijfsactiviteiten • Interne en gemeentelijke inbreng • Aanpak: Reguliere wm controles
2. Basisniveau integraal toezicht	<ul style="list-style-type: none"> • toezicht per activiteitgroep • Categorie 2 en 3 bedrijven die het langst niet zijn gecontroleerd • Aanpak: Reguliere wm controles
3. Integraal toezicht door prioritering	<ul style="list-style-type: none"> • Potentiële calamiteit milieu per activiteitgroep geeft risicoscore • Tweejaarlijks naleefgedrag van de activiteitgroep • Aanpak: Reguliere wm controles
4. Thematisch en projectgericht toezicht o.b.v. data-analyse	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwerpen waar gericht naar wordt gekeken: type overtreding, gedrag ondernemers, specifieke kenmerken of verplichtingen, duurzaamheid • Per onderdeel een geschikte aanpak (o.a. preventie)
5. Bestuurlijke en maatschappelijke prioriteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Specifieke onderwerpen waar extra inzet gewenst is door gemeenten • Bijvoorbeeld bij veranderde wetgeving, gebiedsveranderingen, veranderingen in het veld, lokale prioriteiten en het behalen van milieu doelen

In 2020 is samen met alle gemeenten een nieuwe probleemanalyse en prioriteitstelling 2020-2024 opgesteld, die als uitgangspunt dient voor het opstellen van de jaarwerkplannen voor wat betreft het uitvoeren van preventief toezicht.

Kwaliteitssysteem, protocollen en werkinstructies

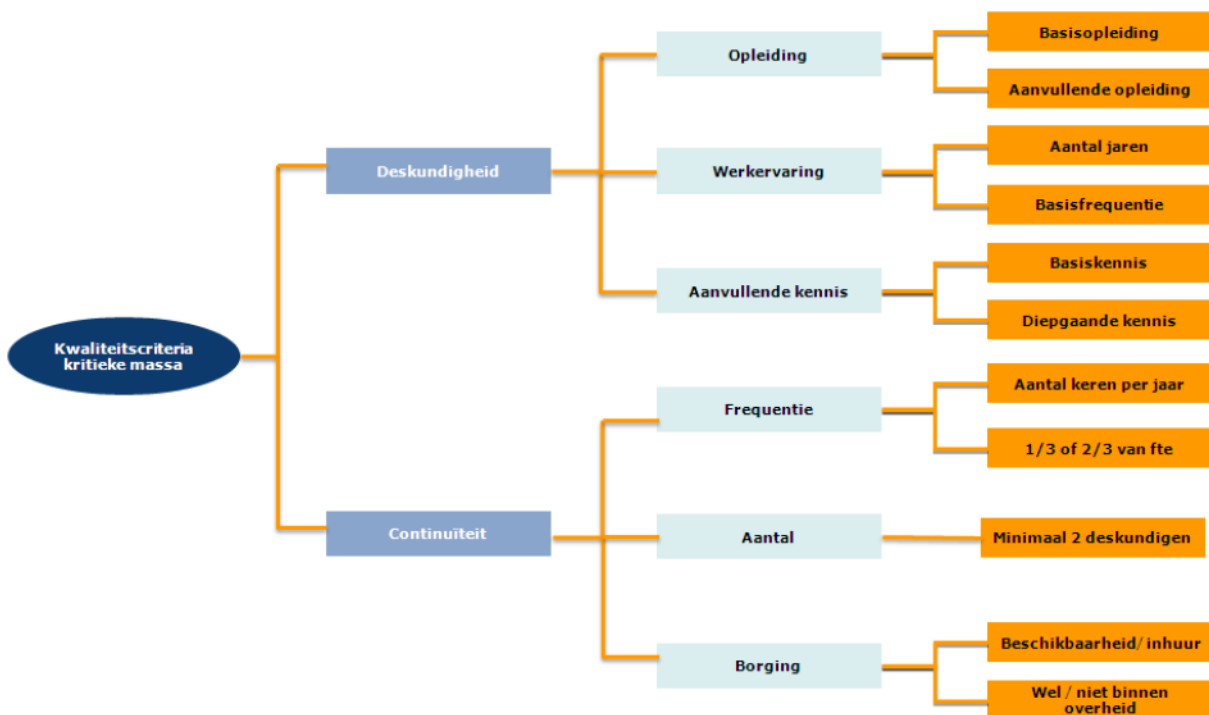
In het kwaliteitsmanagementsysteem van de ODH zijn naast een algemeen beschrijvend deel ook de procedures, werkinstructies en een risico-inventarisatie per werkproces opgenomen. De procedures en werkinstructies zijn nagenoeg allemaal beschreven. In het kader van het beheer en verbetering zullen er

structureel werkzaamheden plaats blijven vinden. In 2022 is ook veel tijd en energie gestoken in onder andere de aanpassingen die nog nodig zijn om het werken onder de Omgevingswet te faciliteren.

Gemeentelijke en provinciale verordeningen

Binnen Haaglanden hebben gemeenten en provincie besloten dat voor alle taken die bij de ODH zijn ondergebracht de landelijk geldende kwaliteitscriteria gelden.

De landelijk kwaliteitscriteria hebben betrekking op de zgn. kritieke massa. Aangegeven wordt welke expertises een omgevingsdienst in huis moet hebben voor de taakuitvoering. Ook is voor elke expertise aangegeven over hoeveel vlieguuren een medewerker moet beschikken die de activiteit uitvoert.

De ODH voldoet nagenoeg aan al deze kwaliteitscriteria. In 2023 wordt onderzocht of door wijzigingen in het personeelsbestand, taken etc. het minimale aantal deskundigen per team nog aanwezig is of dat er tekortkomingen zijn in opleiding, werkervaring en/of vlieguuren.

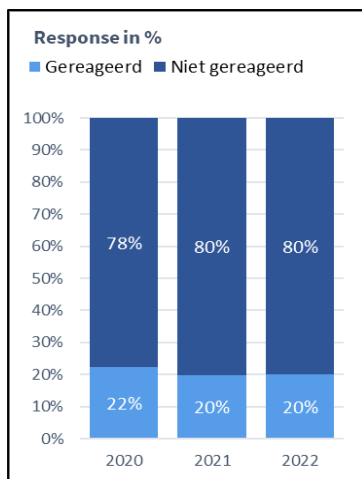

3.5 Klanttevredenheidsonderzoek

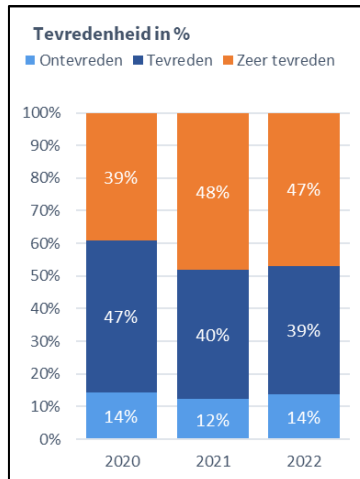
Hoe tevreden zijn onze afnemers over de door ons geleverde producten? Deze vraag staat centraal in het klanttevredenheidsonderzoek. Onze afnemers ontvangen per e-mail een enquête om deze vraag te beantwoorden. De meting heeft betrekking op het VTH-proces.

3.5.1 KTO T&V

Grafiek 6
Resultaten respons KTO T&V
2020 t/m 2022

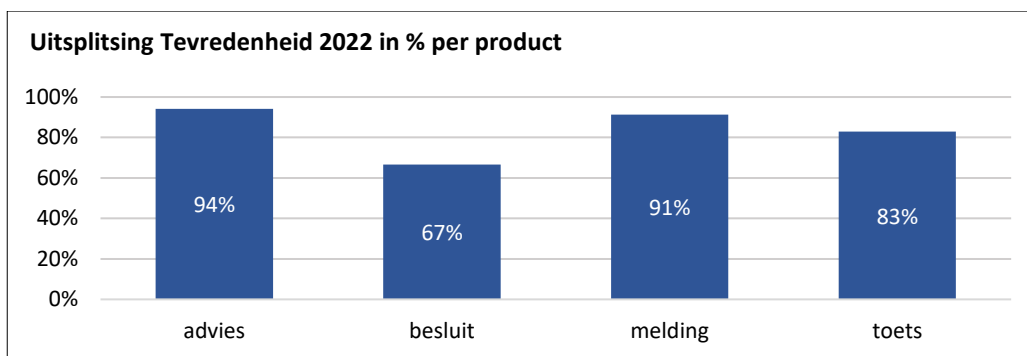

Grafiek 7
Resultaten tevredenheid KTO T&V
2020 t/m 2022

Zowel de response als de tevredenheid in 2022 komen nagenoeg overeen met die van 2021. In 2022 zijn 1.537 klanttevredenheidsonderzoeken verstuurd, waarop 307 reacties zijn ontvangen (20%).

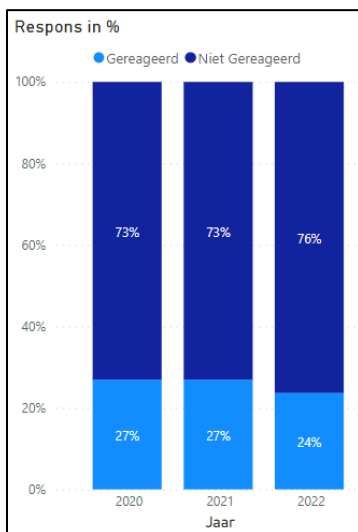
Grafiek 8: Uitsplitsing tevredenheid (tevreden en zeer tevreden) naar geleverd product

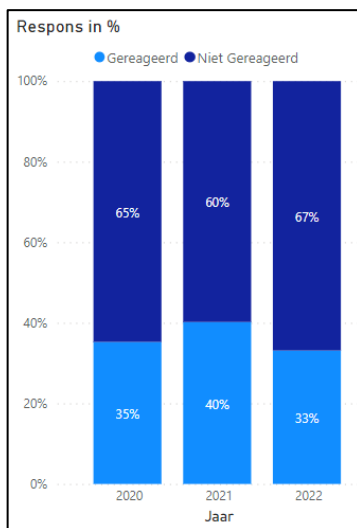
In bovenstaande grafiek is de tevredenheid uitgesplitst per geleverd product, waarbij de tevredenheid bestaat uit de optelling van 'tevreden' en 'zeer tevreden' reacties. De tevredenheid over het besluit is lager dan de andere producten. De tevredenheid voor besluiten staat onder druk door de langere (wettelijke) doorlooptijd van besluitprocedures in het algemeen en voor de natuurbeschermingswet in het bijzonder.

3.5.2 KTO T&H

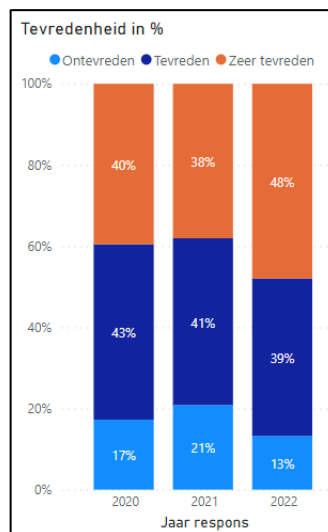
Grafiek 9
Resultaten response KTO T&H
2020 t/m 2022

Grafiek 10
Resultaten response KTO door
overlastmelders 2020 t/m 2022

Grafiek 11
Resultaten tevredenheid KTO T&H
2020 t/m 2022

In het jaar 2022 zijn voor beide uitvoeringsprogramma's klanttevredenheidsonderzoeken (KTO) verstuurd. Het gemiddelde responspercentage voor T&H is 24%. Dit betreft zowel bedrijven als particulieren (overlastmelding). Opvallend is dat de respons bij mensen die overlast ervaren een stuk hoger is, namelijk 33%. Van deze 33% is 40% van de respondenten ontevreden. Uit deze cijfers blijkt een relatie tussen het ervaren van overlast en het ontevreden zijn over de oplossing en het willen reageren op een KTO. Afgezien van deze constatering blijkt dat het aantal tevreden respondenten is toegenomen, 87% was tevreden of zeer tevreden over de geleverde diensten in 2022 en dat was 79% in 2021.

Echter de resultaten van het KTO in 2022 zijn niet afwijkend ten opzichte van voorgaande jaren. Het aantal response is van 2.217 naar 524 gegaan. Een oorzaak is de striktere selectie. Zaken waarbij er nog handhaving loopt worden niet gevraagd de KTO te beantwoorden en mensen die recent al een KTO ontvangen hebben krijgen die niet vaker dan éénmaal per jaar.

4 Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de omgevingsdienst. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen niet opgenomen.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie over de mate waarin de ODH in staat is onvoorziene tegenvallers op te vangen. Inzicht in het weerstandsvermogen van de ODH is belangrijk om de continuïteit van de organisatie te kunnen garanderen. Het benodigd weerstandsvermogen kan worden bepaald als het risicoprofiel bekend is. Het risicoprofiel omvat alle onderkende risico's voor de dienst, waarbij per risico de mate van beheersing is vastgesteld om inzicht te verkrijgen in hoeverre een risico daadwerkelijk kan optreden. Vervolgens kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (de benodigde weerstandscapaciteit) en de middelen en mogelijkheden die de dienst beschikbaar heeft om niet begrote, substantiële kosten financieel op korte termijn af te kunnen dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit).

Op 24 november 2021 heeft het AB de *Integrale nota 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing, reserves en voorzieningen'* vastgesteld. Daarin zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

1. voor het identificeren en beheersen van de risico's wordt binnen de ODH gebruik gemaakt van de softwaretool NARIS, gebaseerd op het model Integraal risicomanagement van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. Bij de beoordeling van de risico's worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH;
2. het weerstandsvermogen wordt berekend door de weerstandscapaciteit te delen door de financiële omvang van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risico's, waarbij de ODH streeft naar een weerstandsratio van tussen de 1,0 en 1,4;
3. bij de kwantificering van de risico's worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH. De maximumomvang van de weerstandscapaciteit is bepaald op maximaal 5% van de bij de begroting geraamde structurele exploitatielasten;
4. bijstelling van het risicoprofiel via de paragraaf Weerstandsvermogen vindt plaats bij de jaarrekening en begroting, waarbij voor de kwantificering van de risico's een ondergrens wordt gehanteerd van € 50.000;
5. De integrale Nota Weerstandsvermogen en risicobeheer, reserves en voorzieningen wordt elke 5 jaar geactualiseerd. De nota blijft geldig tot een nieuwe nota is vastgesteld.

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Voor de bepaling of de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is om de (gekwantificeerde) risico's af te dekken, wordt gebruik gemaakt van een tabel die landelijk⁴ wordt gehanteerd. In deze tabel wordt een gradatie aangegeven van 'ruim onvoldoende' tot 'uitstekend'.

Tabel 3 Richtlijnen weerstandscapaciteit

Betekenis ratio	Ratio weerstandscapaciteit
Uitstekend	> 2,0
Ruim voldoende	1,4 < X < 2,0
Voldoende	1,0 < x < 1,4
Matig	0,8 < X < 1,0
Onvoldoende	0,6 < X < 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

4.1.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de structurele weerstandscapaciteit (de post onvoorziën) en de incidentele weerstandscapaciteit (de algemene reserve). Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit.

⁴ Dit is de meest gebruikte kwantitatieve waarderingsmethode die is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de Universiteit Twente.

Tabel 4 Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit	Bedrag
Algemene Reserve (stand per 31-12-2022)	1.257.085
Onvoorzien 2022	46.500
Totaal weerstandscapaciteit	1.303.585

4.1.2 Risicoanalyse

De maximumomvang van de incidentele weerstandscapaciteit (algemene reserve) bedraagt 5% van de bij begroting geraamde structurele exploitatielasten. Het totaal van de geraamde structurele exploitatielasten bedraagt op basis van de begroting 2023 € 25.720.100, maar is bij eerste wijziging van 2023 verhoogd naar structureel € 26.244.100. De maximumomvang komt uit op 5% van € 26.244.100 is € 1.312.200. Het weerstandsvermogen per 31-12-2022 bedraagt € 1.257.100, zodat ten opzichte van de maximumomvang een extra storting van € 55.115 nodig is. Voorgesteld wordt van het rekeningresultaat een bedrag van € 55.115 aan de algemene reserve toe te voegen.

De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering vormt de basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. De op basis van de softwaretool NARIS uitgevoerde risicosimulatie levert de volgende tabel met de zekerheidspercentages behorende bedragen voor het benodigde weerstandsvermogen op:

Tabel 5 Risicosimulatie weerstandsvermogen

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	98.517
25%	237.209
50%	605.031
75%	1.181.488
80%	1.314.380
90%	1.601.185
95%	1.858.870
99%	2.406.648

Uitgaande van het door het NAR geadviseerde zekerheidspercentage van 90% wordt het gewenste weerstandsvermogen op basis van deze risico-inventarisatie bepaald op afgerond € 1.601.200.

Uit de inventarisatie zijn in totaal 45 risico's in beeld gebracht. In tabel 6 zijn de top-10 risico's opgenomen met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (85% van het totaal benodigde weerstandsvermogen). In de tabel zijn eveneens de beheersmaatregelen weergegeven.

Voorgesteld wordt van het batig rekeningresultaat over 2022 een bedrag van € 653.000 beschikbaar te stellen voor organisatieontwikkelingskosten. Als gevolg daarvan kan het maximum van het financieel risico bij arbeidsmarktontwikkeling met € 653.000 naar beneden worden bijgesteld, waardoor de benodigde weerstandscapaciteit van het risicoprofiel na aanpassing uitkomt op € 1.307.400 (tabel 6).

Tabel 6 Risicoprofiel

Nr.	Risico-oorzaak	Risicogebeurtenis	Financiële gevolgen	Beheersmaatregel	Kans	Financieel risico maximum	Benodigde weerstandscapaciteit	
1	Arbeidsmarktontwikkelingen en het niet kunnen vervullen van vacatures met de juiste kennis en competenties, duurdere inhuur	Organisatorisch/HR	Krapte op de arbeidsmarkt, onvoldoende aanwas vaklieden en aanwas vanuit vakopleidingen, hoog verloop	Hoge werkdruk, onvoldoende kwaliteit, imagoschade	Uitvoering strategisch personeelsbeleid	50%	847.000	381.200
2	Fluctuatie (afname) van gevraagde productie door deelnemers (bezuinigingen)	Organisatorisch/HR	Bezuinigingen door deelnemers, aanpassing beleidsprioriteiten	Lagere bijdrage met als gevolg bezuinigingen op capaciteit	Instellen van voorziening voor afvloeiing personeel uit uittredingsvergoeding deelnemers	20%	1.000.000	180.000
3	Invoering Omgevingswet zorgt voor meer werk (in uitvoering) dan voorzien	Organisatorisch/HR	Onvoldoende capaciteit, besluitvorming invoering	Oplopende kosten, grotere werkdruk op organisatie (o.a. invoering DSO)	Extra inhuur ICT-specialisten	40%	500.000	180.000
4	Uitval medewerkers (burnout, ziekteverzuim)	Organisatorisch/HR	Hoge werkdruk, vergrijzing	Productieverlies	Uitvoering strategisch personeelsbeleid en ziekteverzuimbeleid	80%	200.000	144.000
5	Hacking of gijzeling van systemen	Technisch	Gijzeling	Kosten van herstel data, herstel systemen etc., verlies aan productie, imagoschade	Audits ivk beveiligingsbeleid	5%	1.500.000	67.500
6	Incidenten tijdens uitvoering (ongeval, asbest) waarvoor verzekering onvoldoende dekking biedt	HR	Onvoldoende volgen van instructies, ontbreken adequate toezichtveiligheidsinstructies	Personele kosten, juridische kosten, imagoschade	Organiseren rampen oefeningen	20%	250.000	45.000
7	Afbreuk imago ODH na optreden bij calamiteit of bestuurlijk gevoelige zaak	Organisatorisch	Onvoldoende kennis en kunde in het omgaan met dergelijke calamiteiten	Negatieve beoordeling optreden ODH, schadeclaims, imagoschade	Communicatie	40%	100.000	36.000
8	Informatiehuishouding niet op orde (niet kunnen beschikken over de juiste data in de processen)	Technisch	Onvoldoende capaciteit, complexiteit dossiervorming en dossiers niet op orde	Onjuiste informatie, stagnatie in productieproces	Extra incidenteel budget digitalisering dossiers	10%	250.000	22.500
9	Datalek, schending privacywetgeving	Organisatorisch	Onvoldoende instructie en informatie	Boete, herstelkosten, imagoschade	Communicatie over hacking etc, beveiligingssoftware	5%	150.000	6.800
10	Ketenaansprakelijkheid bij inhuur ZZP-ers	Organisatorisch	Externe inhuur	Extra personeelslasten	Voldoen aan wet- en regelgeving	1%	100.000	900
11	Overige risico's	-	-	-	-	-	-	243.500
								1.307.400

4.1.3 Ratio

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (exclusief de post onvoorzien) en de benodigde weerstandscapaciteit wordt weergegeven in een ratio. Deze bedraagt ultimo 2022 op basis van het risicoprofiel € 1.312.200 / € 1.307.400 = 1,00.

Op basis van risicoprofiel kan het weerstandsvermogen na correctie als 'voldoende' worden beoordeeld (tabel 5).

4.1.4 Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer

In 2015 is het Besluit begroting en verantwoording (BBV) aangepast. De aanpassing houdt in de begroting en het jaarverslag een zestal kengetallen moeten worden opgenomen: een kengetal netto schuldquote, een kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen, een kengetal solvabiliteitsratio, een kengetal structurele exploitatieruimte, een kengetal grondexploitatie en een kengetal belastingcapaciteit. Een kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen, een kengetal grondexploitatie en een kengetal belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de ODH.

Tabel 7 Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer

Kengetallen	Verloop van de kengetallen				
	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Netto schuldquote	0,3%	0,7%	-4,0%	0,4%	-9,7%
Solvabiliteitsratio	5,8%	5,4%	8,5%	5,1%	16,0%
Structurele exploitatieruimte	0,6%	-0,6%	-2,8%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote⁵ geeft de verhouding weer van de vlottende activa minus de vlottende passiva t.o.v. het totaal saldo van baten, exclusief mutaties reserves. De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODH ten opzichte van de eigen middelen.

De solvabiliteitsratio⁶ geeft de verhouding weer van het eigen vermogen t.o.v. de totale passiva en geeft aan in welke mate de ODH het eigen vermogen kan inzetten voor de dekking van de schulden (in hoeverre is de ODH in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen).

⁵ Een negatieve netto schuldquote houdt in er geen schulden zijn.

⁶ De ODH heeft in 2022 een solvabiliteitsratio van 16,0%. De ratio is 7,5% hoger dan in 2021 doordat de resultaatbestemming van € 1.461.600 aan het eigen vermogen is toegevoegd. De ratio wordt beperkt als gevolg van de afspraak dat het incidentele weerstandsvermogen niet meer mag bedragen maximaal 5% van de geraamde structurele lasten.

De structurele exploitatieruimte geeft de verhouding weer van de structurele lasten en baten t.o.v. het saldo van de baten (het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage).

In bijlage 9.3 is een berekening van de ratio's opgenomen.

4.2 Financiering

4.2.1 Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet Schatkistbankieren voor decentrale overheden in werking getreden. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen mag een decentrale overheid gemiddeld over het hele kwartaal maximaal een drempelbedrag buiten de schatkist houden. Op basis van de vastgestelde begroting 2022 bedraagt het drempelbedrag maximaal € 1,0 miljoen. Het drempelbedrag is nooit lager dan € 0,25 miljoen. Binnen de ODH bestaat de afspraak dat de betaalrekening geen langdurig saldo groter dan € 250.000 mag hebben. Boven deze limiet moet het bedrag afgeroomd worden naar de tussenrekening bij de BNG. Deze tussenrekening wordt dagelijks op € 0 afgeroomd ten laste of gunste van de 'schatkist'.

4.2.2 Kasgeldlimiet en de renterisiconorm

Gedurende het hele jaar is er een positief liquiditeitsaldo geweest. De kasgeldlimiet en renterisico-norm is dan ook niet overschreden.

4.2.3 Kredieten

Van de vanaf 2017 beschikbaar gestelde kredieten voor de vervanging van ICT-investeringen was ultimo 2022 nog een restantkrediet van € 473.100 beschikbaar. Daarnaast heeft het AB bij besluit van 13 juli 2022 een investeringskrediet van € 2.000.000 beschikbaar gesteld voor IT-hardware, zodat ultimo 2022 in totaal € 2.473.100 restantkrediet beschikbaar is.

Ultimo 2021 was voor Huisvesting en inventaris nog een restantkrediet van € 11.100 beschikbaar. Bij besluit van 13 juli 2022 heeft het AB een krediet van € 500.000 beschikbaar gesteld. Van het totaal beschikbare krediet van € 511.100 was ultimo 2022 nog een bedrag beschikbaar van € 409.800.

Voor een overzicht van de kredieten en de uitgaven in 2021 wordt verwezen naar tabel 10 bij paragraaf 4.4.

4.3 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering heeft een faciliterende rol en schept de randvoorwaarden voor een goed functionerende organisatie. Het welslagen van de primaire programma's is mede afhankelijk van de doelmatigheid, transparantie en kwaliteit van de bedrijfsvoering. De externe dienstverlening is gebaat bij een goede interne bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

De kosten van de ondersteunende activiteiten, hierna te noemen overhead, wordt met ingang van 2018 op één centrale plaats in de begroting vermeld. De toerekening van de overhead naar de programma's vindt plaats op basis van de direct aan de programma's toe te rekenen fte's op begrotingsbasis. Voor een toelichting wordt verwezen naar 5.1.5.

4.3.1 Personeel en organisatie

Ook in 2022 heeft de structurele groei van de organisatie zich doorgezet en daarnaast is er voor een aanzienlijk bedrag aan incidentele extra opdrachten verstrekt als aanvulling op de werkplannen. Hoewel de verwachting was dat door het thuiswerken en de invoering van het hybride werken er geen noodzaak was voor meer vierkante meters kantoorruimte is het door de groei toch nodig om de huisvesting in 2023 uit te breiden. Inmiddels is met de provincie Zuid-Holland als verhuurder overeenstemming over uitbreiding van

het aantal vierkante meters kantoorruimte. De hiermee gemoeid extra huurkosten worden binnen de exploitatie opgevangen. Voor de thuiswerkplek heeft de ODH een website ingericht waar de medewerkers een bureau en stoel kunnen bestellen die voldoet aan de arbo-eisen evenals aanvullende producten die noodzakelijk zijn voor een juiste zithouding aan het bureau en voor werken aan de computer.

Gelijk aan het jaar daarvoor stond de landelijke arbeidsmarkt in 2022 onder hoge druk en ook de ODH heeft dat gemerkt. Er is permanent aandacht nodig voor werving en selectie. De moeilijk vervulbare vacatures zijn met name gesitueerd bij de bij specialistische functies in het primaire proces en in beperkte mate bij de overhead, hoewel er ook druk is op financiële en ICT functies. Er zijn afspraken gemaakt om te streven naar een flexibele schil van max 10% bij T&V waar een groot deel van het werk vraag-gestuurd is en een ander groot incidenteel van aard is. In de rest van de organisatie wordt gestreefd naar een flexibele schil van 5%. In 2022 is daarom het initiatief genomen om de krachten in de arbeidsmarktcommunicatie met de andere omgevingsdiensten in Zuid Holland te bundelen. Het eerste succes hierin was de gezamenlijke presentatie op de landelijke carrièrebeurs onder de noemer "De Betere Wereldbaan". In 2023 wordt deze campagne verder uitgewerkt. Daarnaast wordt in 2023 gewerkt aan een gezamenlijk mobiliteits- en kenniscentrum en campusrecruitment. Voorts is in 2022 het bezoeken van hogescholen en actief benaderen jongeren weer opgepakt. Eind 2022 is de wervingsvideo voor Vergunningverleners (naast film voor Toezichthouders uit 2021) met succes gelanceerd op onze website en social media. Er blijft een groeiende behoefte aan het vervullen van vacatures ingegeven door natuurlijke uitstroom en een voorziene groei in (specialistische) taken. De markt kan hier niet of nauwelijks in voorzien en daarom blijft aandacht voor dit onderwerp noodzakelijk. Ultimo 2022 bedroeg de vacatureruimte 30,1 (waarvan 14,4 fte structureel en 15,7 fte incidenteel) tegen 34,3 in 2021 (waarvan 19,2 fte structureel en 15,1 fte incidenteel).

De invoering van het hybride werken enerzijds en de uitstroom wegens pensionering anderzijds heeft tot gevolg gehad dat de bezetting van de bedrijfshulpverlening onder druk is komen te staan. In 2022 is actief op zoek gegaan naar nieuwe bedrijfshulpverleners. In totaal zijn 7 medewerkers opgeleid, die per 1 januari 2023 operationeel zijn. En daarmee is de bezetting weer op niveau.

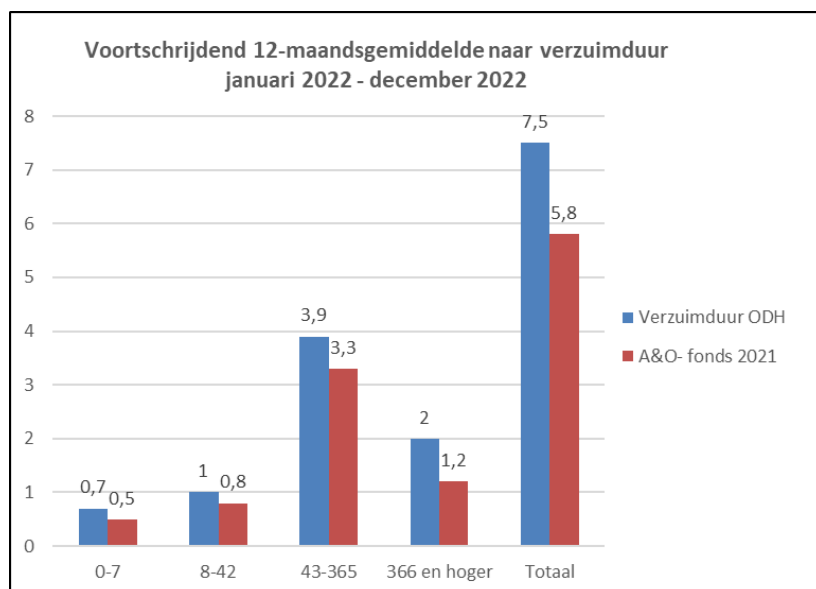
In 2023 heeft arbeidsmarktcommunicatie wederom een hoge prioriteit. De samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Zuid Holland wordt daarom aanzienlijk versterkt. Daarnaast is social mediabeleid in ontwikkeling. Bovenal wordt niet alleen aandacht besteed aan 'binnen halen', maar ook aan 'binnen houden'. In 2022 is een medewerkersonderzoek gehouden. Hieruit kwamen relevante verbeterpunten voor het HR-beleid en instrumentarium. In 2023 wordt dit opgepakt.

De in 2021 gestarte full-service ondersteuning van de leidinggevenden door de arbodienst en verzuimcoördinator heeft het ziekteverzuim in 2022 tot een gemiddelde gereduceerd dat vergelijkbaar is met het landelijk gemiddelde van 2021. Zowel qua uitval vanwege COVID-19 als vanwege burn-out klachten volgt de ODH de landelijke trend. Burn-out komt steeds vaker voor onder jongere mensen. Het beeld schetst beperkingen in het persoonlijk functioneren ten gevolge van een verstoring in de werk-privé-balans (enerzijds als gevolg van ervaren hoge werkdruk en anderzijds in meer in de persoon gelegen factoren). Ook in 2022 is burn-out inmiddels de belangrijkste oorzaak is van langdurig verzuim. Het zeer langdurig ziekteverzuim ligt hoger dan gemiddeld. Dit betreft situaties waar vanuit de werkgever weinig tot geen invloed op mogelijk is. De verzuimcoördinator onderhoudt aangaande alle zieke medewerkers samen met de leidinggevenden intensief contact met de arbodienst.

Het ziekteverzuimpercentage is over 2022 is uitgekomen op 7,5% (5,8% in 2021). Het landelijk gemiddelde ziekteverzuimpercentage in de gemeentelijke sector was in 2021 volgens de Personeelsmonitor Gemeenten 2021 A&O fonds 5,8% (in 2020 5,5%). Bij het opmaken van de jaarrekening waren landelijke cijfers over 2022 nog niet bekend.

In grafiek 12 is het gemiddeld ziekteverzuimpercentage over 2022 naar verzuimduur in dagen weergegeven afgezet tegen het landelijk gemiddelde ziekteverzuimpercentage over 2021 (bron: Personeelsmonitor Gemeenten 2021 A&O fonds).

Grafiek 12 Gemiddelde verzuimpercentage naar verzuimduur in dagen

Tabel 8 Personeelsmonitor 2016 – 2022

Personeelsmonitor ODH	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Formatie en bezetting (ultimo jaar)							
Primair proces (exclusief management)	155,7	161,0	167,9	172,6	183,7	188,1	193,8
Ondersteuning (inclusief management)	48,1	48,1	47,6	47,1	46,6	48,4	47,4
Formatie	203,8	209,1	215,5	219,7	230,3	236,5	241,2
Bezetting	191,7	199,3	182,4	190,5	205,0	202,2	211,1
Vacatureruimte	12,1	9,8	33,1	29,2	25,3	34,3	30,1
% vacatureruimte van gemiddelde formatie	5,5	5,3	10,1	14,3	12,1	12,8	13,5
% overhead van totale formatie	23,6	23,0	22,1	21,4	20,2	20,5	19,7
Gemiddelde leeftijd (ultimo jaar)	49,0	49,6	49,4	48,0	46,8	46,6	46,8
Aantal medewerkers generatiepact (ultimo jaar)	17	24	22	20	23	19	16
Ziekteverzuim							
% verzuim	7,2	6,0	6,8	8,4	5,7	5,8	7,5
Opleiding en ontwikkeling							
Totaal opleidingskosten	448.732	266.279	282.165	275.873	187.868	217.294	164.779
Gemiddelde opleidingskosten per fte	2.341	1.336	1.547	1.448	916	1.075	781
% opleidingskosten van totale loonsom	3,3	1,8	1,9	1,9	1,2	1,2	0,9
Strategische personeelsplanning							
Salariskosten	13.765.214	14.897.616	15.008.714	14.813.327	16.229.686	17.387.349	18.469.289
Externe inhuur (exclusief inhuur ICT)	1.801.430	1.284.143	1.905.751	2.381.250	3.273.934	3.102.591	3.550.926
Totale loonkosten	15.566.644	16.181.759	16.914.465	17.194.577	19.503.620	20.489.940	22.020.215
Gemiddelde loonkosten per fte	72.031	76.203	78.641	79.449	82.072	85.400	90.714
% externe inhuur van totale loonkosten	11,6	7,9	11,3	13,8	16,8	15,1	16,1

4.3.2 Klachten handelen ODH

Bij de ODH komen drie soorten klachten binnen:

1. Over overlast (van bedrijven);
2. Over de wijze waarop de ODH taken uitvoert (dienstverlening als tijdigheid, inhoudelijke standpunten etc. dit alles buiten de scope van bezwaar en beroep);
3. Over houding en gedrag van medewerkers van de ODH (bejegening).

Klachten van de eerste soort leiden tot toezicht en mogelijk handhaving. Klachten van het tweede en derde soort vallen onder hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht.

De grens tussen bezwaar, klacht of enkel ongenoegen over het feit dat er gehandhaafd wordt is in de praktijk niet altijd even scherp. In gevallen waar concreet rechtsgevolg aan de orde is, zal bij onduidelijkheid meestal de juridische route van bezwaarbehandeling gevolgd worden. In gevallen waarin ongenoegen over handhaving in een gesprek met de toezichthouder tot helderheid gebracht wordt, zal ook geen sprake zijn van een formeel klachttraject. Ook kan er sprake zijn van gevallen waarin de betrokkene alle juridische mogelijkheden inzet om handhaving tegen overtredingen te voorkomen.

In 2022 is een formele klacht van de tweede soort geregistreerd. Er waren geen klachten van de derde soort.

De klacht betrof de tijdigheid van de reacties van de ODH met betrekking tot een handhavingszaak. In een complexe zaak speelde naast de publiekrechtelijke handhaving ook een onderliggend privaatrechtelijk issue tussen de belanghebbenden (klagers en betrokken ondernemer) met betrekking tot hetzelfde object. Ten gevolge daarvan gaf de klager aan dat de ODH in het bestuursrechtelijk traject onvoldoende voortvarend op de reacties van verschillende partijen reageerde. Naar aanleiding van de klacht is een tweede toezichthouder aan de zaak toegevoegd en is de handhaving weer op tempo gekomen en vervolgens conform de gewone procedure afgerond.

4.3.3 Informatisering en automatisering

In de taakuitvoering van VTH wordt een grote hoeveelheid gegevens verzameld. Het omzetten van deze data naar waardevolle informatie via data-analyses (voor zowel de omgevingsdiensten als haar deelnemers en ketenpartners) en het creëren van een professionele informatiepositie, is van belang om informatie-gestuurd te kunnen werken en daarmee relevant te zijn. In de toekomst en zeker ook bij de komst van de Omgevingswet is verdere samenwerking in de keten noodzakelijk. Samenwerken en informatie delen met landelijke inspectiediensten, het OM, waterschappen, veiligheidsregio en GGD is de toekomst. Meer digitalisering maakt ook de ontwikkeling naar risico-gestuurd toezicht en digitalisering van alle VTH taken mogelijk. Permanente inzet op doorontwikkeling is noodzakelijk omdat de technologische ontwikkelingen razendsnel blijven gaan. De ODH doet dit op basis van een interne visie en informatiebeleid. De zogenaamde ODH-grondplaat die hier onderdeel van is, dient inmiddels landelijk als voorbeeld voor alle omgevingsdiensten.

De dienst heeft in 2022 zich vastgehouden aan twee belangrijke aspecten: het (1) beschikbaar hebben van de juiste informatie (data) op de juiste wijze en op het juiste moment voor de gebruikers en (2) het op de juiste wijze kunnen beschikbaar stellen (ontsluiten) van deze data. De digitale toekomst van gegevensopslag zal daarbij vooral geo-georiënteerd zijn. Locatiegegevens zullen de ingang zijn tot alle gegevens die erover bekend (moeten) zijn. De ODH heeft een geo-voorziening gerealiseerd en zal in kleine stappen steeds meer kaartlagen geo-georiënteerd gaan ontsluiten. Daarnaast heeft een project Digitaal ordenen documenten gelopen waarbij een voorziening is ingericht om documenten te voorzien van relevante aanvullende metadata.

De Omgevingswet is uitgesteld o.a. wegens problemen in de landelijke ICT-systemen. Ondertussen zorgen de verdergaande voorbereidingen op de komst van de Omgevingswet met daaraan gekoppeld het DSO ervoor dat op dit vlak blijvende inspanningen noodzakelijk zullen zijn. D.m.v. dit systeem kunnen initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegd gezag de informatie raadplegen die zij nodig hebben bij het gebruik van de Ow. Het systeem wordt zo opgezet dat alle informatie voor iedereen snel inzichtelijk is.

4.3.3.1 Informatiebeveiliging en AVG

De ODH hecht aan een goede informatiebeveiliging en heeft haar beleid vastgelegd in een strategische visie op informatiebeveiliging die gebaseerd is op de nieuwe landelijke standaard: Baseline Informatiebeveiliging Overheid. De dienst heeft een Information Security Officer die zorg draagt voor goede fysieke beveiliging van de systemen en de bewustwording op dit vlak stimuleert. Er is een stapsgewijze overgang naar de Cloud waarbij de eigen systemen langzaam worden afgebouwd.

In 2022 heeft er één datalek plaatsgevonden welke is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De ODH heeft in dit geval conform de opgestelde procedures gehandeld. Met leveranciers die met persoonsgegevens

in aanraking komen worden altijd verwerkersovereenkomsten afgesloten die aan de (digitale) contractdossiers worden toegevoegd .

4.3.3.2 Digitale informatievoorziening

Het cluster Documentaire Informatie Voorziening (DIV) is verantwoordelijk voor tijdige postverwerking (zowel inkomend als uitgaand, papier en digitaal) en voor archivering. De voormalige post en reprokamer is ontwikkeld naar een moderne professionele Documentatie en Informatie Voorzieningsorganisatie. De ODH werkt volledig digitaal en heeft hiervoor goedkeuring gekregen van de Archiefinspectie. Hierdoor is er sprake van een adequate en rechtmatige archivering.

4.4 Openbaarheid

Op 1 mei 2022 is het grootste deel van de Wet open overheid (hierna: Woo) in werking getreden. De Woo is een initiatiefwet uit 2012 en heeft tot doel om de transparantie van overheden en semi-overheden te verbeteren. Met de inwerkingtreding van de Woo is de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) ingetrokken. In de wet is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

In de wet wordt een onderscheid gemaakt tussen actieve en passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek). Een aantal artikelen van de Woo die nieuwe verplichtingen tot actieve openbaarmaking bevatten, treden op een later nog te bepalen moment in werking. Dit betreft o.a.:

- Beschikkingen (bijv. een vergunning) en herstelacties (bijv. een last onder dwangsom);
- Bestuurlijke stukken; onder de actieve openbaarmaking vallen straks ook de vergaderstukken en verslagen van het AB en de agenda en besluitenlijst van het DB.

Begin 2022 is een projectgroep ingesteld die tot doel heeft:

1. de veranderingen en gevolgen van de Woo in beeld te brengen;
2. een plan van aanpak te schrijven voor de implementatie van de Woo op korte termijn;
3. een meerjarenplan op te stellen om de digitale informatiehuishouding op orde te brengen.

Om de ODH voor te bereiden op het actief bekendmaken van de aangewezen documenten is op basis van het plan van aanpak gestart met de implementatie. Daarbij wordt aandacht besteed aan het koppelen van het softwaresysteem aan het zaakstelsel en/of archiefsysteem en het anonimiseren van documenten. De ODH richt zich in eerste instantie op het voldoen aan de wettelijke verplichtingen, dat wil zeggen het openbaar maken van de stukken die genoemd staan in de wet. In een later stadium zal de ODH bezien of we in de geest van de wet ook andere stukken openbaar willen maken en zo ja welke stukken daarvoor geschikt zijn. Doel is om zo transparant mogelijk te zijn en stukken zo veel als mogelijk beschikbaar te stellen. De openbaarmaking zal elektronisch plaatsvinden op een aangewezen platform dat door het ministerie van BZK wordt ontwikkeld.

Door de vakjuristen zijn de veranderingen van de passieve openbaarmaking onder de Woo ten opzichte van passieve openbaarmaking onder de Wob in beeld gebracht en in de organisatie uitgerold. Daarbij is het nieuwe proces beschreven en zijn de wijzigingen gecommuniceerd met de medewerkers, met name over de wijziging dat persoonlijke beleidsopvattingen in documenten voortaan ook naar buiten gaan (in geanonimiseerde vorm).

Daarnaast is een aantal praktische zaken uitgewerkt:

- **Zorgplicht:** de Woo kent een (niet strak omlijnde) zorgplicht die strekt tot het duurzaam toegankelijk maken van de digitale documenten die het ontvangt, vervaardigt of onder zich heeft. Een vrijwel gelijklopende zorgplicht is opgenomen in artikel 3 Archiefwet 1995. Mede in het licht van de komst van de Omgevingswet wordt aan deze verplichting gewerkt door het team Informatievoorziening;
- **Contactpersoon:** ter beantwoording van vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie moeten een of meer contactpersonen aangewezen worden. Voor deze taak zijn de medewerkers van de teams Intake & Procedures van de afdelingen T&V en T&H aangewezen; onze "backoffice";
- **Website:** de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer geeft de burger het recht digitaal met de overheid te communiceren. In lijn daarmee regelt de Woo uitdrukkelijk dat een verzoek elektronisch kan worden ingediend. Op onze website staat dit inmiddels vermeld;

- Aandacht voor openbaarheid in begroting en jaarstukken: de Woo verplicht het bestuursorgaan in hun jaarlijkse begroting aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarstukken verslag te doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.
- Mandaat: door alle gemeenten is inmiddels mandaat verleend.

4.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf heeft tot doel te laten zien hoe de ODH de instandhouding waarborgt van de kapitaalgoederenvoorraad. De kapitaalgoederen van de ODH bestaan uit twee onderdelen: investeringen in ICT en investeringen in huisvesting/inventaris. De kapitaallasten en onderhoudskosten van deze investeringen zijn opgenomen in de exploitatie.

In tabel 9 is een totaaloverzicht opgenomen.

Tabel 9 Kredietoverzicht

Materiële vaste activa	Krediet	Uitgaven t/m 2021	Uitgaven 2022	Totaal uitgaven	Restant krediet
Vervanging mobiele apparatuur 2022	209.000	0	208.955	208.955	45
Aanschaf audiovisuele apparatuur 2022	71.700	0	71.700	71.700	0
Vervangingsinvestering DMS/RMA	661.100	661.144	0	661.144	-44
Vervangingsinvestering VTH (OpenWave)	64.300	55.226	9.040	64.266	34
Vervangingsinvestering ICT oud	473.000			0	473.000
Vervangingsinvestering ICT nieuw	2.000.000	0	0	0	2.000.000
Totaal ICT krediet	3.479.100	716.370	289.695	1.006.065	2.473.035
Huisvesting en inventaris oud	386.900	375.794	11.106	386.900	0
Huisvesting en inventaris nieuw	436.500	0	26.700	26.700	409.800
Inrichting thuiswerkplek	63.500	0	63.455	63.455	45
Totaal Krediet Huisvesting en Inventaris	886.900	375.794	101.261	477.055	409.845
Totaal	4.366.000	1.092.164	390.956	1.483.120	2.882.880

ICT Krediet

In 2022 is de mobiele apparatuur vervangen. Met de vervanging was een bedrag gemoeid van € 209.000. Daarnaast is als gevolg van het hybride werken audiovisuele apparatuur aangeschaft voor een totaalbedrag van € 71.700.

Ten behoeve van de vervanging van het zaakstelsel VTH is in 2022 nog een uitgave gedaan van € 9.000.

Van het oude vervangingskrediet ICT was ultimo 2022 nog een restantkrediet beschikbaar van € 473.000. Bij Voorjaarsnota 2022 is besloten voor IT-hardware een nieuw investeringskrediet van € 2.000.000 beschikbaar te stellen.

Krediet Huisvesting en Inventaris

Het invoeren van het hybride werken binnen de ODH heeft tot gevolg dat er huisvestingsaanpassingen zijn gedaan waaronder het nieuw inrichten van vergaderlocaties en de inrichting van thuiswerkplekken. Met de investering daarvan was een bedrag gemoeid van in totaal € 101.300.

Bij Voorjaarsnota 2022 is besloten voor huisvesting en inventaris een nieuw krediet van € 500.000 beschikbaar te stellen. Van dit bedrag was ultimo 2022 nog een bedrag beschikbaar van € 409.800.

5 Jaarrekening

5.1 Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk vindt u de verantwoording 2022 per programma.

Tabel 10 Programmaverantwoording

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting primitief 2022	Wijziging VJN 2022	Wijziging NJN 2022	Administratieve wijzigingen t/m NJN	Begroting na NJN	Administratieve wijzigingen na NJN	Begroting na wijziging	Realisatie 2022
1. Programma Toetsing en Vergunningverlening	9.236.800	8.073.900	200.300	35.800	2.707.600	11.017.600	33.600	11.051.200	10.539.586
2. Programma Toezicht en Handhaving	6.907.152	7.004.200	69.700	123.700	194.000	7.391.600	3.094.600	10.486.200	7.013.858
Totaal lasten programma's	16.143.952	15.078.100	270.000	159.500	2.901.600	18.409.200	3.128.200	21.537.400	17.553.444
3. Algemene dekkingsmiddelen	-27.112.897	-25.142.300	-640.800	-93.400	-3.765.000	-29.641.500	-3.128.200	-32.769.700	-29.593.003
4. Overhead	10.223.245	10.017.700	704.900	-66.100	863.400	11.519.900	0	11.519.900	10.912.102
5. Heffing Vpb	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Onvoorzien	0	46.500	0	0	0	46.500	0	46.500	0
Saldo van baten en lasten	-745.700	0	334.100	0	0	334.100	0	334.100	-1.127.457
7. Mutaties reserves	0	0	-334.100	0	0	-334.100	0	-334.100	-334.098
Mutatie reserves	0	0	-334.100	0	0	-334.100	0	-334.100	-334.098
Gerealiseerd resultaat	-745.700	0	0	0	0	0	0	0	-1.461.555

5.1.1 Toelichting programma's

De programma's zijn direct gerelateerd aan de uitvoerende afdeling met dezelfde benaming.

Tabel 11 Afwijkingen op kostensoort

Kostensoort	Programma Toetsing en Vergunningverlening			Programma Toezicht en Handhaving			Overhead		
	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil 2022
1. Personeel	9.906.000	10.027.744	-121.744	7.144.000	6.790.716	353.284	8.437.200	7.432.393	1.004.807
2. Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0	331.300	331.315	-15
3. Indirecte kosten	279.300	140.298	139.002	190.900	61.576	129.324	2.751.400	3.148.394	-396.994
4. Additionele projecten	865.900	371.544	494.356	3.151.300	161.566	2.989.734	0	0	0
5. Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	46.500	0	46.500
	11.051.200	10.539.586	511.614	10.486.200	7.013.858	3.472.342	11.566.400	10.912.102	654.298

5.1.2 Programma Toetsing en Vergunningverlening

Het programma T&V laat een onderschrijding zien € 511.600. Hiervan heeft een bedrag van € 494.400 betrekking op additionele opdrachten, waarvan op realisatiebasis minder is uitgegeven dan geraamd (zie 5.1.4.2). De reguliere exploitatie is per saldo € 17.200 lager uitgevallen dan geraamd.

De personele kosten zijn € 121.700 hoger uitgevallen met name door hogere inhuurkosten. De indirecte kosten zijn daarentegen € 139.000 lager uitgevallen dan geraamd met name door lagere kosten bezwaar- en beroepskosten, minder onderzoekskosten en lagere communicatie- en publicatiekosten.

Voor een toelichting op de kostensoorten wordt verwezen naar bijlage 9.1.

5.1.3 Programma Toezicht en Handhaving

Het programma T&H laat een onderschrijding zien € 3.472.300. Hiervan heeft een bedrag van € 2.989.700 betrekking op additionele opdrachten, waarvan op realisatiebasis minder is uitgegeven dan geraamd (zie 5.1.4.2). De reguliere exploitatie is per saldo € 482.600 lager uitgevallen dan geraamd.

De personele lasten zijn € 353.300 lager uitgevallen met name doordat er minder is uitgegeven aan inhuur. Aan indirecte kosten is in totaal € 129.300 minder uitgegeven met name door lagere kosten bezwaar- en beroepskosten en minder onderzoekskosten.

Voor een toelichting op de kostensoorten wordt verwezen naar bijlage 9.1.

5.1.4 Overhead

De overhead is € 654.300 lager uitgevallen dan geraamd.

De personele lasten zijn € 1.004.800 lager uitgevallen. De salariskosten, inhuur en inkoop diensten is in totaal € 693.400 lager uitgevallen dan geraamd, terwijl aan de opleidingskosten eveneens € 279.900 minder is uitgegeven. De algemene personeelskosten zijn € 31.500 lager uitgevallen met name doordat als gevolg van het hybride werken er minder kosten woon-werkverkeer zijn gemaakt.

De indirecte kosten zijn € 397.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Aan huisvestingskosten is € 6.700 minder uitgegeven en aan vervoerskosten € 9.300. Aan ICT-kosten (voornamelijk licentiekosten) is € 90.800 minder uitgegeven en aan overige bedrijfskosten € 337.200. Daar staat tegenover een verplichte storting in een voorziening bovenwettelijk verlof tegenover van € 841.000.

De overhead wordt aan de programma's toegerekend op basis van het op begrotingsbasis aantal direct toe te rekenen fte's. Op basis van de verdeelsleutel overhead gaat het voor het programma T&V om een bedrag van € 10.912.100 x 108,22 fte/193,83 fte = afgerond € 6.092.500 en voor het programma T&H om een bedrag van € 10.912.100 x 85,61/193,83 = afgerond € 4.819.600.

5.1.5 Onvoorzien

De post onvoorzien van € 46.500 is in 2022 niet aangewend.

5.1.6 Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de deelnemersbijdragen, opbrengsten additionele projecten en overige opbrengsten:

• Deelnemersbijdragen	€	28.441.700
• Additionele opdrachten	€	533.100
• Overige opbrengsten	€	<u>618.200</u>
Totaal	€	29.593.000

In totaal is in 2022 ten opzichte van de raming € 3.176.700 minder aan algemene dekkingsmiddelen ontvangen:

• Additionele opdrachten	€	-/- 3.484.100
• Overige opbrengsten	€	<u>307.400</u>
Totaal	€	-/- 3.176.700

5.1.6.1 Deelnemersbijdragen

De bijdragen van deelnemers zijn gebaseerd op de uitvoering van de werkplannen inclusief een bijdrage van € 35.511 voor de kosten van het abonnement Nationale Databank Flora en Fauna.

De jaarrekening 2022 sluit met een positief rekeningresultaat van € 1.461.600. Voor een toelichting op de bestemming wordt verwezen naar paragraaf 2.2.

Van het resultaat wordt voorgesteld een bedrag van € 575.760 overeenkomstig het besluit van het AB van 26 juni 2019 collectief met de deelnemers af te rekenen op basis van het werkelijk aantal bestede uren en het werkelijk uurtarief per deelnemer. Het betreft hier het verschil tussen voor- en nacalculatie als gevolg van niet gerealiseerde productie die via de methodiek nacalculatie wordt doorgeschoven naar 2023 dan wel wordt afgerekend (zie tabel 15).

Indien het verschil van de deelnemersbijdrage tussen voor- en nacalculatie zich binnen de bandbreedte van 10% bevindt dan wordt het verschil meegenomen naar een volgend dienstjaar via een vordering of schuld op de balans. Is het verschil van de deelnemersbijdrage tussen voor- en nacalculatie meer dan 10% dan wordt het verschil buiten de bandbreedte van 10% met de deelnemer afgerekend.

In tabel 12 zijn de uitkomsten van de vastgestelde methodiek nacalculatie opgenomen per deelnemer en in tabel 13 is per deelnemer de afwijking weergegeven voor de afrekening/verrekening op basis van de afgesproken marge van +/-10% (ten opzichte van de geraamde deelnemersbijdrage 2022). Bij de

berekening van de afwijking wordt het balanssaldo van de afrekening/verrekening per 31-12-2021 meegenomen.

Een overzicht van de deelnemersbijdrage over 2022 na verrekening nacalculatie inclusief additionele opdrachten is opgenomen in tabel 14.

Tabel 12 Verrekening rekeningresultaat volgens vastgestelde methodiek nacalculatie

Deelnemers	Begroting (voorcalculatie)				Realisatie (nacalculatie)					
	Bijdrage 2022 na wijziging	Geraamde uren werkplan	Gemiddeld tarief voorcalculatie	Quotiënt	Gemiddeld tarief nacalculatie	Totaal bestede uren	Verskil raming en realisatie	Bijdrage Nacalculatie	Bijdrage Voorcalculatie	Rekening-resultaat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Delft	1.404.026	13.634	102,98	1,0131	104,33	13.422	212	1.400.064	1.404.026	-3.962
Den Haag	7.066.803	70.309	100,51	1,0131	101,82	68.253	2.056	6.948.262	7.066.803	-118.541
Leidschendam-Voorburg	970.720	9.408	103,18	1,0131	104,53	8.889	519	928.999	970.720	-41.721
Midden-Delfland	587.743	5.763	101,99	1,0131	103,32	5.468	295	564.851	587.743	-22.892
Pijnacker-Nootdorp	782.084	7.586	103,10	1,0131	104,45	7.009	577	731.957	782.084	-50.127
Rijswijk	736.313	7.178	102,58	1,0131	103,92	7.623	-445	792.039	736.313	55.726
Wassenaar	391.205	3.801	102,92	1,0131	104,27	4.807	-1.006	501.135	391.205	109.930
Westland	3.929.704	38.442	102,22	1,0131	103,56	35.098	3.344	3.634.090	3.929.704	-295.614
Zoetermeer	1.204.366	11.721	102,75	1,0131	104,09	11.338	383	1.179.959	1.204.366	-24.407
Provincie Zuid-Holland	11.368.740	101.544	111,96	1,0131	113,42	98.630	2.914	11.184.588	11.368.740	-184.152
Totaal	28.441.704	269.386	105,58		106,96	260.537	8.849	27.865.944	28.441.704	-575.760

Tabel 13 Nacalculatie per deelnemer

	Nacalculatie-saldo ultimo 2021	Dekking		Nacalculatie-saldo actueel	Resultaat 2022 na bestemming	Te verrekenen via balans	Nacalculatie 2022				
		Minderwerk Den Haag	Duurzaamheid Den Haag				Bijdrage voorcalculatie 2022	Afwijking binnen 10%	Afwijking %	Afrekening	Verrekening via balans
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Delft	-108.312	0	0	-108.312	-3.962	-112.274	1.404.026	140.403	-8,00	0	-112.274
Den Haag	-539.282	162.123	104.643	-272.516	-118.541	-391.057	7.066.803	706.680	-5,53	0	-391.057
Leidschendam-Voorburg	-49.422	0	0	-49.422	-41.721	-91.143	970.720	97.072	-9,39	0	-91.143
Midden-Delfland	56.962	0	0	56.962	-22.892	34.070	587.743	58.774	5,80	0	34.070
Pijnacker-Nootdorp	-53.716	0	0	-53.716	-50.127	-103.843	782.084	78.208	-13,28	-25.635	-78.208
Rijswijk	61.431	0	0	61.431	55.726	117.157	736.313	73.631	15,91	43.526	73.631
Wassenaar	-1.659	0	0	-1.659	109.930	108.271	391.205	39.121	27,68	69.150	39.121
Westland	-267.193	0	0	-267.193	-295.614	-562.807	3.929.704	392.970	-14,32	-169.837	-392.970
Zoetermeer	-116.229	0	0	-116.229	-24.407	-140.636	1.204.366	120.437	-11,68	-20.199	-120.437
Provincie Zuid-Holland	-268.278	0	0	-268.278	-184.152	-452.430	11.368.740	1.136.874	-3,98	0	-452.430
Totaal	-1.285.698	162.123	104.643	-1.018.932	-575.760	-1.594.692	28.441.704		-5,61	-102.995	-1.491.697

Tabel 14 Deelnemersbijdragen

	Deelnemersbijdrage								Additionele opdrachten	Totaal bijdrage na nacalculatie
	Betaald voorschot 2022	Intensivering werkplan			Totaal reguliere bijdrage	Nacalculatie 2022	Totaal na nacalculatie			
		via balans	gefactureerd	te factureren						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Delft	1.404.026	0	0	0	1.404.026	-3.962	1.400.064	0	1.400.064	
Den Haag	6.773.537	266.766	26.500	0	7.066.803	-118.541	6.948.262	0	6.948.262	
Leidschendam-Voorburg	970.720	0	0	0	970.720	-41.721	928.999	0	928.999	
Midden-Delfland	587.743	0	0	0	587.743	-22.892	564.851	0	564.851	
Pijnacker-Nootdorp	782.084	0	0	0	782.084	-50.127	731.957	0	731.957	
Rijswijk	739.499	0	0	-3.186	736.313	55.726	792.039	0	792.039	
Wassenaar	391.205	0	0	0	391.205	109.930	501.135	0	501.135	
Westland	3.944.014	0	0	-14.310	3.929.704	-295.614	3.634.090	0	3.634.090	
Zoetermeer	1.208.938	0	0	-4.572	1.204.366	-24.407	1.179.959	0	1.179.959	
Provincie Zuid-Holland	10.117.940	0	1.208.800	42.000	11.368.740	-184.152	11.184.588	344.474	11.529.062	
Totaal	26.919.706	266.766	1.235.300	19.932	28.441.704	-575.760	27.865.944	344.474	28.210.418	

5.1.6.2 Additionele projecten

In totaal zijn in 2022 € 4.017.200 aan additionele opdrachten verstrekt. Deze wijzigingen zijn op grond van artikel 24, lid 8b van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden via een administratieve wijziging verwerkt. Tot en met de Najaarsnota 2022 was een bedrag van € 889.000 aan additionele opdrachten verstrekt.

Na vaststelling van de Najaarsnota 2022 is nog bedrag van € 3.128.200 aan additionele opdrachten binnengekomen:

• Versterking Omgevingsveiligheid cluster 3 (provincie Zuid-Holland)	€	7.700
• Versterking Omgevingsveiligheid cluster 2 (Omgevingsdienst NL)	€	21.900
• Versterking Omgevingsveiligheid cluster 6 (Omgevingsdienst NL)	€	4.000
• SPUK IBP Versterking VTH-stelsel (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat)	€	385.400
• SPUK Extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht (Ministerie van Klimaat en Energie)	€	2.709.200
Totaal	€	3.128.200

Ultimo 2022 was voor de SPUK IBP Versterking VTH-stelsel nog een bedrag beschikbaar van € 351.000 en voor de SPUK Extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht nog een bedrag van € 2.592.600. De verdere uitvoering vindt plaats in 2023 en volgende jaren.

Van de additionele opdrachten is een totaalbedrag van € 533.100 bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. Doordat de lasten € 3.484.100 lager zijn uitgevallen dan geraamd zijn ook de baten lager.

Tabel 15 Additionele projecten

Projectomschrijving	Opdrachtgever	Budget	Kosten	Verschil	Naar 2023
E-PRTR (European Pollutant Release and Transfer Register)	Provincie Zuid-Holland	6.700	6.718	-18	0
Advisering BRIKS gemeenten	Provincie Zuid-Holland	100.000	26.495	73.505	0
Werkplan Spoed en Nazorg	Provincie Zuid-Holland	731.300	278.795	452.505	0
Plan van aanpak gebiedsgenese Westland	Provincie Zuid-Holland	22.700	25.238	-2.538	0
Versterking Omgevingsveiligheid (cluster 3)	Provincie Zuid-Holland	7.700	7.228	472	0
Versterking Omgevingsveiligheid (cluster 2)	Omgevingsdienst NL	50.200	33.685	16.515	0
Versterking Omgevingsveiligheid (cluster 6)	Omgevingsdienst NL	4.000	4.004	-4	0
SPUK IBP Versterking VTH-stelsel	Min. Infrastructuur en Waterstaat	385.400	34.388	351.012	351.000
SPUK Extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	Min. Klimaat en Energie	2.709.200	116.559	2.592.641	2.592.600
Totaal		4.017.200	533.110	3.484.090	2.943.600

5.1.6.3 Overige opbrengsten

De overige opbrengsten zijn € 307.400 hoger uitgevallen dan geraamd. Ten opzichte van de Najaarsnota 2022 is de vergoeding voor gedetacheerd personeel € 78.600 hoger uitgevallen dan geraamd en de vergoeding in het kader van de Ziektewet en Wet Arbeid en Zorg (WAZO) is € 90.100 hoger uitgevallen dan geraamd. Aan rente-inkomsten is een bedrag van € 4.300 ontvangen en wegens doorbelasting van gemaakte kosten een bedrag van € 38.400. Uit de voorziening werkloosheidsuitkeringen is een bedrag van € 96.000 vrijgevallen doordat een medewerker een arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft ontvangen.

5.1.7 Heffing Vpb

Met het Bureau Belastingplicht Overheidsondernemingen zijn in 2016 afspraken gemaakt dat indien een omgevingsdienst zijn overheidstaken op basis van wetgeving uitvoert en op alle andere (commerciële) activiteiten geen winst behaald de omgevingsdienst dan niet Vpb-plichtig is. De ODH belast zijn producten en diensten uitsluitend tegen kostprijs (zonder winstopslag) door aan zijn afnemers. Met inachtneming hiervan is geconcludeerd dat de ODH niet Vpb-plichtig is (en dus geen fiscale administratie hoeft te voeren en geen aangifte hoeft te doen).

5.1.8 Mutaties reserves

De ODH is, naast dat zij eigen risicodragers in het kader van de werkloosheidswet (WW), met ingang van 2022 ook eigen risicodragers voor de Ziektewet (ZW) en Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Dit betekent dat de uitkering na het tweede ziektejaar voor rekening van de ODH komt in plaats van het UWV. De ODH is vanaf 1 januari 2022 geen werkgeverspremie Werkhervattingkas (Whk) meer verschuldigd, waardoor de loonsom in totaal € 184.000 structureel lager uitvalt. Om het financieel risico af te dekken is bij Voorjaarsnota 2022 besloten een bestemmingsreserve eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA in te stellen.

De bestemmingsreserve wordt gevoed door storting van het vrijgevallen premiebedrag in de bestemmingsreserve en wordt jaarlijks geïndexeerd met het percentage loonsomstijging. In 2022 gaat het om een bedrag van € 184.000. Onttrekking aan de bestemmingsreserve vindt plaats op het moment dat een WW-uitkering, ZW-uitkering of WGA-uitkering is verschuldigd. Het te onttrekken bedrag wordt gestort in een

voorziening waaruit de verschuldigde uitkeringen worden gedekt. Jaarlijks wordt (bij het opstellen van de begroting en/of jaarrekening) op basis van de instroom de hoogte van de bestemmingsreserve beoordeeld en zo nodig bijgesteld. In 2022 heeft nog geen instroom plaatsgevonden, maar de verwachting is dat vanaf 2023 instroom zal plaatsvinden.

De aanvullende bijdrage WW die bij de medewerkers wordt ingehouden is tot en met 2021 op de balans verantwoord. Het ingehouden bedrag per ultimo 2021 van € 41.900 en de storting van € 184.000 is via de exploitatie in de bestemmingsreserve gestort. De maandelijkse inhoudingen van de werknemers zijn over 2022 rechtstreeks in de voorziening gestort.

Bij vaststelling van de jaarrekening 2021 is van het batig resultaat van € 745.000 een bedrag van € 185.700 in de algemene reserve gestort. Van het restantbedrag van € 560.000 is een bedrag van € 360.000 overgeheveld naar 2022 ten behoeve van het project 'Digitaal ordenen documenten' en een bedrag van € 200.000 ten behoeve van het programma 'Samenwerking omgevingsdiensten Zuid-Holland'.

5.2 Overzicht incidentele lasten en baten

De in dit overzicht opgenomen lasten en baten zijn als incidenteel bestempeld, omdat deze lasten en baten alleen in 2022 zijn gerealiseerd.

Tabel 16 Incidentele lasten en baten

Kostensoort	Omschrijving	Programma		Overhead	Algemene dekkingsmiddelen	Totaal
		T&V	T&H			
Personeel/overhead	Intensivering werkplannen	1.566.489	138.704	719.644	0	2.424.837
Personeel/overhead	Programma versterking Omgevingsveiligheid	61.096	0	15.504	0	76.600
Personeel/overhead	Project Samenwerking omgevingsdiensten Zuid-Holland	0	0	0	0	0
Personeel/overhead	Project Digitaal ordenen documenten	0	0	242.320	0	242.320
Personeel/overhead	Inhuur i.v.m. detachering en zwangerschappen	76.134	250.734	70.733	0	397.601
Personeel/overhead	Afwikkelingsverschillen voorgaande dienstjaren - detachering	36.605	0	0	0	36.605
Personeel/overhead	Doorbelaste kosten	12.536	0	29.298	0	41.834
Personeel/overhead	Overschrijding personele lasten	360.844	0	0	0	360.844
Indirecte kosten	Storting in voorziening bovenwettelijk verlof	0	0	841.000	0	841.000
Additionele projecten	Kosten additionele projecten	371.544	161.566	0	0	533.110
Totaal incidentele lasten		2.485.248	551.004	1.918.499	0	4.954.751
Personeel/overhead	Onderuitputting personele lasten	0	-175.584	-1.285.160	0	-1.460.744
Indirecte kosten	Onderuitputting indirecte kosten en onvoorzien	337.957	-139.001	-983.684	0	-784.728
Algemene dekkingsmiddelen	Intensivering werkplan 2022	0	0	0	-2.424.837	-2.424.837
Algemene dekkingsmiddelen	Programma versterking Omgevingsveiligheid	0	0	0	-76.600	-76.600
Algemene dekkingsmiddelen	Vergoedingen detacheringen en uitkeringsinstanties	0	0	0	-397.601	-397.601
Algemene dekkingsmiddelen	Overige opbrengsten - vrijval voorziening werkloosheidsuitkeringen	0	0	0	-96.000	-96.000
Algemene dekkingsmiddelen	Overige opbrengsten - doorbelaste kosten	0	0	0	-41.834	-41.834
Algemene dekkingsmiddelen	Overige opbrengsten - rente	0	0	0	-4.247	-4.247
Algemene dekkingsmiddelen	Afwikkelingsverschillen voorgaande dienstjaren - detachering	0	0	0	-36.605	-36.605
Algemene dekkingsmiddelen	Afwikkelingsverschillen voorgaande dienstjaren - inhouding premie ww	0	0	0	-41.902	-41.902
Algemene dekkingsmiddelen	Bijdragen additionele projecten	0	0	0	-533.110	-533.110
Totaal incidentele baten		337.957	-314.585	-2.268.844	-3.652.736	-5.898.208

Incidentele lasten

- Intensivering werkplannen: in 2022 is het werkvolume van de werkplannen door intensivering met incidenteel € 2.424.800 toegenomen. Van de provincie Zuid-Holland is in totaal € 2.206.100 aan extra opdrachten ontvangen (met name intensivering in het kader van de Wet natuurbescherming zoals soortenbescherming en gebiedsbescherming stikstof en Waterwet). Van de gemeenten Rijswijk, Westland en Zoetermeer zijn in totaal € 62.200 aan opdrachten ontvangen voor de uitvoering van label C en EPBD III. Van de gemeente Den Haag is een aanvullende opdracht ontvangen van € 131.100 voor extra inzet op duurzaamheid en ten behoeve van het grondstoffenproject ZKD-terrein). Voor de begeleiding van gevelsaneringen woningen is van de gemeente Wassenaar een aanvullende opdracht ontvangen van € 25.400;
- Programma versterking Omgevingsveiligheid (VOV): dit programma heeft in 2021 het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) vervangen. Gemeenten ontvingen in het kader van cluster 4 van de Meerjaren agenda omgevingsveiligheid 2021-2024 in 2022 een bedrag € 144.000. Een deel van deze taak (€ 76.600) wordt door de ODH uitgevoerd;
- Project Samenwerking omgevingsdiensten Zuid-Holland: bij resultaatbestemming 2021 is voor dit project incidenteel een bedrag van € 200.000 beschikbaar gesteld. De uitvoeringskosten maken onderdeel uit van de Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel, waardoor er in 2022 geen uitgaven ten laste van het project zijn gedaan;
- Project Digitaal ordenen documenten: bij resultaatbestemming 2021 is voor dit project incidenteel een bedrag van € 360.000 beschikbaar gesteld, waarvan in 2022 in totaal € 242.320 is uitgegeven;
- De incidentele vergoedingen wegens detachering en zwangerschappen zijn toegevoegd aan de post inhuur;

- Over 2021 is een vergoeding wegens detachering personeel ontvangen die is toegevoegd aan de post inhuur;
- Betreft een aantal incidentele kosten die zijn doorbelast;
- Betreft overschrijding personele lasten als gevolg van incidentele inhuur;
- Voor het bovenwettelijk verlof is voorziening gevormd, waarvan in 2022 incidenteel een bedrag van € 841.000 is toegevoegd;
- Additionele projecten: in 2022 is voor een totaalbedrag van € 533.100 aan additionele opdrachten uitgevoerd. Deze opdrachten hebben een incidenteel karakter (zie ook 5.1.4.2 Additionele projecten);

Incidentele baten

- Onderuitputting personele lasten: de personele lasten zijn als gevolg van vacatures lager dan geraamd. Daarnaast is door de invoering van het hybride werken er minder uitgegeven aan o.a. woon-werkverkeer. Ook de opleidingskosten zijn lager uitgevallen dan geraamd.
- Onderuitputting indirecte kosten: de indirecte kosten zijn lager uitgevallen dan geraamd. De incidentele intensiveringen worden afgerekend tegen het vastgestelde tarief waarin ook de overhead is verdisconteerd. Een groot deel van deze overhead is in 2022 niet aangewend waardoor sprake is van onderuitputting. Na resultaatbestemming vloeit een deel van deze onderuitputting via de nacalculatie terug naar de deelnemers;
- Intensivering werkplan 2022: zie toelichting incidentele lasten;
- Programma versterking Omgevingsveiligheid: zie toelichting incidentele lasten;
- Vergoedingen detachering en uitkeringsinstanties: betreft incidentele baten in verband met detachering personeel en incidentele vergoedingen van uitkeringsinstanties in verband met zwangerschap;
- Vrijval voorziening werkloosheidsuitkeringen: één van de uit dienst vertrokken medewerkers is arbeidsongeschikt verklaard. De hiervoor gereserveerde werkloosheidsuitkering is hierdoor volledig komen te vervallen;
- Overige opbrengsten: betreft incidentele baten voor een bedrag van € 46.100 waaronder rente en doorbelaste kosten uitvoering samenwerking arbeidsmarkt (Nationale Carrièrebeurs).
- Afwikkelingsverschillen voorgaande dienstjaren: betreft afwikkeling detachering personeel en inhouding premie werkloosheidsuitkering over 2021.
- Bijdragen additionele projecten: zie toelichting incidentele lasten.

Tabel 17 Structureel evenwicht

Structureel jaarrekeningsaldo	2022
Saldo van baten en lasten 2022	1.461.555
Af: incidentele baten (exclusief onttrekkingen reserves)	-5.898.208
Bij: incidentele lasten (exclusief toevoegingen reserves)	4.954.751
Genormaliseerd saldo van baten en lasten 2022	518.098
Af: onttrekkingen reserves	-745.700
Bij: toevoegingen reserves	411.602
Genormaliseerd resultaat 2022	184.000

6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

6.1 Wet- en regelgeving

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

6.2 Algemene waarderingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover relevant wordt met oninbaarheid rekening gehouden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (met uitzondering van de opgebouwde vakantiegelden). Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De gehanteerde valuta is de Euro.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het wettelijke verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals vakantiegelden en vakantiedagen.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Op basis van de aanbevelingen van de commissie BBV geldt hetzelfde voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks constante ontwikkeling.

6.3 Activa

6.3.1 Materiële vaste activa

Materiele vaste activa met *economisch* nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Afschrijving vindt op lineaire wijze plaats met ingang van het jaar volgend op het jaar waarin de investering is gedaan op basis van de verwachte gebruiksduur. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

De ODH kent geen vaste activa met maatschappelijk nut.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

a. Kosten onderzoek en ontwikkeling	4 jaar
b. Gereedschappen, meet- en geluidsapparatuur	5 jaar
c. Hardware en software automatisering met uitzondering van mobiele telefoons en tablets	5 jaar
d. Huisvesting en Kantoorinventaris	10 jaar
e. Mobiele telefoons en tablets	3 jaar

Specifieke investeringsbijdragen van derden, evenals aangewezen reserves worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven, conform de door het algemeen bestuur besloten wijze en termijnen. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

6.3.2 Vlottende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling (statische methode) van de inbaarheid van de vorderingen. Op basis hiervan zijn vorderingen uit hoofde van sociale voorzieningen

geheel voorzien. De overlopende activa en liquide middelen zijn eveneens op basis van de nominale waarden gewaardeerd.

Onder de overlopende activa worden opgenomen:

- a. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
- b. overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

6.4 Passiva

6.4.1 Eigen vermogen

Het totale eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het bestuur gedurende het jaar al besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van die reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor reservemutaties en de effecten van genoemde bestuursbesluiten betreffende goedgekeurde reservemutaties volgt een resultaat voor bestemming, dat als een gescheiden post van het eigen vermogen is gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en bestemmingsreserves. De overige bestemmingsreserves zijn door het bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's. Voor alle bestemmingsreserves geldt dat het bestuur over de aard en omvang kan beslissen.

6.4.2 Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn op basis van de nominale waarden gewaardeerd. Onder de overlopende passiva worden afzonderlijk opgenomen:

- a) verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- b) de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- c) overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

7 Balans en toelichting

7.1 Balans

Activa	31-12-2022	31-12-2021	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa	998.107	938.466	Eigen vermogen	2.952.965	1.817.085
Totaal materiële activa	998.107	938.466	Algemene reserve	2.718.640	1.817.085
Materiële vaste activa	998.107	938.466	- weerstandsvermogen	1.257.085	1.071.385
			- resultaat boekjaar	1.461.555	745.700
			Bestemmingsreserve	234.325	0
			- eigen risicodragerschap WW, ZW en WGA	234.325	0
			Voorzieningen	906.708	178.306
			Werkloosheidsuitkeringen	65.708	178.306
			Bovenwettelijk verlof	841.000	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	998.107	938.466	TOTAAL VASTE PASSIVA	3.859.673	1.995.391
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	16.803.304	17.411.045	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.025.085	3.872.203
Vorderingen openbare lichamen	10.038.475	13.040.439	Crediteuren	213.549	113.363
Overige vorderingen	275.566	252.703	Af te dragen BTW	1.278.980	2.336.132
Rekening courant schatkistbankieren	6.488.129	4.116.878	Af te dragen loonheffing en soc. premies	1.532.556	1.422.708
Rekening courant Simplified Card	1.134	1.025			
Liquide middelen	5.920	2.343.218			
Banksaldi	5.920	2.343.218			
Overlopende activa	594.398	664.292	Overlopende passiva	11.516.971	15.489.427
Vooruitbetaalde bedragen	495.502	516.770	Vooruit gefactureerde deelnemersbijdragen	8.488.879	12.571.133
Overige overlopende activa	98.896	147.522	Vooruit gefactureerde dwangsommen	456.638	363.100
			Nog af te rekenen/verrekenen resultaat nacalculatie	1.018.932	1.306.098
			Overige overlopende passiva	1.552.522	1.249.096
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	17.403.622	20.418.555	TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	14.542.056	19.361.630
TOTAAL ACTIVA	18.401.729	21.357.021	TOTAAL PASSIVA	18.401.729	21.357.021

7.2 Toelichting op de balans

7.2.1 Vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde begin 2022	Investering 2022	Afschrijving 2022	Bijzondere waardevermindering	Boekwaarde einde 2022
Vervangingsinvestering ICT	534.111	0	195.054	0	339.057
Vervangingsinvestering mobiele apparatuur 2019	57.664	0	57.664	0	0
Vervangingsinvestering mobiele apparatuur 2022	0	208.955	0	0	208.955
Aanschaf audiovisuele apparatuur 2022	0	71.700	0	0	71.700
Vervangingsinvestering DMS/RMA nieuw	38.362	0	7.672	0	30.690
Vervangingsinvestering HRM-gesprekkencyclus (My Forms)	16.197	0	4.049	0	12.148
Vervangingsinvestering VTH	49.314	9.040	11.045	0	47.309
Totaal ICT krediet	695.648	289.695	275.484	0	709.859
Huisvesting en inventaris oud	217.944	11.106	37.579	0	191.471
Huisvesting en inventaris nieuw	0	26.700	0	0	26.700
Inrichting thuiswerkplek	0	63.455	0	0	63.455
Gereedschappen, meet- en geluidsapparatuur	24.874	0	18.252	0	6.622
Totaal Krediet Huisvesting en Inventaris	242.818	101.261	55.831	0	288.248
Totaal	938.466	390.956	331.315	0	998.107

7.2.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Kortlopende vorderingen	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vorderingen openbare lichamen	10.038.475	13.040.439
Overige vorderingen	275.566	252.703
Rekening courant schatkistbankieren	6.488.129	4.116.878
Rekening courant Simplified Card	1.134	1.025
Totaal	16.803.304	17.411.045

De vorderingen op openbare lichamen bedragen in totaal € 10.038.475. Van de vooruit gefactureerde deelnemersbijdrage over de 1^e helft van 2023 van € 10.271.543 (inclusief BTW) is eind 2022 in totaal € 349.684 ontvangen zodat nog een vordering open staat van € 9.921.859.

Van de overige vorderingen met een totaalbedrag van € 275.566 heeft € 273.175 betrekking op nog te ontvangen dwangsommen.

In het kader van de wet Schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden vanaf 15 december 2013 verplicht hun overtollige⁷ liquide middelen op een rekening courant bij het Ministerie van Financiën te storten.

7.2.3 Liquide middelen

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Banksaldi	5.920	2.343.218
Totaal	5.920	2.343.218

7.2.4 Overlopende activa

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vooruitbetaalde bedragen	495.502	516.770
Overige overlopende activa	98.896	147.522
Totaal	594.398	664.292

De overlopende activa bestaat uit door leveranciers vooruit gefactureerde bedragen die betrekking hebben op 2023 (vooruitbetaalde bedragen). Van de overige overlopende activa heeft een bedrag van € 84.567 betrekking op nog te ontvangen projectkosten additionele opdrachten. De overige € 14.329 heeft betrekking op nog te corrigeren salarisinhoudingen.

7.2.5 Eigen vermogen

Reserves 2022	Beginstand 2022	Stortingen	Onttrekkingen	Eindstand 2022
Algemene Reserve	1.071.385	185.700	0	1.257.085
Rekeningresultaat 2021	0	745.700	745.700	0
Rekeningresultaat 2022	0	1.461.555	0	1.461.555
Bestemmingsreserve eigen risico WW, ZW en WGA	0	234.325	0	234.325
Totaal	1.071.385	2.627.279	745.700	2.952.965

De jaarrekening 2022 sluit met een batig saldo van € 1.461.555.

⁷ Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak.

Voorgesteld wordt het rekeningresultaat 2022 van € 1.461.555 te bestemmen voor:

1. Nacalculatie 2022	€	575.760
2. Aanvulling algemene reserve (weerstandsvermogen tot 5% van de structurele lasten	€	55.115
3. Overheveling restantbudget project 'Digitaal ordenen documenten' naar 2023	€	102.680
4. 10-jarig bestaan ODH	€	75.000
5. Overheveling budget ten behoeve van 'Organisatieontwikkelingskosten'	€	653.000
Totaal	€	1.461.555

Het bedrag van de nacalculatie van € 575.760 wordt overeenkomstig het besluit van het AB van 26 juni 2019 collectief met de deelnemers afgerekend op basis van het werkelijk aantal bestede uren en het werkelijk uurtarief per deelnemer. Het betreft hier het verschil tussen voor- en nacalculatie als gevolg van niet gerealiseerde productie die via de methodiek nacalculatie wordt doorgeschoven naar 2023 dan wel wordt afgerekend (zie tabel 15).

7.2.6 Voorzieningen

Voorzieningen 2022	Beginstand 2022	Stortingen	Onttrekkingen	Eindstand 2022
Werkloosheidsuitkeringen	178.306	0	112.598	65.708
Bovenwettelijk verlof	0	0	841.000	-841.000
Totaal	0	0	841.000	-841.000

Voor een tweetal medewerkers heeft het 'van werk naar werk' traject als gevolg van de in 2016 besloten wijzigingen en aanvullingen op het inrichtings- en personeelsplan (I&P-plan) niet tot het gewenste resultaat geleid. Zij hebben vanaf 1 januari 2019 recht op een werkloosheidsuitkering. De ODH heeft als risicodragers een voorziening gevormd voor de dekking van de (bovenwettelijk) werkloosheidsuitkering waardoor de kosten van de werkloosheidsuitkeringen niet op de exploitatie in toekomstige jaren drukken.

Van het UWV is van één van de medewerkers die in 2021 gedeeltelijk arbeidsongeschikt is verklaard bericht ontvangen dat sprake is van volledige arbeidsongeschiktheid. Als gevolg daarvan is de voorziening verder afgewaardeerd met € 96.000. Daarnaast is in 2022 een bedrag van € 16.598 aan werkloosheidsuitkering uitgekeerd.

7.2.7 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Kortlopende schulden	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Crediteuren	213.549	113.363
Af te dragen BTW	1.278.980	2.336.132
Af te dragen loonheffing en sociale premies	1.422.708	1.413.826
Totaal	2.915.237	3.863.321

Het crediteurensaldo betreft de nog openstaande facturen per 31 december 2022.

7.2.8 Overlopende passiva

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vooruit gefactureerde deelnemersbijdragen	8.488.879	12.571.133
Vooruit gefactureerde dwangsommen	456.638	363.100
Nog af te rekenen/verrekenen resultaat nacalculatie	1.018.932	1.306.098
Overige overlopende passiva	1.552.522	1.249.096
Totaal	11.516.971	15.489.427

De vooruit gefactureerde deelnemersbijdrage bevat de in 2022 gefactureerde deelnemersbijdrage over het eerste halfjaar van 2023.

Ultimo 2021 was een bedrag van € 363.100 aan dwangsommen gefactureerd. In 2022 is een bedrag van € 210.375 aan nieuwe dwangsommen gefactureerd en is een bedrag van € 71.002 aan ontvangen dwangsommen aan de deelnemende gemeenten uitbetaald en een bedrag van € 45.835 afgeboekt. Van het

saldo van € 456.638 is ultimo 2022 een bedrag van € 183.365 ontvangen maar nog niet uitbetaald. Dit bedrag wordt pas nadat het volledige bedrag van de dwangsom is geïnd aan de deelnemende gemeenten uitbetaald.

Op basis van de bij besluit van 26 juni 2019 door het AB vastgestelde methodiek nacalculatie wordt voorgesteld een bedrag van € 575.760 via de balans met de deelnemers te verrekenen/af te rekenen. Van het afgerekende/nog te verrekenen rekeningresultaat was ultimo 2022 nog een bedrag beschikbaar van € 1.018.932. Met toevoeging van het bedrag van € 575.760 komt het saldo uit op een bedrag van € 1.594.692. Hiervan wordt € 102.995 afgerekend met de deelnemers zodat een bedrag van € 1.491.697 op de balans blijft staan.

De overige overlopende passiva bestaan met name uit nog te ontvangen facturen van in 2022 geleverde goederen en diensten voor een bedrag van € 1.018.231. In het kader van de nacalculatie over 2021 is aan één deelnemer nog een bedrag verschuldigd van € 20.400. Ten behoeve van uitvoering van extra ondersteuning toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht is in het kader van een Specifieke uitkering (SPUK) een bedrag van € 419.818 vooruit ontvangen. Ten behoeve van de uitvoering van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel is een bedrag van € 94.073 vooruit ontvangen.

7.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Artikel 53 van de BBV verplicht de ODH om in de toelichting op de balans inzicht te geven in de financiële verplichtingen waaraan de ODH is verbonden, voor zover die verplichtingen financiële consequenties hebben voor toekomstige jaren en deze verplichtingen niet zijn opgenomen in een balanspost. In de uitwerkingen van dit artikel is aangegeven dat alleen politiek-bestuurlijke en financieel gezien belangrijke verplichtingen dienen worden opgenomen.

Tabel 18 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Naam	Omschrijving	Start	Einde	Bedrag per jaar
Provincie Zuid-Holland	Huurcontract	1 januari 2013	Looptijd 5 jaar, stilzwijgend verlengd tot 31-12-2027	727.900
Centraal Beheer Achmea	Aansprakelijkheidsverzekering	1 februari 2013	Looptijd 3 jaar, stilzwijgend verlengd met 3 jaar tot 31-01-2025	30.200
Multilease	Leasecontract wagenpark	1 april 2018	Looptijd 3 jaar en verlengd tot 03-03-2023	71.700
ARP Nederland B.V.	Logistieke dienstverlening ICT Hardware & Devices	7 juni 2018	Looptijd 2 jaar met optie verlenging met 2 x 1 jaar tot 06-06-2022	* 250.000
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.	Accountantsdienst	1 augustus 2022	Looptijd 3 jaar tot 31-07-2025	55.000
KPN Nederland B.V.	Technisch beheer en uitwijkvoorziening	1 april 2019	Looptijd 2 jaar met optie 5 x 1 jaar verlenging tot 31-03-2027	268.900
Intersafe Groeneveld	Beeldschermbrillen	22 april 2019	Looptijd 4 jaar met optie verlenging 2 x 1 jaar tot 21-04-2025	3.700
Afas Software	Contract geïntegreerd salaris, financieel en HRM-systeem Profit	1 mei 2020	Looptijd 4 jaar met optie 3 x 2 jaar verlenging tot 30-04-2030	73.300
Bechtie direct B.V.	Microsoft licenties en daaraan gerelateerde dienstverlening	1 juni 2020	Looptijd 2 jaar met optie 2 x 1 jaar verlenging tot 31-05-2024	146.900
Breur	Dienstkleding en PBM's	1 september 2020	Looptijd 2 jaar met optie 2 x 1 jaar verlenging tot 31-08-2024	7.000
ABOVO Media B.V.	Media-inkoop	1 februari 2021	Looptijd 2 jaar met optie 2 x 1 jaar verlenging tot 31-01-2025	100.000
Arbo Concern B.V.	Arbodienst	1 mei 2021	Looptijd 2 jaar met optie 3 x 1 jaar verlenging tot 30-04-2026	38.800
Staffing Management Services B.V.	Inhuur personeel	1 mei 2021	Looptijd 2 jaar met optie verlenging met 2 x 1 jaar tot 23-07-2025	64.000
Xerox Nederland B.V.	Dienstverleningsovereenkomst printers	1 juni 2021	Looptijd 3 jaar met optie verlenging met 1 x 3 jaar tot 30-05-2027	111.200
Cauberg-Huygen Milieu B.V.	Milieucontroles	1 oktober 2021	Looptijd 1 jaar met optie verlenging met 2 x 1 jaar tot 30-09-2025	175.000
Pro 10 B.V.	Inkoopadvisering	1 januari 2022	Looptijd 1 jaar met optie verlenging met 3 x 1 jaar tot 31-12-2025	40.000
Medewerkers	Verlofrechten	2022	Opgebouwde verlofrechten t/m 2022	364.100

* Waarde is gebaseerd op nog te verwachten investering in IT-hardware.

8 Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Haaglanden;

Gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 6 april 2023;

Gelezen het verslag van bevindingen van de onafhankelijke accountant;

Gelezen het verslag en het advies van de rekeningcommissie;

Gelezen de reactie van het Dagelijks Bestuur van 15 juni 2023;

BESLUIT:

1. De Ontwerp Jaarstukken 2022 vast te stellen;
2. Het batig saldo van € 1.461.555 te bestemmen voor:
  - a. Nacalculatie 2022 € 575.760
  - b. Aanvulling algemene reserve (weerstandsvermogen) tot 5% van de structurele lasten € 55.115
  - c. Overheveling restantbudget project 'Digitaal ordenen documenten' naar 2023 € 102.680
  - d. 10-jarig bestaan ODH € 75.000
  - e. Overheveling budget ten behoeve van 'Organisatieontwikkelingskosten' € 653.000Totaal € 1.461.555
3. Het resultaat van de nacalculatie van € 575.760 met de deelnemers af te rekenen op basis van de vastgestelde methodiek nacalculatie (zoals opgenomen in tabel 12 en 13);

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 6 juli 2023.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. C. van der Kamp

M.R. Ferwerda Msc.

9 Bijlagen

9.1 Exploitatierkening

Exploitatie-overzicht	Realisatie 2021	Primitieve begroting 2022	VJN	NJN	Admin. wijzigingen	Totaal wijzigingen	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022
1 Personeel	22.844.452	21.323.000	874.100	93.400	3.196.700	4.164.200	25.487.200	24.250.853
2 Kapitaallasten	670.827	599.800	0	0	-268.500	-268.500	331.300	331.315
3 Indirecte kosten	2.532.357	3.173.000	98.500	0	-49.900	48.600	3.221.600	3.350.268
4 Additionele projecten	319.561	0	0	0	4.017.200	4.017.200	4.017.200	533.110
5 Onvoorzien	0	46.500	0	0	0	0	46.500	0
Totaal lasten	26.367.197	25.142.300	972.600	93.400	6.895.500	7.961.500	33.103.800	28.465.546
6 Algemene dekkingsmiddelen	-27.112.897	-25.142.300	-638.500	-93.400	-6.895.500	-7.627.400	-32.769.700	-29.593.004
Totaal baten	-27.112.897	-25.142.300	-638.500	-93.400	-6.895.500	-7.627.400	-32.769.700	-29.593.004
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-745.700	0	334.100	0	0	334.100	334.100	-1.127.458
7 Mutatie reserves								
Storting	0	0	411.600	0	0	411.600	411.600	411.602
Onttrekking	0	0	-745.700	0	0	-745.700	-745.700	-745.700
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	0	0	-334.100	0	0	-334.100	-334.100	-334.098
Gerealiseerd resultaat	-745.700	0	0	0	0	0	0	-1.461.555

De jaarrekening 2022 sluit met een positief rekeningresultaat van € 1.461.555. Voor een toelichting op de bestemming wordt verwezen naar paragraaf 2.2.

De totale lasten (inclusief additionele projecten en storting in reserves) komen in 2022 uit op € 28.877.100 en dat is € 4.638.300 lager dan geraamd. De totale baten (inclusief additionele projecten en onttrekkingen aan reserves) komen in 2022 uit € 30.338.700 en dat is € 3.176.700 lager dan geraamd.

De post personeel bestaat uit de salariskosten van eigen personeel, de inhuur van derden, inkoop en diensten t.b.v. ICT (o.a. Servicedesk en uitwijkvoorziening), opleidingskosten en algemene personeelskosten.

Hierna is per hoofdkostensoort een toelichting opgenomen van de verschillen (afgerond op honderdtallen).

Personeel

De post personeel is in totaal € 1.236.400 lager uitgevallen dan geraamd door:

• Meer personele lasten T&V	€ 121.700
• Minder personele lasten T&H	€ -/- 353.300
• Minder personele lasten BV	€ -/- 1.004.800
Totaal	€ -/- 1.236.400

Voor een toelichting zie bijlage 9.5.

Kapitaallasten

In de primitieve begroting was een post kapitaallasten opgenomen van € 599.800. De post kapitaallasten is via een administratieve wijziging verlaagd met € 268.500 naar € 331.300 ten behoeve van extra inhuur ICT in het kader van de voorbereiding Omgevingswet.

In 2022 zijn geen financieringsmiddelen aangetrokken.

Indirecte kosten

De indirecte kosten bestaan uit huisvestingskosten, ICT-kosten, vervoerskosten, materiële productiekosten en overige bedrijfskosten. De indirecte kosten zijn in 2022 € 128.700 hoger uitgevallen dan geraamd:

• Lagere huisvestingskosten	€ -/- 6.700
• Lagere ICT-kosten	€ -/- 90.700
• Lagere vervoerskosten	€ -/- 9.300
• Lagere materiële productiekosten	€ -/- 244.700
• Hogere diverse bedrijfskosten (door storting in voorziening bovenwettelijk verlof)	€ 480.100
Totaal	€ 128.700

Additionele projecten

Na de vaststelling van de Najaarsnota 2022 bedroeg het totaal aan additionele projecten € 889.000. Na de vaststelling van de Najaarsnota 2022 is nog een totaalbedrag van € 3.128.200 aanvullende opdrachten ontvangen. Het gaat om een bedrag van € 33.600 voor de uitvoering Omgevingsveiligheid (cluster 2, 3 en 6), een bedrag voor de uitvoering Programma Versterking VTH-stelsel van € 385.400 en de uitvoering extra ondersteuning toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht van € 2.709.200 (SPUK-gelden).

In totaal is een bedrag van € 533.100 uitgegeven, zodat een verschil resteert van € 3.484.100. De lasten zijn bij de betreffende opdrachtgevers gerestitueerd en/of afgerekend (zie 5.1.4.2, tabel 16).

Onvoorzien

In de primitieve begroting 2022 was een post voor onvoorzien opgenomen van € 46.500. In 2022 zijn geen bedragen aan de post onvoorzien onttrokken.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de deelnemersbijdragen, opbrengsten additionele projecten en overige opbrengsten:

• Deelnemersbijdragen	€	28.441.700
• Additionele opdrachten	€	533.100
• Overige opbrengsten	€	618.200
Totaal	€	29.593.000

In totaal is in 2022 ten opzichte van de raming € 3.176.700 minder aan algemene dekkingsmiddelen ontvangen:

• Additionele opdrachten	€	-/- 3.484.100
• Overige opbrengsten	€	307.400
Totaal	€	-/- 3.176.700

Op basis van de bij besluit van 26 juni 2019 door het AB vastgestelde methodiek nacalculatie wordt voorgesteld een bedrag van € 575.760 via de balans met de deelnemers te verrekenen/af te rekenen. Van het afgerekende/nog te verrekenen rekeningresultaat was ultimo 2022 nog een bedrag beschikbaar van € 1.018.932. Met toevoeging van het bedrag van € 575.760 komt het saldo uit op een bedrag van € 1.594.692. Hiervan wordt € 102.995 afgerekend met de deelnemers zodat een bedrag van € 1.491.697 op de balans blijft staan.

In totaal zijn in 2022 € 4.017.200 aan additionele opdrachten verstrekt. Deze wijzigingen zijn op grond van artikel 24, lid 8b van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden via een administratieve wijziging verwerkt. Tot en met de Najaarsnota 2022 was een bedrag van € 889.000 aan additionele opdrachten verstrekt. Voor de uitvoering van Omgevingsveiligheid (cluster 2, 3 en 6) is een aanvullende opdracht ontvangen van € 33.600 en voor de uitvoering van de Specifieke uitkeringen IBP Versterking VTH-stelsel en extra ondersteuning toezicht op en handhaving van energiebesparingsplicht is een beschikking afgegeven van respectievelijk € 385.400 en € 2.709.200.

De werkelijke kosten van de additionele opdrachten zijn uitgekomen op € 533.100. Doordat de additionele opdrachtkosten € 3.484.100 lager zijn uitgevallen dan geraamd komen ook de baten lager uit (zie 5.1.4.2). De lasten zijn voor een totaalbedrag van € 533.100 bij de opdrachtgevers in rekening gebracht (tabel 19).

De overige opbrengsten zijn € 307.400 hoger uitgevallen dan geraamd. Ten opzichte van de Najaarsnota 2022 is de vergoeding voor gedetacheerd personeel € 78.600 hoger uitgevallen dan geraamd en de vergoeding in het kader van de Ziektewet en Wet Arbeid en Zorg (WAZO) is € 90.100 hoger uitgevallen dan geraamd. Aan rente-inkomsten is een bedrag van € 4.300 ontvangen en wegens doorbelasting van gemaakte kosten een bedrag van € 38.400. Uit de voorziening werkloosheidsuitkeringen is een bedrag van € 96.000 vrijgevallen doordat een medewerker een arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft ontvangen.

Mutatie reserves

Zie toelichting onder 5.1.8.

9.2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

In de gewijzigde BBV is opgenomen dat in de begroting en jaarrekening een overzicht moet worden opgenomen van de geraamde en gerealiseerde baten en lasten per taakveld. In tabel 19 is dit overzicht weergegeven.

Voorts zijn in tabel 20 de beleidsindicatoren weergegeven van het taakveld bestuur en ondersteuning. Voor de inwoneraantallen is uitgegaan van de aantallen per 1-1-2022 (bron: CBS Statline).

Voor het taakveld volksgezondheid en milieu zijn voorsnog geen beleidsindicatoren opgenomen. Het hanteren van streefcijfers voor activiteiten van de ODH, waarbij er interactie is met partijen uit de samenleving, heeft weinig waarde omdat juist overleg en het trachten van het bereiken van consensus van groter belang kunnen zijn dan een streefgetal voor bijvoorbeeld tijdsbesteding. De ODH kan in het geval van wettelijke normen wanneer sprake is van bijvoorbeeld incomplete aanvragen of te laat verkregen externe adviezen, 'op tijd' weigeren. Echter bevoegde gezagen geven aan soms de voorkeur te geven aan een zorgvuldig proces boven het halen van een tijdslimiet.

Uit bovenstaande aspecten moge blijken dat naast een kwantitatieve kant ook de kwaliteit van het proces naar de maatschappij aandacht verdient. De aandacht die ook onze opdrachtgevers hiervoor vragen spreekt boekdelen. Het spreekt voor zich dat het halen van termijnen uitgangspunt blijft.

Tabel 19 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht van baten en lasten per taakveld	Primitieve begroting 2022			Gewijzigde begroting 2022			Realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	10.017.700	0	10.017.700	11.519.900	0	11.519.900	10.912.102	0	10.912.102
0.8 Overige baten en lasten	46.500	-25.142.300	-25.095.800	46.500	-32.769.700	-32.723.200	0	-29.593.003	-29.593.003
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	-334.100	-334.100	0	-334.098	-334.098
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	1.461.555	1.461.555
Bestuur en ondersteuning	10.064.200	-25.142.300	-15.078.100	11.566.400	-33.103.800	-21.537.400	10.912.102	-28.465.546	-17.553.444
7.4 Milieubeheer	15.078.100	0	15.078.100	21.537.400	0	21.537.400	17.553.444	0	17.553.444
Volksgezondheid en milieu	15.078.100	0	15.078.100	21.537.400	0	21.537.400	17.553.444	0	17.553.444
Totaal	25.142.300	-25.142.300	0	33.103.800	-33.103.800	0	28.465.546	-28.465.546	0

Tabel 20 Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2022			Realisatie 2022		
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	FVW/CBS Statline	221,03	1.134.900	0,19	241,27	1.132.975	0,21
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	FVW/CBS Statline	208,45	1.134.900	0,18	211,09	1.132.975	0,19
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen bron	7.992.200	1.134.900	7,04	8.858.896	1.132.975	7,82
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen bron	627.600	19.885.400	3,16	3.550.926	22.020.215	16,13
Overhead	% van totale lasten	Eigen bron	10.064.200	25.142.300	40,03	10.912.102	28.465.546	38,33

Onder apparaatskosten wordt verstaan alle noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Dat zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie.

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De overhead bestaat dus naast de loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies uit ICT-kosten, huisvestingskosten, kosten wagenpark etc., kapitaallasten en personele kosten die niet rechtstreeks zijn toe de delen aan de taakvelden in het primaire proces.

Het percentage overhead bedraagt over 2022 38,3% (2021: 38,8%) tegenover een raming van 40,0%. Exclusief de materiële lasten komt het percentage overhead uit op 24,8% (2021: 28,0%).

9.3 BBV-informatie

Tabel 21 Vertegenwoordiging bestuur

Artikel 15, lid 2 a	Algemeen Bestuur			Dagelijks Bestuur
	Aantal leden	Stemverdeling	Stemverhouding	
	A	B	A x B	
Delft	1	16	16	0
Den Haag	2	27	54	1
Leidschendam-Voorburg	1	4	4	0
Midden-Delfland	1	4	4	0
Pijnacker-Nootdorp	1	8	8	1
Rijswijk	1	8	8	0
Wassenaar	1	4	4	0
Westland	2	14	28	1
Zoetermeer	1	16	16	1
Provincie Zuid-Holland	2	29	58	1
Totaal	13	130	200	5

Tabel 22 Bekostiging

Artikel 15, lid 2 b	Bekostiging	
	Begin	Eind
Delft	1.384.814	1.404.026
Den Haag	6.792.175	7.066.803
Leidschendam-Voorburg	956.122	970.720
Midden-Delfland	580.280	587.743
Pijnacker-Nootdorp	772.920	782.084
Rijswijk	704.156	736.313
Wassenaar	359.478	391.205
Westland	3.860.620	3.929.704
Zoetermeer	1.169.381	1.204.366
Provincie Zuid-Holland	8.562.321	11.368.740
Totaal	25.142.267	28.441.704

Tabel 23 Omvang vermogen, financieel resultaat en risico's

Artikel 15, lid 2 c t/m e	Omvang	
	Begin	Eind
Eigen vermogen	1.071.385	1.257.085
Vreemd vermogen	0	0
Verwachte omvang financiële resultaat	0	0
Risico's	1.314.200	1.601.200

Tabel 24 Netto schuldquote

Netto schuldquote	Verloop van de kengetallen				
	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
A. Totaal van de vaste schulden	0	0	0	0	0
B. Totaal van de netto vlottende schulden	3.951.669	4.190.676	3.872.203	4.680.400	3.025.085
C. Totaal van de overlopende passiva	13.108.019	14.204.596	15.489.427	14.903.000	11.516.971
D. Totaal financiële activa met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0
E. Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	16.539.559	17.170.351	17.411.045	18.453.300	16.803.304
F. Totaal van alle liquide middelen	21.765	7.964	2.343.218	8.000	5.920
G. Totaal van de overlopende activa	429.174	1.025.380	664.292	1.025.400	597.121
H. Totaal saldo van de baten, exclusief mutaties reserves	23.115.891	25.965.727	26.367.197	25.142.300	29.593.003
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H)	0,3%	0,7%	-4,0%	0,4%	-9,7%

Tabel 25 Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio	Verloop van de kengetallen				
	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
A. Eigen vermogen	1.071.385	1.071.385	1.817.085	1.071.400	2.952.965
B. Totaal alle passiva	18.429.147	19.739.178	21.357.021	20.819.200	18.401.729
Solvabiliteitsratio (A/B)	5,8%	5,4%	8,5%	5,1%	16,0%

Tabel 26 Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte	Verloop van de kengetallen				
	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Totaal lasten programma's	23.378.691	25.965.727	26.367.197	25.142.300	28.465.546
Totaal incidentele lasten programma's	1.511.353	3.317.788	3.699.912	0	4.954.751
A. Structurele lasten	21.867.338	22.647.939	22.667.285	25.142.300	23.510.795
Totaal baten programma's	23.644.542	25.965.727	26.367.197	25.142.300	29.593.003
Totaal incidentele baten programma's	1.639.564	3.472.536	4.445.612	0	5.898.208
B. Structurele baten	22.004.978	22.493.191	21.921.585	25.142.300	23.694.795
C. Totaal structurele toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	184.000
D. Totaal structurele ontrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0
E. Het totaal van de baten exclusief mutaties reserves	23.115.891	25.965.727	26.367.197	25.142.300	29.593.003
Structurele exploitatieruimte (B-A)+(D-C)/E	0,6%	-0,6%	-2,8%	0,0%	0,0%

9.4 Wet normering topinkomens

WNT-verantwoording 2022 Omgevingsdienst Haaglanden

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Omgevingsdienst Haaglanden. Het voor de Omgevingsdienst Haaglanden toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (het algemene bezoldigingsmaximum).

Het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. De toezichthoudende topfunctionarissen bij de ODH (leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur) ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. In verband daarmee is volstaan met het opnemen van de naam en de functie van de toezichthoudende topfunctionarissen.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	L.P. Klassen	R. Noé	C. van der Kamp
Functiegegevens	Directeur/Secretaris	Plv. Directeur/Secretaris	Directeur/Secretaris
Aanvang en einde functievulling in 2021			1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)			1,0
Dienstbetrekking?			ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen			135.527
Beloningen betaalbaar op termijn			22.442
<i>Subtotaal</i>	0	0	157.969
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t.	N.v.t.	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	0	0	157.969
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan:	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
Aanvang en einde functievulling in 2021	1/1 - 20/06	21/06 - 31/08	1/9 - 31/12
Deeltijdfactor 2021 in fte	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	87.420	24.626	43.374
Beloningen betaalbaar op termijn	10.495	3.962	6.074
<i>Subtotaal</i>	97.915	28.588	49.448
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	97.915	41.227	69.858
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	97.915	28.588	49.448

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam topfunctionaris	Aanvang en einde functievervulling in 2022	Organisatie	Functie
R. Paalvast	1/1 - 5/7	Zoetermeer	Voorzitter AB/DB
L. van Tongeren	1/1 - 5/7	Den Haag	Lid AB/DB
H. Bredemeijer	1/1 - 5/7	Den Haag	Lid AB
B. Vollebregt	1/1 - 5/7	Delft	Lid AB
L. Snijders	1/1 - 5/7	Westland	Lid AB/DB
B. van der Stee	1/1 - 5/7	Westland	Lid AB
F. van Kuppeveld	1/1 - 5/7	Pijnacker-Nootdorp	Lid AB/DB
A. van de Laar	1/1 - 5/7	Rijswijk	Lid AB
K. Wassenaar	1/1 - 5/7	Wassenaar	Lid AB
S. Smit	1/1 - 5/7	Midden-Delfland	Lid AB
M. Stolk	1/1 - 31/12	Zuid-Holland	Lid AB/DB
J. Baljeu	1/1 - 31/12	Zuid-Holland	Lid AB
R. Weerwag	16/9 - 31/12	Zoetermeer	Lid AB
A. Mulder	16/9 - 31/12	Den Haag	Lid AB
M. Huijsmans	16/9 - 31/12	Delft	Lid AB/DB
M. Ferwerda	16/9 - 31/12	Westland	Voorzitter AB/DB
B. van der Stee	16/9 - 31/12	Westland	Lid AB
M. Belt	16/9 - 31/12	Leidschendam-Voorburg	Lid AB/DB
M. van Bijnen	16/9 - 31/12	Pijnacker-Nootdorp	Lid AB
M. Wit	16/9 - 31/12	Rijswijk	Lid AB
H. Hendrickx	16/9 - 31/12	Wassenaar	Lid AB
M. Oderwald-Ruijsbroek	16/9 - 31/12	Midden-Delfland	Lid AB
A. Kapteijns	30/11-31/12	Den Haag	Lid AB/DB

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

9.5 Kwantitatieve verantwoording realisatie programma's

9.5.1 Programma T&V

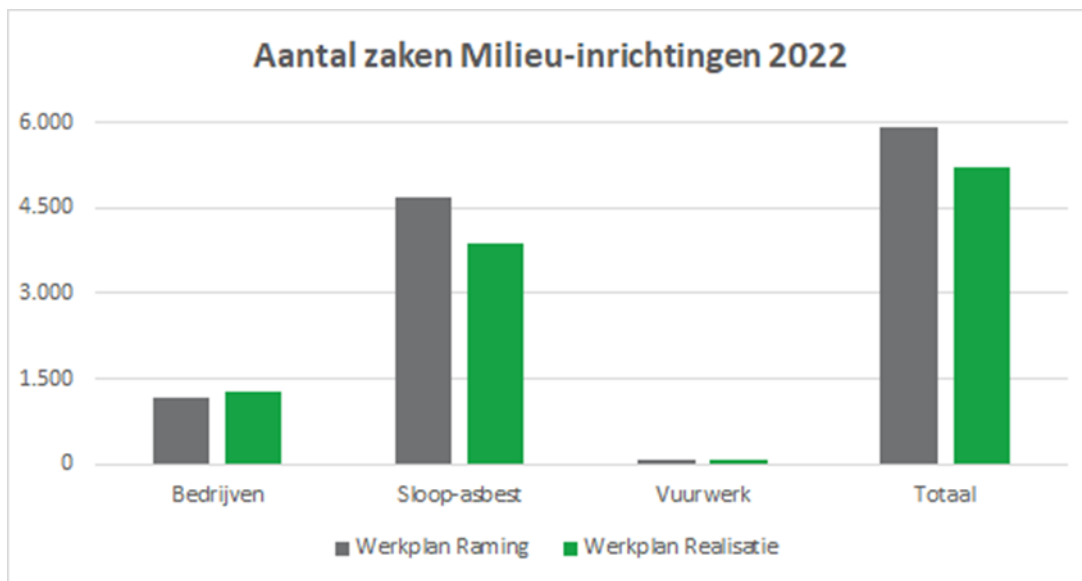
9.5.1.1 Milieu-inrichtingen

Binnen het cluster milieu-inrichtingen heeft het leeuwendeel van het aantal zaken betrekking op het behandelen van (asbest)slopmeldingen en activiteiten van bedrijven. Slechts een klein deel heeft betrekking op vuurwerkactiviteiten.

Het aantal zaken voor milieu-inrichtingen is in 2022 lager uitgekomen dan geraamd (grafiek 13). Met name het aantal (asbest)slopmeldingen kwam beduidend lager uit. Evaluatie van de asbesttaakuitvoering vindt in 2023 plaats. In 2022 zijn voor de gemeente Den Haag de vuurwerkverkoopvergunningen verzorgd. In de gemeenten Westland, Midden-Delfland en Pijnacker-Nootdorp zijn werkzaamheden verricht ten behoeve van de assimilatiebelichting door rozentelers en voor Westland zijn maatwerkbesluiten opgesteld voor het lozen van brijn in de ondergrond door glastuinbouwbedrijven.

Het bevoegd gezag heeft een (wettelijke) verplichting om regelmatig te bezien of vergunningen nog voldoende actueel zijn en of daarin opgenomen beperkingen en voorschriften nog toereikend zijn. Dit aspect is opgenomen in de in mei 2020 uitgebrachte nota "VTH Beleid gemeentelijke taken Omgevingsdienst Haaglanden". In 2022 is het milieuvergunningenbestand van de Haaglandengemeenten doorgelopen op een mogelijke noodzaak tot actualisatie. Naar aanleiding van deze beoordeling is een prioritering aangebracht en zijn actualisaties opgenomen in de individuele werkplannen voor 2022. Voor de provincie wordt al langer een actualisatieprogramma voor milieuvergunningen uitgevoerd.

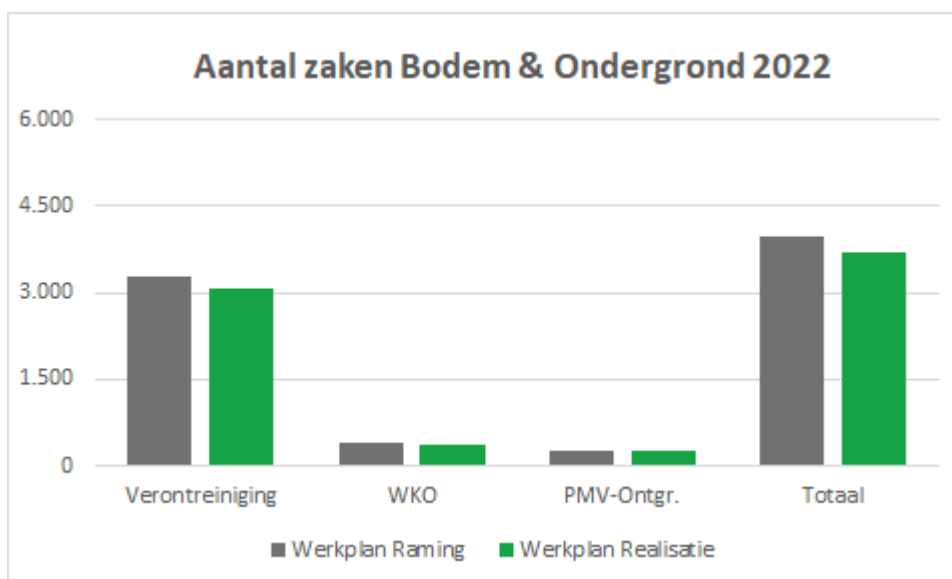
Grafiek 13 Aantal zaken milieu-inrichtingen

9.5.1.2 Bodem & Ondergrond

Dit cluster bestaat uit werkzaamheden op gebied van bodemverontreiniging, waterwet, ontgrondingen en de PMV. Het leeuwendeel van de activiteiten hebben betrekking op het aspect bodemverontreiniging. In 2022 is de raming bijgesteld vanwege de intensivering voor de Waterwet. Noemenswaardig zijn de vergunningaanvragen van Dunea zowel voor het winnen van drinkwater als voor werkzaamheden om de drinkwaterleidingen op orde te houden. Het aantal zaken voor bodem & ondergrond is in 2022 net onder de bijgestelde raming uitgekomen. Voor de verdeling van de zaken zie grafiek 14. De provincie werkt samen met de Haaglandengemeenten en de ODH aan de warme overdracht van bodemtaken als gevolg van Omgevingswet. Onderdeel daarvan is het verkleinen van de werkvoorraad, het op orde brengen van bodemdossiers en -data en het ontwikkelen van lokaal beleid.

Grafiek 14 Aantal zaken Bodem & Ondergrond

9.5.1.3 Natuurbescherming

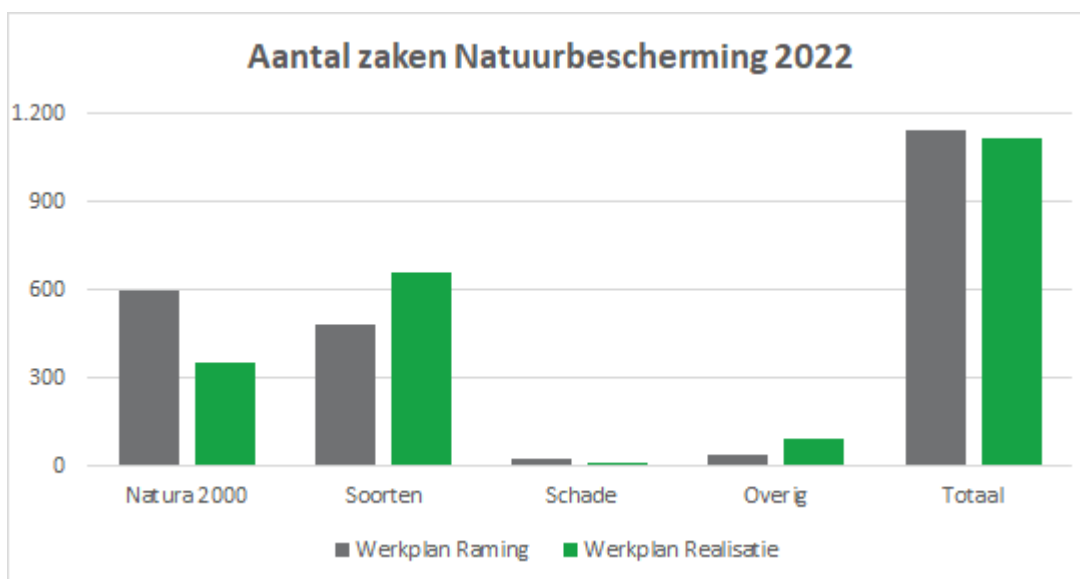
Natuurbescherming betreft een zogeheten geconcentreerde provinciale taak die voor het gehele grondgebied van de provincie wordt uitgevoerd. Deze taak omvat de werkvelden gebiedsbescherming (waaronder stikstof), soortenbescherming en beheer- en schadebestrijding.

Deze taak ondervindt grote invloed van de uitspraak eind mei 2019 rond de stikstofregelgeving (vernietiging PAS). Deze uitspraak heeft gezorgd voor een toegenomen complexiteit om natuurvergunningen (Natura 2000) af te geven. Het Rijk en de provincies werken vanaf 2019 aan oplossingen om de stagnatie van allerlei activiteiten als gevolg van de stikstofproblematiek op te lossen. Dit heeft geresulteerd in een aantal aanpassingen in de regelgeving voor natuurvergunningen. Onderdeel daarvan was het voorzien in een stikstofregistratiesysteem ter ondersteuning van de vergunningverlening voor woningbouwprojecten en het in 2021 laten vervallen van de vergunningplicht voor activiteiten die geen significant effect op natuurgebieden tot gevolg hebben. Ook is in 2021 voorzien in een bouwvrijstelling, dat wil zeggen dat er voor de aanleg- en sloopfase van een project niet langer een vergunning nodig was. In november 2022 heeft de Raad van State deze vrijstelling buiten toepassing verklaard. In 2022 is er specifieke aandacht geweest aan het proces om het knelpunt van de “PAS-melders” (houders van een vervallen natuurtoestemming door de PAS-uitspraak) aan te pakken. Landelijk worden acties voorbereid om te komen tot een serieuze daling van de stikstofdeposities met als doel om de natuur zich weer te laten herstellen. Het ontbreken van echte oplossingen werkt complicerend voor het verlenen van natuurvergunningen. Het aantal gerealiseerde zaken voor natuurvergunningen (gebiedsbescherming) ligt in 2022 als gevolg daarvan dan ook ruim onder de raming.

Een ander onderdeel van natuurbescherming betreft de soortenbescherming. De afhandeling van ontheffingsaanvragen voor de soortenbescherming is door de strikte regelgeving en het detailniveau van de te beoordelen aanvragen zeer arbeidsintensief, waarbij de afhandelingssnelheid wordt beïnvloed door de kwaliteit van aanvragen en onderliggende ecologische onderzoeken en de onderbouwingen van aanvragen. Ook voor soortenbescherming heeft in 2022 een intensivering plaatsgevonden. Het aantal gerealiseerde zaken voor de soortenbescherming ligt ruim boven de raming. Dit is vooral het gevolg van het grote aantal vooroverlegzaken. In 2022 is het hoogste aantal ontheffingen afgegeven sinds de start van deze taak in 2017. Dit positieve resultaat is echter opgeheven omdat in 2022 ook het hoogste aantal nieuwe aanvragen werd ontvangen. Gezien de voortdurende druk op de ontheffingenverlening voor soortenbescherming wordt in samenwerking met de provincie bezien welke structurele oplossing voorhanden is voor dit werkveld. Daarbij moet eerder worden gedacht aan oplossingen om beschermde soorten terug te laten keren in onze leefomgeving dan het simpelweg nog verder verhogen van de werkcapaciteit om ontheffingen te verlenen.

Beheer- en schadebestrijding betreft het beheer van en het noodzakelijkerwijs ingrijpen in populaties dieren die zorgen voor onevenredige schade of gevaar. Het betreft qua omvang een bescheiden taak binnen het cluster natuurbescherming. Bij schadebestrijding is het aantal zaken iets lager geweest dan geraamd.

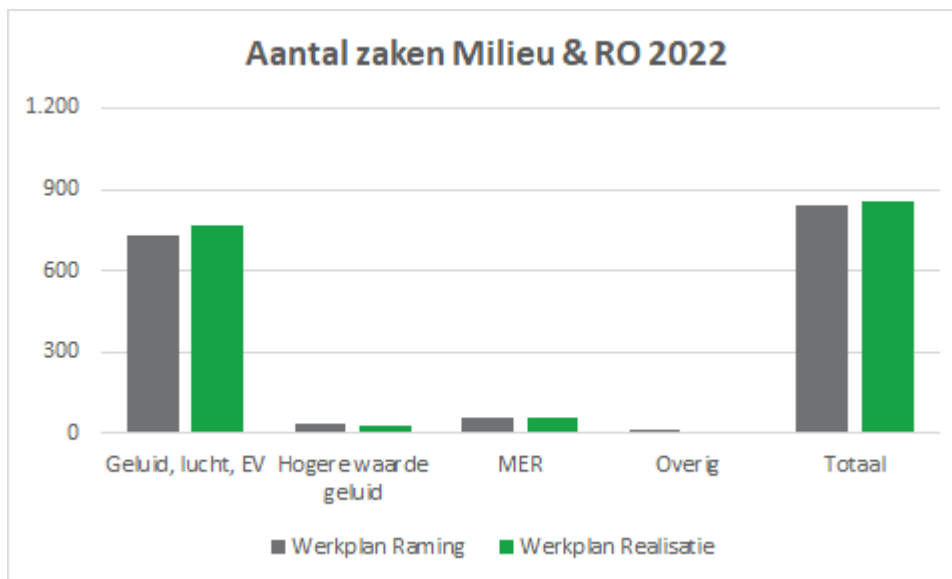
Grafiek 15 Aantal zaken natuurbescherming

9.5.1.4 Milieu & RO

Dit cluster bestaat uit werkzaamheden op gebied van geluid, lucht, licht, geur en externe veiligheid ten behoeve van milieu-inrichtingen en ruimtelijke plannen en adviezen en beoordelingen in het kader van MER. Lopende 2022 heeft een intensivering plaatsgevonden van de Milieu & RO zaken voor de gemeenten Rijswijk en Wassenaar. Voor de gemeente Den Haag wordt in dit kader geluidadvisering verzorgd bij ontheffingen voor nachtelijke werkzaamheden. Het aantal zaken binnen dit werkveld ligt rond de bijgestelde raming.

Grafiek 15 Aantal zaken Milieu & RO

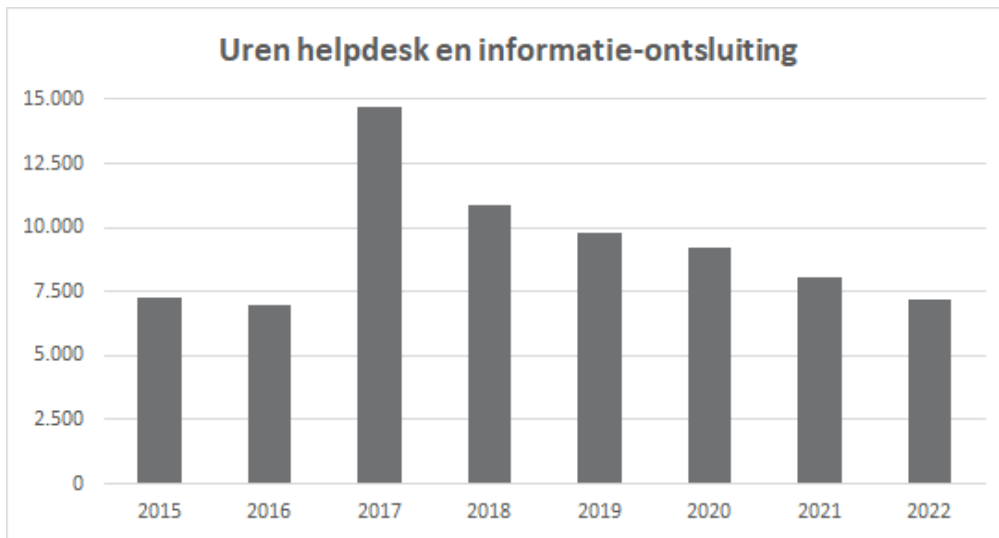
9.5.1.5 Overige taken

In de werkplannen 2022 is tijd ingeruimd voor een aantal 'overige taken' zoals ondersteuning bestuur, beleidsafdelingen, participatie in netwerken en/of externe overleggen, inbreng in crisisorganisatie, als ook bezwaar en beroep. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om capaciteitsinzet (uren) en veel minder om concrete zaken (aantallen). Ook de inzet op het aspect Omgevingsveiligheid maakt onderdeel uit van de "overige taken". Ook de werkzaamheden ter voorbereiding op de Omgevingswet maken hier onderdeel van uit (voor een toelichting zie § 3.2). De inzet op deze taken lag rond de raming.

Helpdesk en informatie-ontsluiting

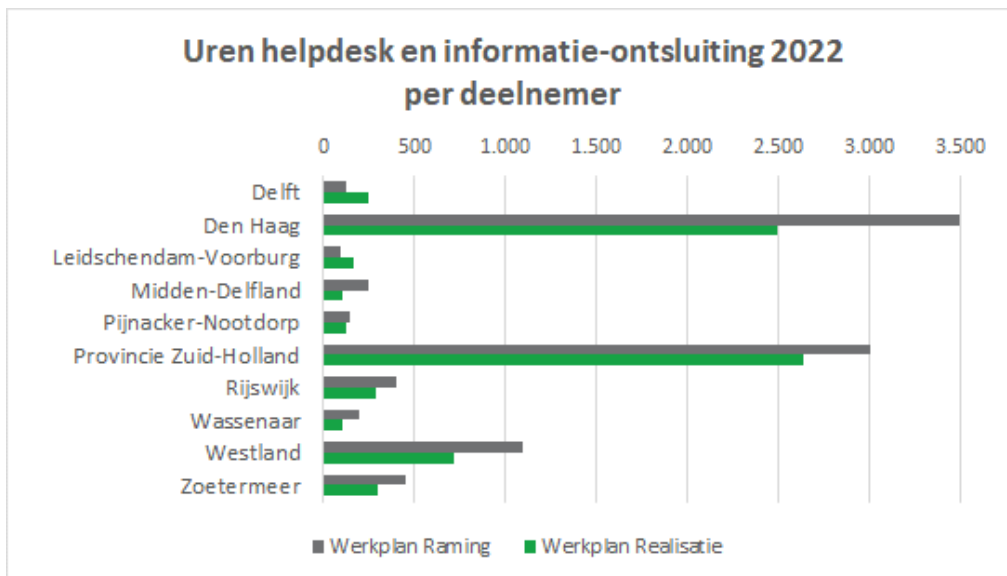
De vraag naar milieu- en bodeminformatie is al jaren substantieel en vergt een intensieve inzet voor dossierinzage en dossierinformatie. In 2022 is de dalende trend in het aantal uren dat nodig is voor het verstrekken van informatie uit bodem en milieudossiers gecontinueerd (grafiek 16). De inspanning om meer milieu- en bodeminformatie digitaal beschikbaar te kunnen stellen draagt bij aan het efficiënter kunnen afhandelen van het grote aantal verzoeken. Het vanaf 2021 online op geo-basis beschikbaar stellen van bodeminformatie (BIO) draagt positief bij aan de afnemende inspanning.

Grafiek 16 Inzet helpdesk en informatie-ontsluiting

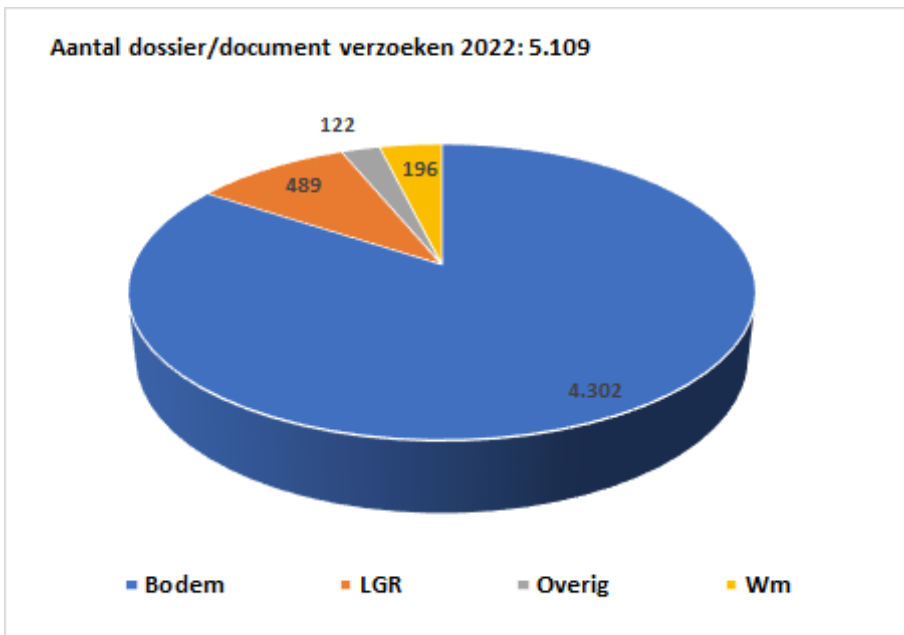
Navolgend is een grafische weergave opgenomen van de verdeling per deelnemer van de inzet op informatie-ontsluiting en helpdeskvragen. Met afstand de grootste afnemers zijn Den Haag en de PZH.

Grafiek 17 Inzet helpdesk en informatie-ontsluiting per deelnemer

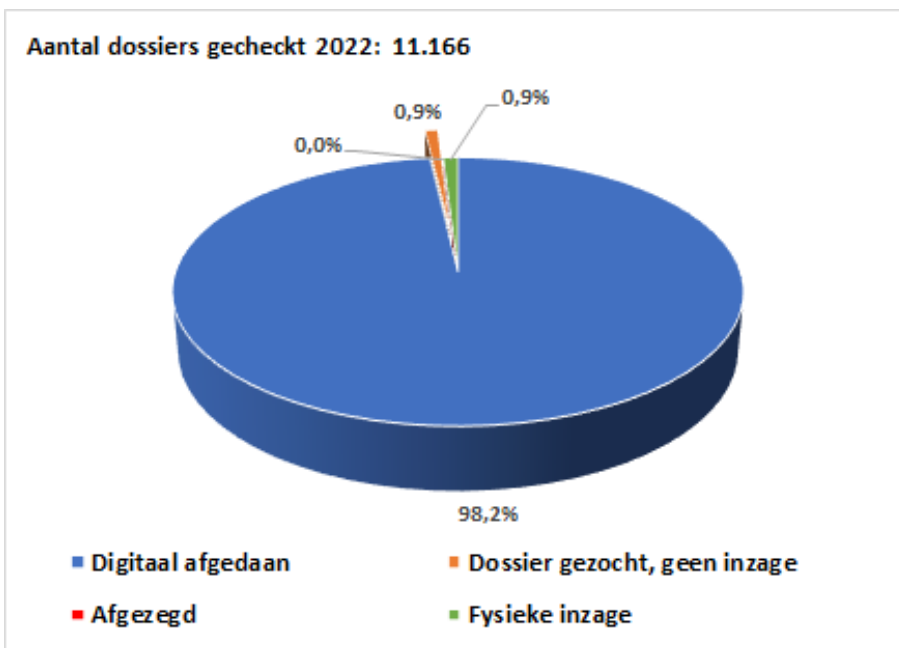

Uit de grafieken 18 en 19 blijkt dat het om grote aantallen informatieverzoeken gaat. In grofweg 80-90% van de gevallen betreft het informatie uit bodemdossiers. Als gevolg van de COVID-19 maatregelen in 2020 en 2021 wordt de informatieverstrekking vrijwel geheel digitaal verzorgd en het aantal fysieke inzagen op kantoor is de achterliggende jaren afgenomen. De lijn om zoveel mogelijk informatieverzoeken digitaal af te doen is afgelopen jaar gecontinueerd.

Grafiek 18 Aantal dossier/documentverzoeken

Grafiek 19 Aantal dossiers gecheckt en inzage

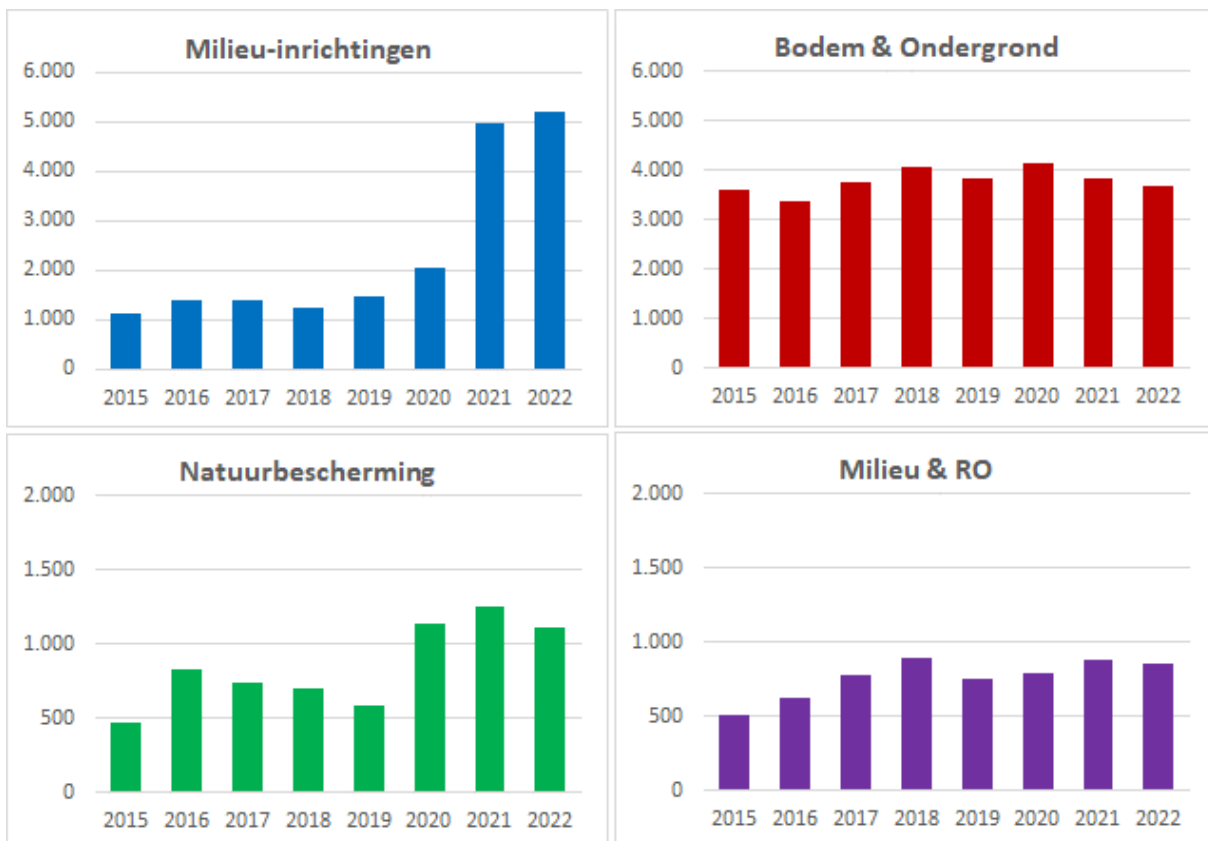
9.5.1.6 Kritische Prestatie Indicatoren T&V

Monitoring en rapportage van de taakuitvoering gebeurt aan de hand van door het bestuur vastgestelde KPI's. Het betreft voor het programma T&V een drietal KPI's, te weten gerealiseerd werkvolume (opgenomen in bijlage 9.6), tijdigheid en resultaat van bezwaar- en beroepszaken.

Gerealiseerd werkvolume

In § 3.2 is een toelichting opgenomen op het gerealiseerde werkvolume. In grafiek 20 is het aantal gerealiseerd zaken per cluster (werkveld) gepresenteerd over de afgelopen jaren. Voor een toelichting wordt verwezen naar de beschrijving per cluster in de voorgaande paragrafen. De opvallende toename vanaf 2021 in het cluster milieu-inrichtingen wordt veroorzaakt door de taakoverdracht voor de (asbest)sloopmeldingen. Ook voor het cluster natuurbescherming is de achterliggende jaren sprake van een toename (stikstof en soortenbescherming).

Grafiek 20 Aantal gerealiseerde zaken per cluster

Tijdigheid

De indicator tijdigheid van de taakuitvoering is ODH-breed uitgewerkt voor die procedures waarvoor wettelijk vastgestelde termijnen gelden. Hierbij is onderscheid gemaakt in reguliere en uitgebreide procedures. Uit het overzicht blijkt dat de tijdigheid over 2022 voor reguliere procedures hoger ligt dan in voorgaande jaren. De tijdigheid voor uitgebreide procedures scoort wat lager dan de reguliere procedures, waarbij de tijdigheid in 2022 iets hoger ligt dan in 2021. Voor de uitgebreide procedure geldt dat de tijdigheid onder druk staat vanwege een hoge aantal aanvragen voor de Waterwet en de intensivering voor de omgevingsvergunningen. Voor de omgevingsvergunningen geldt dat in een belangrijk aantal gevallen het zorgen dat de aanvraag compleet, volledig en op voldoende niveau is meer tijd vraagt dan binnen de procedure beschikbaar is.

Voor de KPI tijdigheid is geen absolute norm vastgesteld. In het algemeen moeten aanvragen tijdig, dat wil zeggen binnen de wettelijk geldende termijnen, worden afgehandeld. De behandeltermijn kan voor veel procedures conform de Awb worden verlengd. Voor sommige procedures is sprake van een van rechtswege positief besluit (Lex Silencio Positivo) indien niet tijdig een besluit wordt genomen. Voor de meeste procedures geldt geen LSP, maar een aanvrager kan bij niet tijdig besluiten de overheid wel via een dwangsomprocedure dwingen alsnog een besluit te nemen.

Tabel 27 Tijdigheid zaaktypen T&V

ODH Regulier		2019			2020			2021			2022		
PDC Code	Zaaktypenaam	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig
R01.1 - R02.1	Omgevingsvergunning	20	16	80%	26	23	88%	22	15	68%	-	-	-
R10.1	Ontbrandingstoestemming vuurwerkbesluit	35	21	60%	9	9	100%	4	4	100%	11	11	100%
R06.1 - R12.1	Overige vergunningen	2	2	100%	5	5	100%	-	-	-	-	-	-
R10.2	Vuurwerkverkoopvergunning (APV)	4	4	100%	2	0	0%	2	1	50%	21	14	67%
R13.1	Beschikking ernstige bodemverontreiniging	9	9	100%	14	14	100%	13	13	100%	1	1	100%
R13.1	Beschikking op nazorgplan	1	1	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R13.1	Beschikking op saneringsplan	15	15	100%	13	13	100%	20	20	100%	-	-	-
R13.1	Beschikking op saneringsverslag	16	16	100%	17	15	88%	22	20	91%	-	-	-
R13.1	Beschikking op saneringsverslag BUS	135	134	99%	121	116	96%	123	117	95%	168	164	98%
R16.1	Vergunning Ontgrondingswet	-	-	-	-	-	-	1	1	100%	-	-	-
R19.1	Vergunning Waterwet	32	27	84%	54	36	67%	50	37	74%	1	1	100%
R20.1	Ontheffing grondwaterbeschermingsgebied	42	42	100%	49	48	98%	37	35	95%	-	-	-
Eindtotaal		311	287	92%	310	279	90%	294	263	89%	202	191	95%

ODH Uitgebreid		2019			2020			2021			2022		
PDC Code	Zaaktypenaam	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal tijdig	% Tijdig
R01.1 - R02.1	Omgevingsvergunning	22	11	50%	10	5	50%	11	5	45%	50	34	68%
R13.1	Beschikking ernstige bodemverontreiniging	9	9	100%	22	22	100%	15	14	93%	11	10	91%
R13.1	Beschikking op saneringsplan	9	9	100%	19	19	100%	17	15	88%	30	28	93%
R13.1	Beschikking op saneringsverslag	7	7	100%	10	10	100%	6	6	100%	28	28	100%
R16.1	Vergunning Ontgrondingswet	-	-	-	3	3	100%	2	1	50%	1	0	0%
R17.4	Overige vergunningen	1	1	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R19.1	Vergunning Waterwet	3	3	100%	4	3	75%	10	2	20%	46	27	59%
R20.1	Ontheffing grondwaterbeschermingsgebied	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	17	85%
Eindtotaal		51	40	78%	68	62	91%	61	43	70%	186	144	77%

NB. Voor zowel reguliere als uitgebreide procedures zijn de producten voor de natuurbeschermingswet buiten beschouwing gelaten omdat daarvoor in 2022 bijzondere omstandigheden buiten de invloedssfeer van de ODH aan de orde zijn waardoor tijdig afhandelen onmogelijk was (onder andere vanwege de specifieke problematiek rond Stikstof en Soortenbescherming).

Bezwaar- en beroepszaken

In tabel 28 is een overzicht opgenomen van de bezwaar- en (hoger) beroepszaken binnen het programma T&V. Ten opzichte van voorgaande jaren was in 2022 het aantal bezwaar- en beroepszaken lager dan in 2021 maar hoger dan in 2020. Het aandeel provinciale dossiers in bezwaar- en (hoger)beroepszaken is bijna 55% en die zaken zijn voor het grootste deel verbonden aan de provinciale taakuitvoering voor de Wet natuurbescherming. Van de 5 gegronde bezwaar- en (hoger) beroepszaken op concernniveau hebben 4 zaken betrekking op de uitvoering Wet Natuurbescherming voor Provincie Zuid-Holland en 1 heeft zaak betrekking op een gemeentelijke dossier (vuurwerkverkoopvergunning).

Tabel 28 Overzicht bezwaar- en beroepszaken T&V

Programma T&V	2019			2020			2021			2022		
	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep
Ongegrond	8	4	1	6	3	1	12	1	1	20	4	
Deels gegrond, deels ongegrond	2	1					2			2		
Deels niet ontvankelijk/deels ongegrond	1								1			
Gegrond	1	43		1	2	2	2	2	3	3	2	
Niet-ontvankelijk	3		2	3			10				1	
Ingetrokken/afgewezen/overgedragen	4	7	4	10	2		17	6	1	7	4	
Afgewezen (vovo)												
Totaal	19	55	7	20	7	3	43	9	6	32	11	0

9.5.2 Programma T&H

9.5.2.1 Toezicht

Ondanks het weer volledig heropenen van de samenleving heeft de COVID-19 pandemie ook dit jaar effect gehad op de realisatie van het jaarwerkplan. De samenleving keert weliswaar terug naar het 'oude' normaal, Maar gedurende één of meerdere dagen per week werken er meer mensen thuis waardoor er een stijging in met name het aantal overlastmeldingen is ten opzichte van voorgaande jaren. Inmiddels is het aantal meldingen hoger dan voor COVID-19. Het toezicht kan wel weer volledig op de traditionele wijze plaats vinden al worden sommige effectieve toezichtmethodes die tijdens COVID-19 zijn ontwikkeld nog steeds toegepast, aangezien deze effectiever en efficiënter zijn gebleken.

Tabel 29 Overzicht uitgevoerd toezicht 2018-2022

Toezicht en handhaving	Gerealiseerd aantal zaken				
	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal aantal zaken	13.760	11.912	10.297	11.462	13.022
waarvan:					
Wm planmatig toezicht	965	979	966	1.512	1.432
Inventariserende controles	829	752	1.000	332	266
Themacontroles	946	852	631	285	379
Overlastmeldingen	2.753	2.527	1.910	1.774	2.597
Overlasttoezicht	1.359	1.256	978	1.406	1.599
Bodem (Wbb en Bbk)	365	403	431	393	343
Hercontroles	1.425	1.214	1.077	1.294	1.524
Sanctiecontroles	615	448	457	488	521
Voornemen last	386	347	295	346	373
Last onder dwangsom	235	216	180	187	226
Totaal	9.878	8.994	7.925	8.017	9.260

In de planning stonden 1.569 integrale controles en 367 themacontroles bij bedrijven. Uiteindelijk zijn er 1.432 integrale controles en 379 themacontroles uitgevoerd en administratief afgerond. Er zijn 266 inventariserende controles uitgevoerd hetgeen lager is dan de raming van 330.

Er werd rekening gehouden met 1.113 uit te voeren hercontroles en dat zijn er 1.524 geworden. Er stonden 389 sanctiecontroles gepland en er zijn 521 sanctiecontroles uitgevoerd.

De inzet op toezicht bodemsanering loopt ietwat achter op de raming. Er zijn 163 controles uitgevoerd bij ernstige en niet-ernstige saneringen (raming controles 180). Het aantal controles in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit is eveneens lager dan de raming: 138 keer versus een raming van 170. De inzet op ondergrondse tanksaneringen was iets minder dan de raming (27 gerealiseerd, geraamd 32). De inzet op de sanering van verontreinigingen die naar aanleiding van een calamiteit of een eindsituatie onderzoek zijn aangetoond (herstelplicht Wm) was minder dan geraamd (21 geraamd en elf gerealiseerd).

Diverse gemeenten hebben ook in 2022 inzet gevraagd aan de ODH ten einde een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het fenomeen ondermijning. De ODH werkte daarbij samen met HEIT, de gemeente Den Haag en de politie. Het HEIT is een samenwerkingsverband tussen gemeente, politie, Douane, Belastingdienst, energiebedrijf Stedin, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), UWV en Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Omgevingsdienst Haaglanden. De ODH heeft in 2022 een aanzienlijk aantal acties met het HEIT uitgevoerd. Deze zaken staan onder de post gestapeld toezicht. De ODH heeft tevens een bijdrage geleverd aan het terugdringen van overlast gevende inrichtingen en ondermijnende activiteiten door onder andere horeca bedrijven. De ODH heeft veelvuldig meegewerkt aan IHA's (integrale handhavingsacties). De gemeente voert deze acties uit in gebieden waar vanuit de samenleving signalen komen over vermoedelijk ondermijnende dan wel criminele activiteiten of signalen over overlast in de wijken.

In deze aanpak wordt niet zozeer een bedrijf intensief gecontroleerd maar wordt op gebiedsniveau onaangekondigd breed ingezet op toezicht om zo ondermijning en overlast terug te dringen. In 2022 zijn meer controles uitgevoerd dan gepland. Er zijn 130 controles uitgevoerd, geraamd 70. De toename is met name het gevolg van de inzet op integrale handhavingsacties.

De inzet op asbest heeft in het programma T&H meer tijd gekost dan vooraf geraamd. Op 1 januari 2021 is de ODH gestart met uitvoering asbesttaken voor alle gemeenten in Haaglanden. Conform het gemeentelijk asbest uitvoeringsbeleid is toezicht uitgevoerd. Bij alle mogelijke asbest toezichtzaken wordt door de coördinatoren asbest van de afdeling T&H bepaald of toezicht moet plaatsvinden op de sanering. Indien er sprake is van een administratieve controle, gaat de toezichthouder niet ter plaatse en wordt de sanering digitaal gevolgd.

Risicovolle saneringen worden fysiek bezocht, voor zover het werkplan daar ruimte voor biedt. Alle asbestcontroles worden schriftelijk bevestigd naar de saneerder of initiatiefnemer. Deze aanpak heeft geresulteerd in kwalitatief goed toezicht. Iedere gemeente hanteert haar eigen criteria als het om de

uitvoering van de asbesttaken gaat. Zo hanteren gemeenten een verschillend toezichtpercentage op het aantal sloopmeldingen. Van dat gekozen percentage wordt een gemeente-specifiek deel fysiek gecontroleerd een ander deel hiervan juist alleen administratief. Tevens wordt in de beoordeling onderscheid gemaakt tussen particuliere en bedrijfsmatige sloopmeldingen omdat niet iedere gemeente de plustaak sloop bij particulieren bij de ODH heeft belegd.

De hoeveelheid sloopmeldingen die op basis van de door de gemeenten vereiste criteria moet worden beoordeeld is aanzienlijk te noemen. De huidige werkwijze, het beoordelen van alle asbestsloopmeldingen en het administreren van asbestsloop, kosten veel tijd. Deze tijd maakt momenteel geen onderdeel uit van het kengetal maar wordt wel meegenomen in de uren realisatie, en omvat zowel de gecontroleerde asbestsaneringen als ook de niet gecontroleerde saneringen. Aanvullend is ook de archivering van toegezonden stukken tijdrovend waar bij het opstellen van de kaders géén rekening mee was gehouden.

Zoals beschreven wordt op basis van door de gemeenten vastgestelde criteria slechts een deel gecontroleerd. Echter alle documenten van nagenoeg alle sloopmeldingen (dus ook van de saneringen die niet worden gecontroleerd) waarbij asbest van toepassing is, worden opgestuurd naar de ODH. Deze worden volgens de huidige werkwijze door de ODH conform regelgeving gearhiveerd. De tijd die hiermee gemoeid is maakt momenteel geen onderdeel uit van het kengetal wat betreft de raming, maar wordt wel meegenomen in de uren realisatie, en omvat zowel de gecontroleerde en de niet gecontroleerde saneringen.

Aanpassingen in de werkwijze om tijd te besparen worden onderzocht en waar mogelijk doorgevoerd. Evaluatie van de asbesttaakuitvoering is gestart in het laatste kwartaal van 2022 en wordt in het eerste kwartaal van 2023 afgerond.

Na twee jaar vuurwerkverkoopverbod (2020 en 2021) is in 2022 weer consumenten vuurwerk verkocht. De controles hebben plaatsgevonden op de aangewezen verkoopdagen te weten 29, 30 en 31 december.

In 2022 is in de regio Haaglanden gestart met 67 verkooppunten en twee opslagen. Tijdens de voor- en nacontroles hebben zeven verkooppunten aangegeven dat zij zouden stoppen met verkopen van consumentenvuurwerk. Er is één verkooppunt bijgekomen in de gemeente Delft. Mede hierdoor waren er in totaal 61 verkooppunten en twee opslagen die tijdens de verkoopcontroles in de regio Haaglanden zijn gecontroleerd. In 2022 zijn er in totaal 200 controles uitgevoerd. Deze bestaan uit “na controles” in het begin van het jaar, de “voor controles” medio oktober/november en de controles tijdens de verkoopdagen.

Op donderdag 29 december heeft een medewerker van het Ministerie Infrastructuur en Waterstaat werkzaam bij de directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's een dag met ons meegelopen. Dit om goed zicht te krijgen op het werk van de toezichthouders en op de werkwijze van de verkooppunten met de daarbij behorende opslagen. De medewerker is meegegaan naar vijf verkooppunten. De politie heeft in een aantal gemeenten aan ons verzocht samen te werken. Dit resulteerde in verschillende gezamenlijke bedrijfscontroles.

9.5.2.2 Overlast

Er zijn 2.597 overlastmeldingen geweest tegen 1.774 in 2021. Het aantal is hoger dan voorgaande jaren, en zelfs hoger dan het aantal meldingen in 2019, voor COVID-19 (2.527 meldingen). Nu COVID-19 zijn grip op de samenleving heeft verloren lijkt de situatie zich te herstellen naar het niveau van voor de pandemie met als bijzondere waarneming dat bepaalde overlastvormen die tijdens COVID-19 vaker voor kwamen niet blijken af te nemen. Bewoners in de regio werken vaker thuis en ervaren hinder die voor de pandemie niet werd opgemerkt, omdat ze toen niet thuis werkten. Met name geluidshinder is daardoor een nog vaker voorkomende ergernis van de bewoners in regio Haaglanden.

Tabel 30 Toezicht en overlastmeldingen 2018- 2022

Soort melding	2018	2019	2020	2021	2022
Afval	44	0	0	0	0
Geluid	1.953	1.710	1.092	1.032	1.963
Geur	452	407	319	435	430
Licht	51	38	76	56	85
Opslag	0	1	1	1	2
Verontreiniging	12	25	40	46	78
Overig	241	346	382	204	39
Totaal	2.753	2.527	1.910	1.774	2.597

Naar aanleiding van overlastmeldingen zijn er 1.599 controles uitgevoerd op het specifieke overlastaspect van de melding, ruim 500 meer dan geraamd.

Opvallend is de afname van de aantallen overige meldingen. In 2021 is een wijziging doorgevoerd waardoor bij de andere overlast categorieën ruimte ontstond voor nadere duiding van klachten die voorheen als overig werden gerapporteerd. Verder is opvallend dat met name de geluidsklachten hoger in aantal meldingen, nu een mix is van overlast zoals dat ook voorkwam voor COVID-19 en overlast die thuiswerkers (door COVID-19) ervaren. In praktijk blijken veel meer bewoners in Haaglanden ondanks het weer terugkeren naar een situatie zonder COVID-19 maatregelen vaker blijven thuiswerken dan in het verleden.

Naar aanleiding van (144 gemelde) ongewone voorvallen is 120 maal toezicht uitgevoerd. 21-maal betrof het een ongewoon voorval met asbest. De voorvallen betreffen veelal storingsmeldingen van bedrijven waardoor overlast kan ontstaan en incidenten zoals brand. Niet elk incident leidt tot toezicht, veel bedrijven melden ook activiteiten die mogelijk overlast of hinder kunnen veroorzaken.

In tabel 31 zijn de aantallen overlastmeldingen over 2018 t/m 2022 opgesplitst per deelnemer weergegeven.

Tabel 31 Aantal overlastmeldingen per deelnemer

Deelnemer	2018	2019	2020	2021	2022
Delft	172	150	111	98	221
Den Haag	1.676	1.542	1.196	1.096	1.775
Leidschendam-Voorburg	73	99	61	75	99
Midden-Delfland	22	31	26	68	32
Pijnacker-Nootdorp	53	61	30	31	27
Provincie Zuid-Holland	52	42	21	15	18
Rijswijk	55	28	22	34	41
Wassenaar	23	53	73	43	79
Westland	497	276	287	203	173
Zoetermeer	130	245	83	111	132
Totaal	2.753	2.527	1.910	1.774	2.597

Net zoals voorgaande jaren is een beperkt aantal bedrijven verantwoordelijk voor een groot deel van de overlastsituaties. Veel van deze klachten zijn niet te voorkomen omdat de ODH over een langere periode een beeld moeten vormen over de ernst en omvang van de gemelde overlast om als basis te dienen voor besluiten over eventueel te nemen maatregelen en handhaving. De ODH streeft er altijd naar dergelijke 'probleemdossiers' snel maar ook zorgvuldig af te sluiten. Hierbij is niet uit te sluiten dat zich nieuwe situaties aandienen. Tot slot is er een beperkt aantal zaken waar bewoners zich niet wensen neer te leggen bij de uitkomst van klachtenonderzoek door de ODH en daarom op dagelijkse basis klachten blijven indienen. Om dergelijke situaties te beslechten stuurt de ODH in de regel aan op voor bezwaar- en beroep vatbare besluiten en in overleg met het bevoegd gezag het naar de toekomst buiten behandeling laten van deze klachten.

9.5.2.3 Duurzaamheid

Reguliere duurzaamheidscontroles

Er zijn in 2022 33 reguliere duurzaamheidscontroles uitgevoerd en 47 themacontroles duurzaamheid. Deze controles omvatten het inventariseren van energieverbruik, te treffen maatregelen (besparingspotentieel) en advisering/uitleg bij een deel van de bedrijven. Duurzaamheidscontroles nemen meer tijd in beslag dan reguliere controles en bestaan uit een fysieke controle, administratieve ondersteuning, beoordeling van rapportages en plannen van aanpak en handhaving. Ook dient er monitoring van de voortgang op het gebied van duurzaamheid (energie en vervoersmanagement) bij de bezochte bedrijven plaats te vinden. Daarbij kan het mogelijk nodig zijn dat vergunningen op de energieparagraaf moeten worden aangepast. In totaal heeft de ODH 33 van deze controles uitgevoerd. De themacontroles zijn een uitgekede variant van de duurzaamheidscontroles waarbij focus met name ligt op informatieplicht en energiebesparingsplicht. In 2022 zijn 48 van deze controles uitgevoerd. In 2022 was 31 keer een hercontrole duurzaamheid en vier keer een hercontrole themacontrole duurzaamheid nodig, sanctiecontroles zijn in 2022 tweemaal uitgevoerd. Het aantal uitgevoerde uitgebreide duurzaamheidscontroles is hoger dan geraamd (16). De geraamde inzet was lager dan 2021, hetgeen te wijten is aan een wijziging in de VUE regeling (Versterkte Uitvoering Energiebesparingsplicht). Werkzaamheden die tot 2022 vanuit VUE werden uitgevoerd konden niet meer vanuit VUE plaatsvinden. Er is voor 2022 gekozen om controles vooral via VUE uit te voeren en het beoordelen van informatieplicht meldingen vanuit het jaarwerkplan ODH uit te voeren. (zie informatieplicht/energiebesparingsplicht). In de individuele jaarrapportages is vermeld welke aantallen toezichtzaken er vanuit VUE zijn gerealiseerd in 2022. Deze aantallen maken geen onderdeel uit van de jaarrekening aangezien de ODH hier geen financiering voor ontvangt, de uitgevoerde werkzaamheden worden door het Rijk betaald aan de uitvoerende partij.

Informatieplicht/Energiebesparingsplicht (Erkende Maatregelen Lijst)

Bedrijven zijn op grond van het Activiteitenbesluit (art.2.15) verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen als hun jaarverbruik hoger is dan 50.000 kWh stroom en/of 25.000 m³ gas. In de zgn. Erkende Maatregelen Lijsten (EML) is opgenomen welke maatregelen een bedrijf moet treffen. Om bedrijven verder te stimuleren deze maatregelen te nemen is per 1 juli 2019 ook de Informatieplicht van kracht geworden. Bedrijven zijn verplicht om hun energiegegevens en de energiebesparende maatregelen die zij hebben genomen te vermelden in het eLoket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

In 2022 zijn 73 bedrijven aangeschreven die volgens ons bekende gegevens wel onder de informatieplicht vallen maar nog niet het eLoket hebben ingevuld. Dit aantal is lager dan de geplande 150 aanschrijvingen. De tijdbesteding was echter hoger dan geraamd, 309 uur ten opzichte van 300 uur geraamd (voor 150 controles). Ondanks aanpassingen in de selectiemethodiek voor deze controles en verbeteringen in de achterliggende databronnen nam het aantal uren per aangeschreven inrichting niet af. Deze controles kosten meer capaciteit dan vooraf ingeschat, het aanschrijven op deze administratieve verplichting levert veel vragen op van ondernemers en vergt veel administratief werk om informatie te verwerken in de datasystemen van zowel de ODH als van het RvO.

Tijdens reguliere controles wordt ook getoetst of het te controleren bedrijf of instelling aan de informatieplicht heeft voldaan. Indien dit het geval is en als de rapportage uit het eLoket al is beoordeeld, dan wordt ook getoetst of het bedrijf alle te nemen energiebesparingsmaatregelen heeft uitgevoerd.

In 2022 is aan het werkplan toegevoegd het uitvoeren van beoordelingen op de door ondernemers ingediende meldingen informatieplicht. In 2022 zijn uiteindelijk 846 informatieplicht meldingen beoordeeld (1107 geraamd). De resultaten van de beoordelingen worden gebruikt om controles te plannen voor 2023 en later en daar waar een reguliere milieucontrole plaats vindt word de beoordeling besproken met de ondernemer.

In 2022 was het aantal hercontroles informatieplicht fors hoger dan geraamd. 171 hercontroles, gepland 17. Het aantal sanctiecontroles (13) bleef evenwel in lijn met de raming van 15. Ondernemers lijken na aanschrijving snel tot actie over te gaan en lijken verdere handhaving op duurzaamheid te willen voorkomen. Het betreft hier overigens nog niet het nemen van maatregelen maar het verplicht rapporteren over reeds genomen maatregelen.

9.5.2.4 Handhaving

Bestuurlijke en de strafrechtelijke handhaving staan in principe naast elkaar en hebben elk een eigen functie. Er wordt gehandeld conform de sanctiestrategie waarbij de inzet van het instrumentarium afhankelijk is van de ernst van de overtreding in relatie tot het gedrag van de overtreder.

De inzet op de handhaving is hoger uitgevallen dan van tevoren is ingeschat. Er waren 505 voornemens en lasten geraamd en er zijn 599 voornemens en lasten noodzakelijk zijn geweest. Ook is er een stijging te zien in het aantal ingetrokken handhavingsbesluiten en het aantal invorderingen. De toenames zijn in lijn met de hogere realisatie van hercontroles op alle taakvelden.

Bij de Omgevingsdienst zijn Boa's (buitengewoon opsporingsambtenaar) in dienst. De Boa's voeren zelfstandig of in samenwerking met politie en justitie strafrechtelijke onderzoeken uit op het gebied van de milieuwetgeving. Vanaf 1 januari 2014 wordt de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSB-m) als handavingsinstrument ingezet. Binnen Haaglanden is in 2022 een aantal van dertien BSB-m's opgelegd voor overtredingen van de milieuvorschriften. Daarnaast zijn acht processen verbaal opgemaakt. Dit aantal is lager dan geraamd en met name het gevolg van beperkte personele bezetting.

9.5.2.5 Overige taken

In 2022 is net als in 2021 als voorbereiding op de komst van de Omgevingswet samen met de gemeenten en provincie deelgenomen aan diverse overleggen en werkgroepen.

9.5.2.6 Totaalbeeld

In het algemeen is de uitvoering van toezicht grotendeels volgens de ramingen verlopen. Op diverse taakvelden lag de productie hoger dan geraamd waarbij op andere taakvelden veelal in overleg met ambtelijk opdrachtgevers gekozen is voor lagere realisatie. De inzet in uren is lager dan geraamd. Veel werkzaamheden blijken minder tijd/inzet te vragen dan vooraf geraamd. De analyse van kentallen die jaarlijks plaats vindt kan aanleiding zijn om wijzigingen aan te brengen in kentallen. Vooralsnog lijkt er vooral sprake van incidentele effecten in gemiddelde tijdsbesteding per soort activiteit.

9.5.2.7 Kritische Prestatie Indicatoren T&H

Monitoring van de taakuitvoering gebeurt aan de hand van een door het bestuur vastgesteld dashboard met indicatoren (KPI). Het betreft voor het programma T&H een viertal KPI's, te weten het gerealiseerde werkvolume, overlastmeldingen uitgesplitst naar oorzaak, naleefgedrag en het resultaat van bezwaar- en beroepszaken. Het naleefgedrag wordt in deze rapportage gedefinieerd als het percentage bedrijven waarbij bij de eerste controle geen overtredingen wordt geconstateerd. Monitoring en analyse t.a.v. trends zal in de komende jaren uiteraard plaatsvinden vooral in relatie tot de jaarlijkse evaluatie van de risicomethodiek.

In tabel 32 is een overzicht opgenomen van de bezwaar- en beroepszaken binnen het programma T&H en in de tabellen 33 en 34 een overzicht van het naleefgedrag.

Tabel 32 Overzicht bezwaar- en beroepszaken T&H 2019-2022

Programma T&H	2019			2020			2021			2022		
	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep
Ongegrond	30	4		22		1	18	6		19		1
Gegrond	2									1	2	
Niet-ontvankelijk	17	1		3			4	1		4	1	1
Ingetrokken	11	2		5	1		5	4	1	4	6	
Deels gegrond	1						2			5		
Deels niet-ontvankelijk, deels gegrond					1			1		1		
Totaal	61	7	0	30	2	1	29	12	1	34	9	2

Tabel 33 Naleefgedrag 2019 – 2022

Product-code	Product	Onderdeel	Cat.	Percentage naleving na eerste controle			
				2019	2020	2021	2022
Toezicht - Controle Inrichting (preventief)							
T01.5	Integrale controle	Wm-regulier	1	97%	76%	92%	90%
			2	75%	53%	68%	60%
			3	64%	63%	55%	49%
			4	58%	60%	64%	64%
				96%	98%	96%	97%
		Gestapeld toezicht		37%	36%	41%	47%
T01.6	Opleveringscontrole	Opleveringscontrole		86%	97%	55%	80%
T03.1	Inventarisatie bedrijven	Inventarisatie bedrijven		91%	86%	81%	85%
T01.4	Deelcontrole	Asbest		81%	51%	66%	71%
		Assimilatie		70%	23%	57%	34%
		Energie/duurzaamheid		98%	60%	57%	67%
		Externe veiligheid		50%	0%	100%	100%
		Grondwateronttrekking		100%	95%	90%	94%
		Indirecte lozingen		100%	75%	88%	71%
		Meten/Verificatie		100%	0%	0%	-
		Nazorg stortplaatsen		100%	93%	100%	100%
		Thema controle Acceptatiebeleid		-	-	-	-
		Thema controle Afscheiders-GA		-	-	-	-
		Thema controle Afvalbeheer		100%	100%	100%	-
		Thema controle Afvalstoffen		95%	76%	100%	-
		Thema controle Afvalwater		90%	79%	73%	-
		Thema controle Asbest		-	-	-	-
		Thema controle Asbestdaken		-	-	-	-
		Thema controle Basisonderwijs		-	-	-	-
		Thema controle Bodem		-	100%	-	-
		Thema controle Bomenzand		89%	-	-	-
		Thema controle Brandveiligheid		-	-	-	-
		Thema controle Datakwaliteit		-	84%	76%	72%
		Thema controle Duurzaamheid		100%	-	-	90%
		Thema controle Grondverzet		-	-	-	-
		Thema controle Installatieboek		-	95%	-	-
		Thema Koeling-Energieverbruik		82%	67%	-	-
		Thema controle Limiter		52%	89%	100%	-
		Thema controle Loodemissie		100%	-	-	-
		Thema controle Mest		-	-	-	-
		Thema controle Opslag stoffen		86%	77%	60%	64%
		Thema controle Opslagtanks-Wasplaatsen		-	-	-	-
		Thema controle Propaan		90%	74%	42%	0%
		Thema controle Sputcabines-VOS		-	-	-	-
		Thema controle Stookinstallaties		61%	80%	75%	42%
		Thema controle Veiligheid		-	-	-	-
		Thema controle Voortgezet onderwijs		-	-	-	-
		Thema controle WEEELABEX		97%	-	-	-
		Vuurwerkopslag		96%	91%	96%	97%
		WKO-afdichting		100%	100%	100%	100%
		WKO-boorcontrole		93%	94%	96%	96%
		WKO-gesloten		100%	93%	85%	95%
		WKO-regulier		75%	85%	87%	88%
		WKO-start-up		62%	57%	64%	67%
T01.1	Administratieve controle preventief	Administratief toezicht		76%	69%	62%	16%
Toezicht - Overig							
T05.1	Beoordeling rapportage verplichting	EED		100%	-	-	-
		MJA		-	-	-	-
		Natte koeltorens		92%	92%	89%	81%
		Programma van eisen upd		50%	93%	67%	100%
		WKO-administratief		72%	88%	90%	82%
T05.2	Beoordeling E-PRTR-rapportage	E-PRTR		94%	100%	89%	100%
T04.1	Controle mobiele puinbreker	Mobiele puinbreker		100%	100%	90%	96%
T04.2	Controle vuurwerkevenement	Vuurwerkevenement		91%	97%	100%	100%
T03.3	Gebiedscontrole specifieke wetgeving	Controle PMV		60%	100%	100%	100%
Overlast							
T01.2	Aspectcontrole	Handhavingsverzoek		100%	100%	100%	80%
		Melding overlast (klacht)		57%	43%	26%	19%
		Ongewoon voorval		100%	65%	67%	41%
T12.1	Controle geluidhinder	Evenementen		100%	100%	-	-
		Overig		-	-	-	-
Bodembescherming- en kwaliteit							
T09.1	Controle bodemsanering wbb	Bodemsanering ernstig		96%	94%	94%	97%
		Bodemsanering niet ernstig		95%	92%	76%	96%
		Nazorglocatie actief		100%	100%	-	-
		Nazorglocatie passief		100%	100%	100%	100%
T09.2	Controle bodemsanering niet wbb	Herstelplicht Wm		83%	67%	75%	100%
		Tanksanering ondergronds		100%	89%	97%	96%
T09.4	Controle toepassing grond- en bouwstoffen	Besluit Bodemkwaliteit		90%	78%	84%	84%
T09.5	Controle ontgrondingen	Ontgrondingen		100%	-	-	-
T09.6	Controle lozen buiten inrichting	Lozingen buiten inrichting		75%	67%	75%	76%
T10.1	Gebiedscontrole bodembescherming	Gebiedscontrole bodembescherming		100%	100%	100%	100%

Het naleefgedrag wordt in deze rapportage gedefinieerd als het percentage bedrijven waarbij bij de eerste controle geen overtredingen wordt geconstateerd.

Tabel 34 Naleefgedrag belangrijkste producten 2019 – 2022

Product-code	Product	Onderdeel	Cat.	Percentage naleving na eerste controle			
				2019	2020	2021	2022
toezicht							
T01.5	Integrale controle	Wm-regulier	1	97%	76%	92%	90%
			2	75%	53%	68%	60%
			3	64%	63%	55%	49%
			4	58%	60%	64%	64%
		Gestapeld toezicht		37%	36%	41%	47%
T01.2	Aspectcontrole	Melding overlast (klacht)		57%	43%	26%	19%
T09.1	Toezicht bodemtaken (gemiddeld)	Wet Bodembescherming (ernstig en niet ernstig) en Besluit Bodemkwaliteit		91%	87%	87%	91%
T09.2							
T09.4							

9.6 Totaalbeeld raming en realisatie werkplannen in uren

Deelnemers	Raming	Realisatie	Verschil
Delft	13.634	13.422	212
Den Haag	70.309	68.253	2.056
Leidschendam-Voorburg	9.408	8.889	519
Midden-Delfland	5.763	5.468	295
Pijnacker-Nootdorp	7.586	7.009	577
Rijswijk	7.178	7.623	-445
Wassenaar	3.801	4.807	-1.006
Westland	38.442	35.098	3.344
Zoetermeer	11.721	11.338	383
Provincie Zuid-Holland	101.544	98.630	2.914
Totaal	269.386	260.537	8.849
Programma T&V	150.424	152.771	-2.347
Programma T&H	118.962	107.766	11.196
Totaal	269.386	260.537	8.849

9.7 Raming en realisatie werkplan T&V

Taak/Product	PDC Code	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Milieu-inrichtingen						
Oprichtingsvergunning niet-complex	R01.1	75	7	525	9	919
Oprichtingsvergunning complex	R01.1	150	1	150	1	637
Revisievergunning	R01.2	200	8	1.600	5	364
Veranderingsvergunning niet-complex	R01.3	100	6	600	10	598
Veranderingsvergunning complex	R01.3	300	0	0	5	212
Milieuneutrale veranderingsvergunning	R01.4	36	15	540	16	1.289
Omgevingsvergunning BRKS	R27.1	60	3	180	6	426
Regie Briks			0	0		131
Intrekingsbesluit Wm	R01.6/R01.7	32	2	64	3	53
Geactualiseerde vergunning	R01.8	120	38	4.560	6	2.578
Actualisatietoets vergunningen	R07.1		0	455	1	290
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (Wm)	R02.1/R02.2	28	4	112	2	356
Behandeling melding activiteitenbesluit	R03.1	10	573	5.730	485	5.816
Behandeling melding indirecte lozing/Blbi	R09.1/R18.1	12	121	1.452	154	2.277
Maatw erkvoorschrift Wm/ indirecte lozing	R04.1/R04.2	24	109	2.616	150	3.488
Gelijk aardigheidsbesluit	R05.1		0	100		58
Besluit verplichting Activiteitenbesluit	R06.1/R06.2/R06.3	12	0	0		
Behandeling sloopmelding zonder asbest	R28.1	8	2	16	29	79
Behandeling eenvoudige asbestmelding (sloop)	R28.1	0,75	3.543	2.657	2.327	3.014
Behandeling reguliere asbestmelding (sloop)	R28.1	2,00	1.136	2.272	1.051	2.358
Behandeling kennisgeving mobiele puinbreker	R08.2	6	22	132	29	172
Vuurw erkontbrandingstoestemming	R10.1	36	20	720	12	390
Behandeling vuurw erk melding	R11.1/R11.2	16	27	432	39	551
Verlening vuurw erkverkoopvergunningen	R10.2	16	25	400	28	808
Bijzondere toestemming laden en lossen vuurw erk	R10.3	6	10	60		
Toetsing en advies Wm	R03.1/A01.5	12	230	2.760	372	4.533
Toetsing en advies asbest	R03.1/A01.5	6	1	6	457	800
Vooroverleg Wm	A03.1	40	24	960	12	886
Vooroverleg asbestmelding (sloop)	A03.1	12	0	0	2	1
Beheer milieu-informatie inrichtingen	D11.1		0	0		1
Administratieve handhaving Wm	H01.1	8	0	0		
Totaal Milieu-inrichtingen			5.927	29.099	5.211	33.085
Bodembescherming en -kwaliteit						
Beschikking bodemsanering	R13.1	16	205	3.280	254	3.005
Behandeling melding w ijziging saneringsplan	R13.1	6	6	36		
Behandeling BUS-melding	R14.1	10	220	2.200	235	2.314
Behandeling melding Besluit bodemkw aliteit	R15.1/R15.2	4	715	2.860	633	2.429
Toetsing bodem	T08.1/A01.5	6	1.585	9.510	1.359	9.224
Coördinatie bodemsanering	D03.1		0	1.080		1.130
Advies bodem	A01.5	6	371	2.226	288	1.408
Vergunning ontgronding niet-complex	R16.1	60	2	120	3	359
Vergunning ontgronding complex	R16.1	175	1	175		164
Toetsing ontgronding (vrijstelling/advies)	A01.5	12	12	144	15	226
Advies ontgronding	A01.5	12	3	36	3	39
Vergunning grondw ateronttrekking en -opslag	R19.1	60	145	8.700	51	3.434
Intrekingsbesluit grondw ateronttrekking en opslag	R19.1	16	10	160	6	198
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets bodemenergie	R02.3	24	6	144	7	59
Behandeling melding Blbi-bodemenergie	R18.1	12	101	1.212	124	1.342
Maatw erkvoorschrift Blbi-bodemenergie	R04.1/R04.2	32	0	0		
Advies WKO	A01.5	12	31	372	47	628
Toetsing WKO	A01.5	32	5	160		1
Advies Mijnbouw wet	A01.5	32	30	960	35	1.787
Informatie-ontsluiting Landelijk grondw aterregister	D11.1		0	1.500		2.008
Ontheffing PMV	R20.1	40	45	1.800	21	973
Melding PMV	R20.1	8	75	600	80	669
Toetsing PMV Wabo	A01.5	12	10	120	7	178
Advies PMV	A01.5	12	103	1.236	120	1.731
Vooroverleg w ater/ontgronding/Pmv	A03.1	32	85	2.720	102	5.217
Vooroverleg bodem	A03.1	16	22	352	16	214
Administratieve handhaving Wbb	H01.1	6	171	1.026	292	498
Implementatie regelgeving/beleid Bodem			0	25		
Implementatie regelgeving/beleid Ontgronding/(grond)w ater/PMV			0	100		866
Totaal Bodembescherming en -kwaliteit			3.959	42.854	3.698	40.101

Vervolg T&V

Taak/Product	PDC Code	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Natuurbescherming						
Advies Natura 2000	A01.5	12	225	2.700	109	645
Advies Beheer en schadebestrijding (BS)	A01.5	40	3	120		32
Advies Soortenbescherming (SB)	A01.5	12	60	720	65	595
Advies Houtopstanden (HO)	A01.5	12	2	24	1	20
Advies Natuurschoonwet (NS)	A01.5	8	30	240	33	175
Bestuurlijk rechtsoordeel Natura 2000	R24.1	24	2	48	7	131
Bestuurlijk rechtsoordeel SB	R24.1	12	2	24	2	31
Bestuurlijk rechtsoordeel HO	R24.1	12	0	0		
Toetsing Natura 2000	A01.5	12	25	300	107	1.087
Toetsing Faunabeheerplan	A01.5	24	0	0		
Toetsing Beheerplan Natura 2000	A01.5	20	0	0		
Toetsing BS	A01.5	24	0	0		
Toetsing SB	A01.5	12	25	300	42	656
Opdracht BS	R21.1	40	5	200	2	139
Ontheffing BS	R21.2	40	15	600	8	1.096
Ontheffing SB niet-complex	R21.2	50	165	8.250	186	9.743
Ontheffing SB complex	R21.2	60	145	8.700	49	5.223
Ontheffing SB Onderzoek/Onderwijs	R21.2	32	1	32		137
Ontheffing SB uitzetten of herinvoeren	R21.2	20	0	0		
Ontheffing SB vangen of onder zich hebben	R21.2	24	0	0	1	150
Ontheffing SB tijdelijke natuur	R21.2	20	0	0		
Ontheffing HO meldingsplicht	R21.2	20	0	0		
Ontheffing HO herplantplicht (compensatie)	R21.2	24	2	48	4	154
Ontheffing HO realisatietermijn herplant	R21.2	10	2	20	2	22
Ontheffing HO vervangen niet aangeslagen herplant	R21.2	12	0	0		
Vergunning Wnb Natura 2000 niet complex	R22.1	24	205	4.920	49	1.852
Vergunning Wnb Natura 2000 complex	R22.1	60	2	120	4	435
Intrekken vergunning Wnb Natura 2000	R22.1	20	2	40	5	163
Melding HO	R03.1		0	200	28	160
VVGB Natura 2000 niet complex	R23.1	24	13	312	4	51
VVGB Natura 2000 complex	R23.1	60	2	120	6	197
VVGB SB niet-complex	R23.1	40	6	240	2	68
VVGB SB complex	R23.1	60	1	60		33
Informatie-ontsluiting - Monitoring Groen/Ecologie			0	0		2.319
Vooroverleg Natura 2000	A03.1	16	125	2.000	63	826
Vooroverleg BS	A03.1	24	2	48		
Vooroverleg SB	A03.1	16	75	1.200	312	3.796
Vooroverleg Wnb			0	0	23	300
Implementatie natuurbescherming en beheerplannen			0	5.130		4.927
Totaal Natuurbescherming			1.142	36.716	1.114	35.163
Geluid, Lucht, EV						
Samengesteld advies geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	20	48	960	55	1.187
Samengestelde toets geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	16	33	528	36	839
Enkelvoudig advies geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	16	116	1.856	96	1.039
Enkelvoudige toets geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	16	430	6.880	491	6.291
Enkelvoudig advies geluid evenementen	A01.5	8	7	56	26	295
Enkelvoudig advies geluid APV	A01.5	5	100	500	63	645
Zonebeheer industriewaaier	D04.1		0	575		321
Beschikkingen hogere waarde	R25.1	24	33	792	29	1.074
Ontheffing Route Gevaarlijke Stoffen	R12.1	16	5	80	5	92
Beheer monitoringstool (luchtkwaliteit)	D08.1		0	25		91
Advies milieu quickscan	A01.5	12	10	120		10
Advies/toetsing MER	A04.1/A04.2	24	7	168	10	371
Toetsing onderzoek MER-beoordeling	A04.3	50	53	2.650	47	2.270
Vooroverleg Milieu en RO	A03.1	50	1	50	1	165
Inpassing bedrijf	D04.3	10	1	10		
Totaal Geluid, Lucht, EV			844	15.250	859	14.690

Vervolg T&V

Taak/Product	PDC Code	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Overige taken						
Advies/ondersteuning OG en Beleidsafdeling OG (diverse werkvelden)	A01.3		0	1.995		3.239
Relatiebeheer	D14.1		0	760		262
Deelname crisisorganisatie	D16.1		0	195		
Behandeling Wob-verzoek	D15.1	40	7	280	16	823
Bezwaar en Beroep	J0.01 t/m J02.4	60	49	2.940	43	3.829
Helpdesk loket / informatie-ontsluiting	D09.1		0	9.275		7.169
Planning & Control, Datakwantiteit	D24.1		0	4.200		3.080
Voorbereiding Omgevingswet			0	5.000		8.225
Specifieke Projecten en/of niet benoemde taken (diversen)			0	1.860		3.105
Totaal Overige taken			56	26.505	59	29.732
Afrondingsverschil			0	0		
Totaal			11.928	150.424	10.941	152.771

9.8 Raming en realisatie werkplan T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak	Plan- matig	Cate- gorie	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie			
					Aantal	Uren	Aantal	Uren		
Toezicht - Controle Inrichting (preventief)										
T01.5 Integrale controle	Wm-regulier integraal	ja	1	8	0	0	145	1.187		
		ja	2	13	827	10.751	475	5.767		
		ja	3	17	230	3.910	171	2.810		
		ja	4	23	168	3.864	165	3.191		
		ja	4	67	19	1.273	19	694		
		ja	pzh	12		0	165	1.669		
		nee	1	8			20	158		
		nee	2	13			70	778		
		nee	3	17			16	162		
		nee	4	23	187	2.244	3	69		
		nee	4	67			0	0		
		nee	pzh	12			62	657		
			Gestapeld toezicht	ja		13	325	4.225	292	4.287
				nee		13	70	910	130	1.122
		T01.6 Opleveringscontrole	Opleveringscontrole	nee		15	28	420	5	94
T03.1 Inventarisatie bedrijven	Inventarisatie bedrijven	nee		9	330	2.970	266	2.367		
T01.4 Deelcontrole	Asbest	nee		5	248	1.240	214	1.912		
	Assimilatie	nee		9	20	180	35	345		
	Energie/duurzaamheid	ja		14	16	224	33	522		
	Externe veiligheid	ja		5	0	0	2	25		
	Grondwater onttrekking	ja		12	20	240	17	248		
	Indirecte lozingen	ja		12	7	84	7	94		
	Meten/Verificatie	nee		10	2	20	0	1		
	Nazorg stortplaatsen	ja		32	14	448	15	397		
	Thema controle Afvalbeheer	ja		9	10	90	0	0		
	Thema controle Afvalstoffen	ja		9	0	0	0	0		
	Thema controle Afvalwater	ja		9	0	0	0	1		
	Thema controle Asbestdaken	ja		9	0	0	0	0		
	Thema controle Bodem	ja		9	0	0	0	0		
	Thema controle Datakw aliteit	ja		9	231	2.079	205	1.352		
	Thema controle Duurzaamheid	ja		9	0	0	48	458		
	Thema controle Installatieboek	ja		9	0	0	0	0		
	Thema controle Koeling-Energieverbruik	ja		9	0	0	0	0		
	Thema controle Limiter	ja		9	0	0	0	0		
	Thema controle Opslag stoffen	ja		9	102	918	100	682		
	Thema controle Propaan	ja		9	0	0	2	8		
	Thema controle Stookinstallaties	ja		9	24	216	24	261		
	Vuurw erkopslag	ja		11	219	2.409	200	1.565		
		WKO-afdichting	nee		7	5	35	6	57	
		WKO-boorcontrole	nee		14	20	280	23	255	
		WKO-gesloten	nee		11	39	429	44	516	
		WKO-regulier	ja		13	150	1.950	130	1.512	
		WKO-Start-Up	nee		16	20	320	21	258	
T01.1 Administratieve controle	Administratief toezicht	ja		7	76	532	125	358		
		nee		8	16	128	21	208		
	Administratief informatieplicht	ja		2	150	300	73	309		
	Administratief beoordeling E-loket	nee		4	1.107	4.428	846	2.967		
	Administratief asbest	nee		3	141	423	125	422		
Totaal Toezicht - Controle Inrichting (preventief)							4.821	47.540	4.320	39.745
Toezicht - Overig										
T05.1 Beoordeling rapportage verplichting	Programma van eisen upd	nee		12	13	156	6	54		
	Nattekoeltorens	nee		10	53	530	47	513		
	WKO-administratief	nee		7	580	4.060	572	3.804		
T05.2 Beoordeling E-PRTR-rapportage	E-PRTR	ja		17	18	306	18	211		
T04.1 Controle mobiele puinbreker	Mobiele puinbreker	nee		12	13	156	30	305		
T04.2 Controle vuurwerk evenement	Vuurwerk evenement	nee		20	60	1.200	46	775		
T03.3 Gebiedscontrole specifieke wetgeving	Controle FMV	nee		10	24	240	11	141		
Totaal Toezicht - Overig							761	6.648	730	5.803

Vervolg T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzak	Plan- matig	Cate- gorie	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie	
					Aantal	Uren	Aantal	Uren
Overlast								
T06.1 Klachtbehandeling milieu	Afval	nee		2			0	
	Geluid	nee		2			1.963	
	Geur	nee		2			430	
	Licht	nee		2	2.010	4.020	85	3.162
	Opslag	nee		2			2	
	Verontreiniging	nee		2			39	
	Overig	nee		2			78	
T07.1 Behandeling voorvalmelding	Ongew oon voorval	nee		2	93	186	144	412
H05.1 Besluit op handhavingsverzoek		nee		35	18	630	11	381
T01.2 Aspectcontrole	Handhavingsverzoek	nee		9	11	99	15	223
	Melding overlast (klacht)	nee		10	1.035	10.350	1.599	13.554
	Ongew oon voorval	nee		10	80	800	99	885
	Ongew oon voorval - asbest	nee		10	5	50	21	225
T12.1 Controle geluidhinder	Evenementen	nee		20	67	1.340	57	1.002
T12.1 Controle geluidhinder	Overig	nee		15	5	75	4	220
Totaal Overlast					3.324	17.550	4.547	20.064
Bodembescherming en -kwaliteit								
T09.1 Controle bodemsanering Wbb	Bodemsanering ernstig	nee		18	145	2.610	120	2.154
	Bodemsanering niet ernstig	nee		18	35	630	43	654
	Nazorglocatie actief	nee		35	0	0	0	0
	Nazorglocatie passief	nee		15	16	240	14	319
T09.2 Controle bodemsanering niet-Wbb	Herstelplicht Wm	nee		13	21	273	11	161
	Tanksaneringen ondergronds	nee		13	32	416	27	426
T09.4 Controle toepassing grond- en bouw stoffen	Besluit Bodemkw aliteit	nee		14	170	2.380	138	2.124
T09.5 Controle ontgrondingen	Ontgrondingen	nee		11	1	11	0	0
T09.6 Controle lozen buiten inrichting	Lozingen buiten inrichting	nee		12	12	144	17	254
T10.1 Gebiedscontrole bodembescherming	Gebiedscontrole bodembescherming	nee		14	11	154	11	229
Totaal Bodembescherming en -kwaliteit					443	6.858	381	6.321
Bouw en gebruik								
T13.1 Controle BRKS	BRKS (toezicht)	nee		35	5	175	3	143
T14.1 Controle brandveilig gebruik	Brandveilig gebruik	nee		25	6	150	5	133
Totaal Bouw en gebruik					11	325	8	276
Toezicht - Controle Inrichting (repressief)								
T02.3 Hercontrole	Asbest	nee		5	45	225	51	251
	Assimilatie	nee		7	2	14	6	26
	Besluit Bodemkw aliteit	nee		8	2	16	0	0
	Bodemsanering ernstig	nee		11	7	77	7	85
	Bodemsanering niet ernstig	nee		9	1	9	3	37
	Brandveilig gebruik	nee		6	0	0	2	16
	BRKS (toezicht)	nee		6	0	0	0	0
	Energie/duurzaamheid	nee		7	6	42	31	270
	E-PRTR	nee		8	2	16	0	0
	Externe veiligheid	nee		6	0	0	0	0
	Gestapeld toezicht	nee		7	208	1.456	217	1.426
	Grondw ater onttrekking	nee		8	0	0	3	28
	Handhavingsverzoek	nee		7	0	0	0	0
	Herstelplicht Wm	nee		9	0	0	2	11
	Indirecte lozingen	nee		7	2	14	2	19
	Lozingen buiten inrichting	nee		6	0	0	1	1
	Inventarisatie bedrijven	nee		7	107	749	45	290
	Melding overlast (klacht)	nee		8	107	856	104	645
	Meten/Verificatie	nee		9	0	0	1	7
	Mobiele puinbreker	nee		6	0	0	0	0
	Nattekoeltorens	nee		6	0	0	7	37
	Nazorg stortplaatsen	nee		7	0	0	1	29
	Ongew oon voorval	nee		6	1	6	12	57
	Ongew oon voorval - asbest	nee		6	0	0	3	17
	Opleveringscontrole	nee		6	0	0	5	39
	Programma van eisen upd	nee		7	0	0	1	5
	Tanksaneringen ondergronds	nee		6	2	12	2	28

Vervolg T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak	Plan- matig	Cate- gorie	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie	
					Aantal	Uren	Aantal	Uren
	Thema controle Acceptatiebeleid	nee		6			0	0
	Thema controle Afvalbeheer	nee		6			0	0
	Thema controle Afvalstoffen	nee		6			0	0
	Thema controle Afvalw ater	nee		6			6	32
	Thema controle Duurzaamheid	nee		6			4	36
	Thema controle Koeling-Energieverbruik	nee		6			0	0
	Thema controle Limiter	nee		6			1	10
	Thema controle Opslag stoffen	nee		6			30	139
	Thema controle Propaan	nee		6			5	38
	Thema controle Stookinstallaties	nee		6			1	9
	Thema controle Veiligheid	nee		6			0	0
	Thema controle WEEELABEX	nee		6			0	0
	Thema controle Installatieboek	nee		6			0	0
	Thema controle Datakw aliteit	nee		6			88	432
	Vuurw erkopslag	nee		6	16	96	11	60
	WKO-administratief	nee		5	100	500	100	600
	WKO-afdichting	nee		4	1	4	0	0
	WKO-boorcontrole	nee		4	3	12	1	8
	WKO-gesloten	nee		5	1	5	2	12
	WKO-regulier	nee		7	50	350	16	125
	WKO-Start-Up	nee		7	8	56	7	57
	Wm-regulier integraal	nee	1	6	0	0	17	86
		nee	2	7	172	1.204	192	1.245
		nee	3	8	49	392	97	670
		nee	4	10	47	470	61	597
		nee	pzh	10	0	0	0	0
		nee		6	0	0	8	43
T02.1 Administratieve controle repressief	Administratief toezicht	nee		5	27	135	140	573
	Administratief toezicht asbest	nee		3	55	165	60	264
	Administratief toezicht informatieplicht	nee		5	17	85	171	1.158
T02.4 Sanctiecontrole	Administratief toezicht	nee		6	4	24	24	109
	Administratief asbest	nee		3	27	81	18	98
	Administratief informatieplicht	nee		4	15	60	13	72
	Asbest	nee		5	9	45	31	212
	Assimilatie	nee		7	14	98	18	138
	Besluit Bodemkw aliteit	nee		6	0	0	1	3
	Bodemsanering ernstig	nee		10	2	20	2	18
	Bodemsanering niet ernstig	nee		6	0	0	3	55
	Brandveilig gebruik	nee		4	0	0	0	45
	BRIKS (toezicht)	nee		4	0	0	0	12
	Energie/duurzaamheid	nee		7	0	0	2	12
	E-FRTR	nee		4	1	4	0	0
	Externe veiligheid	nee		6	0	0	1	7
	Gestapeld toezicht	nee		7	77	539	59	447
	Grondw ater onttrekking	nee		6	0	0	0	0
	Handhavingsverzoek	nee		6	0	0	0	0
	Herstelplicht Wm	nee		6	2	12	0	0
	Indirecte lozingen	nee		6	0	0	1	6
	Lozingen buiten inrichting	nee		6	0	0	1	5
	Inventarisatie bedrijven	nee		6	15	90	10	78
	Melding overlast (klacht)	nee		7	93	651	109	705
	Meten/Verificatie	nee		6	0	0	5	44
	Mobiele puinbreker	nee		6	0	0	0	0
	Nattekoeltorens	nee		6	0	0	8	58
	Nazorg stortplaatsen	nee		6	0	0	0	0
	Ongew oon voorval	nee		6	0	0	4	43
	Ongew oon voorval - asbest	nee		6	0	0	4	25
	Opleveringscontrole	nee		6	1	6	4	30

Vervolg T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak	Plan- matig	Cate- gorie	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie			
					Aantal	Uren	Aantal	Uren		
	Thema controle Afvalbeheer	nee		6			0	0		
	Thema controle Afvalstoffen	nee		6			0	0		
	Thema controle Afvalwater	nee		6			4	28		
	Thema controle Asbest	nee		6			0	0		
	Thema controle Koeling-Energieverbruik	nee		6			0	0		
	Thema controle Limiter	nee		6			0	0		
	Thema controle Opslagtanks-Wasplaatsen	nee		6			0	0		
	Thema controle Opslag stoffen	nee		6	31	186	1	15		
	Thema controle Propaan	nee		6			4	34		
	Thema controle Stookinstallaties	nee		6			6	52		
	Thema controle Veiligheid	nee		6			0	0		
	Thema controle WEEELABEX	nee		6			0	0		
	Thema controle Installatieboek			6			0	0		
	Thema controle Datakw aliteit			6			26	113		
	Vuurwerkopslag	nee		6	3	18	9	55		
	WKO-administratief	nee		6	10	60	20	136		
	WKO-afdichting	nee		7	0	0	0	0		
	WKO-boorcontrole	nee		7	0	0	0	0		
	WKO-gesloten	nee		6	0	0	1	7		
	WKO-regulier	nee		7	8	56	5	43		
	WKO-Start-Up	nee		7	1	7	1	11		
	Wm-regulier	nee		8	76	608	126	1.034		
Totaal Toezicht - Controle Inrichting (repressief)							1.502	9.981	2.045	13.268
Handhaving										
	H01.1a Handhavingsbesluit - Voornemen last onder dwangsom	nee		12	311	3.732	373	3.434		
	H01.1b Handhavingsbesluit - Last onder dwangsom	nee		9	194	1.746	226	1.711		
	H01.1c Handhavingsbesluit - Voornemen bestuursdwang	nee		45	0	0	0	0		
	H01.1d Handhavingsbesluit - Last onder bestuursdwang	nee		45	0	0	1	1		
	H02.1 Bestuursdwang ten uitvoer leggen	nee		45	0	0	0	0		
	H02.1a Last onder bestuursdwang - Invorderen	nee		12	0	0	0	0		
	H02.1b Last onder bestuursdwang - Intrekken	nee		5	0	0	0	0		
	H02.2a Last onder dwangsom - Invorderen	nee		12	55	660	93	1.105		
	H02.2b Last onder dwangsom - Intrekken	nee		5	151	755	182	874		
	H03.1 Bestuurlijke strafbeschikking milieu	nee		12	49	588	13	393		
	H04.1 Proces verbaal	nee		25	27	675	8	303		
Totaal Handhaving							787	8.156	896	7.821
Bezwaar & Beroep										
	J01.1 Behandeling bezwaar met voorlopige voorziening	nee		45	0	0	1	47		
	J01.2 Behandeling bezwaar zonder voorlopige voorziening	nee		40	22	880	33	1.012		
	J02.1 Behandeling beroep met voorlopige voorziening	nee		55	0	0	0	0		
	J02.2 Behandeling beroep zonder voorlopige voorziening	nee		50	13	650	9	397		
	J02.3 Behandeling hoger beroep met voorlopige voorziening	nee		55	0	0	0	0		
	J02.4 Behandeling hoger beroep zonder voorlopige voorziening	nee		50	1	50	2	27		
Totaal Bezwaar & Beroep							36	1.580	45	1.483
Advisering										
	A01.3 Advies milieu-aspecten beleid bevoegd gezag	nee		20	16	320	14	180		
	A01.4 Advies milieu-aspecten calamiteit	nee		17	5	85	0	0		
	A01.5 Advies milieu-aspecten taakuitoefening bevoegd gezag	nee		16	30	480	21	289		
	A02.1a Beleidsadvies Milieu	nee			0	2.900		1.331		
	A02.1b Beleidsadvies Omgevingswet	nee			0	2.355		2.355		
Totaal Advisering							51	6.140	35	4.155

Vervolg T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak	Plan- matig	Cate- gorie	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie		
					Aantal	Uren	Aantal	Uren	
Overige taken									
D09.1 Helpdesk		nee			0	1.285		2.027	
D10.1 Meldkamer		nee			0	1.560		1.243	
D11.1 Informatie-ontsluiting en datakw aliteit		nee			0	3.875		1.402	
D14.1 Relatiebeheer		nee			0	940		848	
D15.1 Behandeling WOB-verzoek		nee		32	10	320	15	363	
D16.1 Deelname crisisorganisatie		nee			0	705		203	
D19 Permanente meting		nee			0	80		0	
D13 Project bevordering milieubewustzijn	Energie/duurzaamheid	nee			0	0		0	
Specifieke projecten	Coördinatie vuurw erkopslag/evenementen	nee			0	295		476	
	Project ZZS	nee			0	435		90	
	Project Bedrijfsafval Den Haag	nee			0	500		13	
	Project Brancheplannen	nee			0	100		58	
	Project Gebiedsgericht meten	nee			0	100		37	
	Project Ketentoezicht	nee			0	1.735		1.500	
	Project Duurzaamheid Den Haag	nee			0	1.106		100	
	Progr. aanpak ZZS, afval en circulaire economie	nee			0	232		129	
	Project Netw erkvorming nieuw e energie	nee			0	107		42	
	Project Vervoersmanagement	nee			0	30		13	
	Project Grondstoffen ZKD-terrein Den Haag	nee			0	20		38	
	Bouw besluit Zoetermeer EPBDIII en label C	nee			0	0		0	
	Bouw besluit Rijsw ijk EPBDIII en label C	nee			0	0		0	
	Bouw besluit Westland EPBDIII en label C	nee			0	0		0	
	Bouw besluit EPBDIII en label C	nee			0	627		229	
	Ronde assimilatiebelichting	nee			0	0		23	
	Nader te bepalen project	nee			0	165		0	
Totaal Overige taken						10	14.217	15	8.834
Afrondingsverschil					0	0		-4	
Totaal						11.746	118.995	13.022	107.766

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

10 SiSa-bijlage

Ministerie van Natuur, Land en Water

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking ssa - d.d. 30-1-2023

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022 SiSa tussen medeoverheden	Heronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/01	Projectnaam / nummer Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/02	Besteding (jaar T) per project Aard controle R Indicator: E83B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/04	Cumulatieve eigen/externe financiering (t/m jaar T) per project Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/05	Project afgerond (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/06
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	Zuideindseweg 55 Delfgauw en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme overdracht)	€ 32.109	€ 32.109	€ 32.109	Nee
			2 030008 Provincie Zuid-Holland	Geestbrugkade Rijswijk en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme overdracht)	€ 91.708	€ 91.708	€ 91.708	Nee
			3 030008 Provincie Zuid-Holland	Bodemsanering Diffuus lood en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme overdracht)	€ 20.306	€ 20.306	€ 23.320	Nee
			4 030008 Provincie Zuid-Holland	Nieuwstraat Leidschendam Voorburg en nummer 5000005449 (cluster nazorg)	€ 29.431	€ 29.431	€ 29.431	Nee
			Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 09 de reden aan	Optionele toelichting. Verplicht als bij 08 nee is ingevuld			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/09			
			1 Zuidkeindeweg 55 Delfgauw en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme overdracht)	Ja	betreft langlopend project. De nieuwe beheersaanpak is in 2022 aanbesteed. De aanleg volgt in 2023			
			2 Geestbrugkade Rijswijk en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme overdracht)	Ja	betreft langlopend project. In 2022 is nog een serie peilbuizen geplaatst. De resultaten van bemonstering bepalen het vervolg.			
			3 Bodemsanering Diffuus lood en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme overdracht)	Ja	Betreft een langlopend project. Het onderzoek is afgerond en het vervolg wordt in gang gezet.			
4 Nieuwstraat Leidschendam Voorburg en nummer 5000005449 (cluster nazorg)	Ja	Betreft langlopend project.						
Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/10	Nee							
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindeverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E93/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03			
			€ 34.388	€ 34.388	Nee			
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06			
			1 Deelname aan werk- en projectgroepen	€ 7.695	€ 7.695			
			2 Aanleveren van data voor het IBP	€ 581	€ 581			
			4 Inzicht in de bestaande vormen van bekostiging van de omgevingsdienst	€ 194	€ 194			
			5 Implementatie van de landelijke Handhavingstrategie Omgevingswet	€ 0	€ 0			
			7 Openbaar maken van definitieve handavingsbeschikkingen Wabo-inspecties	€ 0	€ 0			
			8 Landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 2.420	€ 2.420			
			10 Een risicoanalyse en uitvoerings- en handavingsplan per omgevingsdienst	€ 0	€ 0			
			11 Opstellen en uitvoeren van implementatieprogramma	€ 0	€ 0			
			12 Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 0	€ 0			
13 Visitaties bij omgevingsdiensten en meerwerken aan evaluatie van de pilots	€ 23.498	€ 23.498						
EZK	F21	Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindeverantwoording (ja/nee)	
			Aard controle R Indicator: F21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Aard controle R Indicator: F21/03	Aard controle D2 Indicator: F21/04	Aard controle R Indicator: F21/05	
€ 116.559	€ 116.559	Ja	Ja	Nee				

11 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Nog toe te voegen.

12 Begrippen- en afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
A&O	Arbeidsmarkt en Opleiding
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BSB-m	Bestuurlijke strafbeschikking milieu
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BV	Bedrijfsvoering
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DB	Dagelijks Bestuur
DSO	Digitale Stelsel Omgevingswet
EMU	Economische en Monetaire Unie
FTE	Fulltime-equivalent
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
HEIT	Haags Economisch Interventie Team
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
KPI	Kritische Prestatie Indicator
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
LSP	Lex Silencio Positivo
MER	Milieueffectrapportage
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
ODH	Omgevingsdienst Haaglanden
Ow	Omgevingswet
PAS	Programma Aanpak Stikstof
PDC	Producten- en Diensten catalogus
PMV	Provinciale Milieuverordening
PIOFACH	Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting
PZH	Provincie Zuid-Holland
RO	Ruimtelijke Ordening
RRGS	Risico Register Gevaarlijke Stoffen
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SiSa	Single information, Single audit
T&H	Toezicht & Handhaving
T&V	Toetsing & Vergunningverlening
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Vbp	Vennootschapsbelasting
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAZO	Wet Arbeid en Zorg
WKO	Warmte- en koudeopslag
Wm	Wet milieubeheer
WNT	Wet normering topinkomens